

05 FISK

Fiskeridirektoratets
Bibliotek

8 MAI 1989

Fiskets Gang

Nr. 4 - 1989

Tema: NORGE, EF OG FISKERIENE

Lofotfisket

Statistikk

Norges fiskerier og EF

I 1292 ga kong Eirik Magnusson fiskerne fra Bremen rett til å fiske sild langs norskekysten. For dette måtte de betale en avgift. Om kong Eirik (og senere kong Håkon Magnusson) ble tvunget til å gjøre dette, eller gjorde det frivillig vet jeg ikke, men det viser at rettstilstandene også den gang var slik at bare kystbefolkningen hadde full frihet til å fiske. Fiskere fra andre land måtte ha samtykke fra statsmaktene for å kunne delta.

Oppigjennom Middelalderen gjorde den felles dansk-norske konge gjentatte, men ikke alltid like vellykkede forsøk på å holde andre lands handels- og fangstfartøy vekke fra norskekysten. Ikke bare var landet Kongens, men også havet mot nord like til isen, mente man dengang. Først etter at Grotius lære om havets frihet hadde fått gjennomslag og dampmaskinen senere igjen gjorde havfiske med trål mulig og lønnsomt, tapte vi i stor grad den første retten som vi hadde hatt opp gjennom historien til å høste av de bestandene som har tilhold langs våre kyster.

På et vis kan man si at den nye havretten betyr at historiens hjul har fullført sin omdreining. Igjen er første retten til å utnytte havet gitt de som befolker kysten innenfor.

På et seminar i Tromsø forleden, i regi av Fiskerikandidatenes forening, ble det blant annet forsøkt analysert hva fremtiden vil bringe for fiskerinasjonen Norge hvis vi ble medlem av EF. Det er selvsagt alminnelig enighet om at det er av vital betydning for Norge som fiskerinasjon at de rettigheter vi vant i forbindelse med den nye havretten blir beholdt for de generasjonene som kommer etter oss. Fra enkelte utenlandske deltakere ble det hevdet at EF's fiskeres eventuelle appetitt på kvoter i norske farvann ikke er noen stor trussel for oss. De land som tradisjonelt har fisket i våre farvann har ikke lengre noen havgående fiskeflåte av betydning, og de som har flåte har ikke fisket her tidligere i særlig utstrekning.

Slike forsikringer eller formodninger er vel og bra, men gir intet sikkert svar. I år 2002 løper nemlig den felles fiskeripolitikk i EF ut. Skal den prolongeres eller skal det skapes nye rettsregler, kreves det så vidt jeg kan se kvalifisert flertall i Ministerrådet. Den

nåværende ordning gir hver nasjon kvoter og tillater (sannsynligvis) at disse reserveres for fiskere som er bosatt i landet.

Hva blir rettstilstanden i EF etter år 2002? Vil vi oppleve en eller annen form for fri konkurranse mellom alle EF fiskerne? Bli det etablert et gigantisk konsesjonssystem eller fartøyskvotesystem styrt fra EF-kommisjonen? Eller vil en fortsette med nasjonale kvoter som hvis de blir holdt i hevd, gir enerett til fiskere bosatt i hver enkelt nasjon.

På mange vil det virke meningsløst å diskutere problemer som ligger 13 år frem i tiden. Det er heller ikke mye som tyder på at dette spørsmålet er ofret særlig oppmerksomhet hos toneangivende fiskerinasjoner i EF. Skal man imidlertid forsøke å danne seg et bilde, av fordelene og ulempene for fiskerinasjonen Norge av et eventuelt medlemskap i EF, er det helt avgjørende å prøve i gi et svar på disse spørsmålene.

Olav Tors

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren

75. ÅRGANG
Nr. 4 – April – 1989
Utgis månedlig
ISSN 0015-3133

Ansv. redaktør:
Sigbjørn Lomelde
Kontorsjef

Redaksjon:
Per-Marius Larsen
Knut Mannsåker
Dag Paulsen
Nils Torsvik

Ekspedisjon:
Frøydis Madsen
Nina S. Bjøringsøy

Annonser:
Esther-Margrethe Olsen

Fiskets Gangs adresse:
Fiskeridirektoratet
Postboks 185, 5002 Bergen
Telf.: (05) 23 80 00
Trykt i offset
A.s John Grieg

Abonnement kan tegnes ved alle poststeder ved innbetaling av abonnementsbeløpet på postgirokonto 5 05 28 57, på konto nr. 0616.05.70189 Norges Bank eller direkte i Fiskeridirektoratets kassakontor.

Abonnementprisen på Fiskets Gang er kr. 200,- pr. år. Denne pris gjelder for Danmark, Finland, Island og Sverige. Øvrige utland kr. 330,- pr. år. Utland med fly kr. 400,-. Fiskerifagstudenter kr. 100,-.

ANNONSEPRISER:

1/1 kr. 3.900,- 1/4 kr. 1.200,-
1/2 kr. 2.000
Eller kr. 6,50 pr. spalte mm.
Tillegg for farger:
kr. 800,- pr. farge

VED ETTERTRYKK FRA
FISKETS GANG
MÅ BLADET OPPGIS SOM KILDE

ISSN 0015-3133

INNHold – CONTENTS

AKTUELT – kommentar Current Comments	2
Med snurrevad på Lofothavet With Danish Seine in Lofoten	4
 – Respekt for regelverket er kystfiskernes siste mulighet. – Oppsynssjef i Lofoten, Einar Larsen: The Chief Inspector in Lofoten, Einar Larsen: – Respekt for the Regulations is the Coastal Fishermans only Chance.	6
Lofotfisket: – «De gode gamle dager» er forbi Cod Fishing in Lofoten: – «The good old days» are over	7
Nytt fiskerimuseum i Bergen? Plans ready for new Museum of Fisheries in Bergen?	8
Nordisk Ministerrådsmøte på Island: Nordic Council of Ministers in Iceland Nordisk samarbeidsprogram for fiskeri	10
De nordiske landene gjennomgår reguleringspolitikken	12
Nordisk embedsmannskomite med handlingsplan for nordisk samarbeid	13
Overvåking av fiskefelt Surveillance of Fishing Grounds	14
 Tema: Norge, EF og fiskeriene: Special Topic: Norway, EEC and the Fishing Industry: – Ikkje mykje å tape, ikkje mykje å vinne på norsk EF-medlemskap, hevdar Petter Holm ved Norges Fiskerihøgskole.	16
– EF utgjør ikkje berre ein, men mange marknader, seier adm.dir. Svein G. Nybø i FRIONOR.	17
Avd.dir. Torben Foss, Fiskeridirektoratet ser om EF's indre marked har konsekvenser for norsk eksport?	18
– Shetlandske fiskarar har endra oppfatning om EF. Dei fleste har funne seg til rette, hevdar John Goodland frå den shetlandske fiskarlagsorganisasjonen.	21
– Norsk EF-medlemskap set Færøyane i ein vanskeleg situasjon, meiner Arni Olafsson i Det danske utanriksministeriet.	22
– Island ynskjer ikkje EF-Medlemskap. Gunnar Helgi Kristinsson, Universitetet på Island, gjev fleire døme på at islandske medlemskap ikkje står på den politiske dagsorden.	23
– Fiskerikartell mot «indre marknad», foreslår Geir Finne ved Norges Fiskerihøgskole.	24
– Me ynskjer ei aktiv haldning ovafor EF, medlemskap eller ikkje, seier Vigdis Harsvik i Norges Fiskarlag.	25
Ekspedisjonssjef Trond S. Paulsen, Fiskeridepartementet, ser på Norges samarbeid med EF innen fiskerisektoren.	26
– Eit nytt medlemskap må akseptere EF's reglar og politikk – men det finst overgangsordningar, seier Robin Churchill frå University of Cardiff.	27
Brislingsundersøkelsen 1988: Brisling i Vestlandsfjordene. Investigation of Brisling (Clupea sprattis) in the fjords of the West Coast.	35
Nybygg, kjøp og salg av fiskefartøyer The Norwegian Fishing Vessel Market	39
J-meldinger – Laws and regulations	46
Statistikk – Statistics	47

Redaksjonen avsluttet 27/4-89

Forsidebildet viser Bryggen i Bergen med «Statsraad Lehmkuhl» i forgrunnen.

(Foto: Per-Marius Larsen)

Med snurrevad på Lofothavet

– Vi e fremdeles hyenan blant brukeran!

Litt før klokka ti en fredag formiddag i mars startes motoren, og kutteren «Nyheimbuen» forlater havn i Henningsvær. Det er utror for snurrevadflåten i Lofoten.

Før utror i Henningsvær

Foruten skipper Per Arne Johannesen består mannskapet ombord i «Nyheimbuen» av tre personer, alle lofovtværingar. Arne Nilsen, Per Didriksen og Roar Hasselberg (vikar). Størstedelen av året drar de bruket på Finnmarkskysten. Men på senvinteren vender «Nyheimbuen» «hjem» igjen, og når skreien ankommer gytefeltene i Lofoten er de på plass. I år har han drøya lenge med å komme.

Rekordhalet

Sesongen hittil har vært preget av svart hav, dårlig vær og landligge. Første uka i mars var den beste så langt. Da dro mannskapet ombord i «Nyheimbuen» fem tonn torsk og hyse opp av Lofothavet. Skipper Per Arne Johannesen har en gang vært med å ta ti tonn, i ett kast. Rekordhalet i Lofoten på snurrevad skal ha vært oppi tjue tonn. Men det var før.

Værvarslet for dagen er ikke det beste. Straks vi runder neset som

skjermer havna for storhavet har vi kulingen midt imot, og «Nyheimbuen» stamper videre i tung sjø. Ferden går til snurrevadfeltet mellom Henningsvær og Moholmen – til Skallan, en tur på rundt halvtimen. Men absolutt ingen søndagstur under dagens forhold.

– *Hau*, der datt vi en ti meter. Jaja. Det må nu gå bra.

Vanskelig fiske

Det er et godt snurrevadmiljø i Vågan, får vi vite. Og snurrevad er et vanskelig fiske som tar lang tid å lære. Når du skal stille bruket er det mange forhold som spiller inn. Bunnforholdene i Lofoten er skumle. Skader på redskapen oppstår til stadighet, til sine tider store skader. Og med lite fisk er det klart fiskerne tar større sjangser. Førti tusen koster et nytt bruk. Du skal helst ikke tape for mange slike.

I dag er kompetansen på produsent-siden god, men Per Arne Johannesen – som har rodd i femten år – kan fortelle at den gang han begynte var det vanlig å lage bruket sjøl.

Montro hvordan de selv opplever brukskonflikten fiskerne imellom?

– Vi e fremdeles hyenan i manges øyne. Til tross for at kun femten prosent av det totale kvantumet i Lofoten taes på snurrevad, får vi skylda for at havet er tomt for fisk. Men *alle* bruksklasser er med på å ta gytefisken!

Den store, stygge ulven

I dag er det tvert imot garnbruket som er den store stygge ulven, mener fiskerne ombord i «Nyheimbuen». De nye senegarnene struper fisken. Med opptil 180 masker går de dypere i sjøen og blir stående å fiske i dagevis, mens fisken dør.

– Fisken vi bringe inn, derimot, er nybløgga og blodfersk. Topp kvalitet! Det kan ingen snakk sæ bort ifra.

Snurrevadfeltet

Vi har nådd fram til snurrevadfeltet, og starter kryssinga langs eggakanten. Sjøen går fremdeles stor, og spenningen stiger mens Per Arne Johannesen følger utviklingen på ekko-loddet. Mannskapet kommenterer opplysninger som snappes opp over radioen, og holder utkikk etter andre fartøy. Vi ser oppsynsbåten ligge på grensen som markerer bruks-skillet. Ellers er havet tomt, bortsett fra en enslig «snurris» som jevnlig dukker opp i sjøen. Mannskapet kjenner straks igjen båten.

– I år er vi omlag femten «snurrisa» i Henningsvær. En gang var vi oppi hundre, og måtte stå i kø for å stille ut bruket. Men det var også før.

Topp kvalitet på fisken vi bringer inn, sier skipper Per Arne Johannesen.

Svart hav

Det friskner til. Ekkoen viser stadig svart hav. Gjennom radioen forstår vi at det andre fartøyet som er ute har satt redskapen, og «Nyheimbuen» går straks borttil for å se om det ble fangst. På dekk ser vi tre mann i full sving med å berge bruket. Sjøen går grov. Litt senere bakker vi fra og setter kursen mot Henningsvær. Nøyaktig tre timer etter at vi satte ut, er vi i havn. Bare de færreste båtene, og de største, har tatt bryet med forlate havna i det hele tatt.

– Når du e fiskar får du ta de dagen du får, sier mannskapet ombord i «Nyheimbuen». De virker ikke bitre over at det ble bomtur.

– Sjøl med landligge e her alltid nokka å gjør, så sånn sett e no ihvertfall alt som det har vært.

Mens resten av mannskapet får seg en matbit og en kaffetår, forsvinner Per Didriksen i maskinen. En toppakning har gått, og skaden må være utbedret til morgendagen. Lørdag.

Først søndag er det helg for fiskerne i Lofoten.

Dag Paulsen

«Nyvoll Jr.» berger bruket på snurrevadfeltet.

– Respekt for regelverket er kystfiskerens siste mulighet, sier oppsynssjefen i Lofoten, Einar Larsen

Fra sitt kontor i fjerde etage har oppsynssjef Einar Larsen utsyn over innseilingen til Svolvær havn. Herfra kan han studere båtene som kommer og går, eller han kan se tilbake på en begivenhetsrik karriere som strekker seg fra 1945 og fram til i dag.

Så lenge har Einar Larsen med tilnærmet uinnskrenket makt forvaltet regelverket som regulerer utøvelsen av et av våre viktigste sesongfiskerier – lofotfisket. Fra neste sesong vil forvaltningen av dette regelverket, som i prinsippet bare har gjennomgått små endringer siden det første Lofotoppsynet ble satt i 1859, miste en vesentlig dimensjon. Da vil Einar Larsen – og med ham tittelen oppsynssjef – være organisert bort fra Lofotoppsynet.

Nedtrapping

Nedtrapping og omstillinger er blitt vante begreper for en som på nært hold har opplevd utviklingen i torskefiskeriene gjennom hele etterkrigstiden. Einar Larsen har hvert år personlig utarbeidet tallene som danner grunnlaget for Beretningen om Lofotfisket, og statistikken taler sitt tydelige språk: Om rekordfangster på 1950-tallet med opptil 23.000 deltakende fiskere, via det foreløpige bunnåret i 1965 til «katastrofeårene» fra 1986. I år har omlag 2000 mann deltatt i Lofoten.

– I 1945 var vi 65 personer i oppsynet, fordelt på 23 stasjoner og sju oppsynsbåter, forteller Einar Larsen. – I år har vi sju stasjoner og like mange båter, men allerede neste år er tallet sannsynligvis redusert til fem. Nedtrappingen er en naturlig konsekvens av at deltakelsen har gått ned. I framtiden regner jeg med at landoppsynet forsvinner og at kontrollen bare vil skje på havet.

Hindre sammenstøt

Oppsynssjef Einar Larsen utøver sin kontroll på Lofothavet med hjemmel i Lov om saltvannsfiske. Utvalgsordningen sikrer representasjon av fiskerne i de ulike oppsynsdistrikter – i alt 15. En vesentlig oppgave er å hindre sammenstøt og konflikter mellom ulike redskapstyper på fiskefeltene. Stadig færre båter gjør at oppgaven stort sett går greit, men det forekommer fremdeles tilfeller der oppsynssjefen må utøve sin tillagte myndighet.

– Overtredelser anmeldes straks nærmeste oppsynsstasjon, som sørger for at

forelegg går ut allerede samme dag. Der som ikke forelegget godtaes, ekspederes saken straks videre til politiet som fra og med i år har overtatt påtalemyndigheten. Systemet fungerer effektivt, konstaterer Einar Larsen, som ikke tror oppsynet har utspilt sin rolle i framtiden. – At regelverket respekteres ser ut til å være kystfiskernes siste mulighet, sier mannen som aldri har vært kjent for å holde meningene for seg sjøl.

Opprørt

– Når jeg ser på fisket av undermåls fisk som utlendingene bedriver i Barentshavet blir jeg både opprørt og forbanna. Det må bli slutt på å ta fisken før den er kjønnsmoden, og det må bli slutt på alt fusk- og fanteriet vi til stadighet har sett eksempler på. Holdningen om at «reguleringer skal gjelde alle unntatt meg» må vekk. Kort sagt: Vi må få inn en ny ansvarfølelse i alle ledd før det samme skjer med skreien som i sin tid skjedde med silda.

Einar Larsen mener resultatene fra i år er skremmende, og kaller på drastiske virkemidler dersom ikke bestanden skal nedfiskes.

– I forfjor tok vi opp den siste skreien fra 1975-klassen, som vi inntil da hadde fisket på. I år har stor-skreien knapt vist seg i Lofoten, og de nye årsklassene har vist seg å være liten og skrøpelig. Under slike forhold er det galskap å fortsette fisket, sier han.

Reelt tap

Selplagen de senere år har påført både fiskere og oppsyn store belastninger. I vinter har dette problemet blitt erstattet med et annet, men stadig tilbakevendende problem – uvær. Sterk vind fra syd-vest og vanskelige strømforhold har gjort forholdene ugunstige på alle måter. Einar Larsen slår fast at han i løpet av sine snart 45 år i oppsynet aldri har opplevd maken.

– De store brukstapene i år er reelle. Vi har eksempler på at bruk satt i Moskenesgrunnen har havna i Vesterålen i en ball. Noen møringer som var her tapte

Neste sesong står oppsynssjef Einar Larsens kontorplass tom. Men Lofotoppsynet består.

4–500 garn. Å sette ut en slik garnlenke er ingen spøk. Selv om fiskerne er flinke til å låssette redskapene, har det vært umulig slik forholdene har vært.

Bekymret

Oppsynssjef Einar Larsen er også bekymret over at kystflåten tvinges stadig lenger ut på leting etter fisken.

– Vi kan bare være takknemlig for at ikke menneskeliv har gått tapt. Når denne sesongen er over, må vi sannsynligvis gå i gang med å sokne etter de tapte brukene. Hittil har vi hatt nok å gjøre med å registrere tapene.

Telefonen ringer. En fisker lenger sørpå vil vite siste nytt om forholdene i Lofoten. Einar Larsen finner fram de siste fangst-rapportene.

– Han ser ut til å kvikne til på innersida av Værøy. Vi har fått melding om brukbare fangster på juksa og garn...

Det har vært godt om plassen på Lofothavet i år. Neste sesong står oppsynssjef Einar Larsens kontorplass i Svolvær tom. Men lofotfiskeren vil fortsette jakten på skreien i havet. Og Lofotoppsynet vil bestå så lenge det er fisk å jakte etter.

☞ Dag paulsen

Lofotfisket:

«De gode gamle dager forbi»

«Det verste fisket siden 1859», var karakteristikkene oppsynssjef Einar Larsen i Lofoten ga etter å ha studert fangststatistikkene for årets lofotfiske fram mot påske. Uvær og seint innsig var forklaringen. Like etter vedtok Fiskeridepartementet å forkorte den omstridte påkestopp på 14 dager med ca. en uke. Bare drøye tre uker senere blir det klart at torskefisket i Nord-Norge er i ferd med å nå taket: Av årets totalkvote på 113.000 tonn avsatt til fiske med konvensjonelle redskaper, er kvantumet på 96.000 tonn som kan fiskes før 1. september på det nærmeste oppfisket. Tirsdag 18. april kl. 24.00 innfører Fiskeridepartementet total fiskestopp.

Direktør Odd Nakken, Havforskningsinstituttet.

Som direktør ved Havforskningsinstituttet i Bergen – og medlem av Reguleringsrådet, er Odd Nakken en sentral leverandør av premissene for årets strenge reguleringer av fisket etter norsk-arktisk torsk.

– Resultatene under årets Lofotfiske har vært i tråd med forventningene, sier han. – Vi ventet en viss oppgang i kjønnsmoden bestand i forhold til fjoråret, nemlig den store 1983-årsklassen. P.g.a. svært liten vekst de siste årene (1986/87), ble innslaget av småfallen fisk stort. Dermed kom innsiget seint.

– Som ledd i reguleringsbestemmelsene har fiskerne møtt stengte fiskefelter og påkestopp. Hvilken effekt tror du disse tiltakene vil gi?

– Alt jeg kan si er at tiltakene er ledd i de generelle bestemmelsene for å begrense det totale fisket. I etterpåklokskaps visdom kan man naturligvis si at opphevelsen av stoppen før påske ikke burde vært foretatt. Det kunne i det minste ha utsatt oppfisket.

– Nordland Fylkes Fiskarlag beklager i et vedtak at Havforskningsinstituttet ikke er villige til å undersøke effekten av reguleringsene for snurrevadfartøyene?

– Vårt svar på kritikken er summert opp i to punkter: For det første er det ingenting som tilsier at snurrevad har større negativ effekt på resultatet av gyttingen enn andre redskaper. For det andre ser vi ikke hvordan vi kan legge opp forskningen for å få avklart dette.

Jeg håper dette svaret oppfattes seriøst fra vår side. Når noe ikke er praktisk gjennomførbart og samtidig uten nytteverdi, bør det heller ikke gjennomføres.

– Din vurdering av framtida for Lofotfisket?

– «De gode gamle dager» i Lofoten vil aldri komme igjen. Dette ble belyst allerede i 1959 i et arbeid av forskerne Sætersdal og Hysten, som viste at opptrappingen av trålfisket i Barentshavet etter krigen nødvendigvis måtte føre til at Lofotfisket ble liggende på et lavere nivå enn det en gang var.

Ellers er det å si at framtida vil være aldeles bestemt av beskatningen for kjønnsmodning. Dersom kvotene respekteres, har vi et berettiget håp om at årsklassene vil ta seg opp igjen utover 1990-tallet. Dermed skulle også grunnlaget for Lofotfisket bedres, sier direktør ved Havforskningsinstituttet, Odd Nakken.

Lofotoppsynet:

Arbeidsgruppe skal vurdere omorganiseringen

Fiskeridepartementet tar sikte på å legge utvalgsordningen for Lofotfisket under fiskerisjefen i Nordland. For å få gjennomført dette, har departementet funnet det hensiktsmessig å nedsette en arbeidsgruppe som skal se nærmere på det konkrete innhold og gjennomføringen av nyordningen. Departementet har bedt Fiskeridirektoratet om å lage forslag til mandat og sammensetning av denne arbeidsgruppen snarest. Gruppen bør ha med

representanter for Fiskeridirektoratet, fiskerisjefetaten i Nordland – herunder rettledningstjenesten i Lofoten – Kontrollverket lokalt og fra politimesterembetet i Svolvær. Departementet finner det ønskelig at nåværende utvalgsformann og administrative sjef for Lofotoppsynet, Einar Larsen, også er med i gruppen.

Fra 1989 er den politi- og påtalemessige siden ved oppsynstjenesten tillagt politimesteren i Lofoten, mens det administrative ansvar for oppsynstjenesten midlertidig ivaretas av den tidligere oppsynssjefen. Fiskeridepartementet tar sikte på at Fiskeridirektoratets kontrollverk i Svolvær overtar det kontrollmessige og administrative ansvar fra og med 1990.

Meningen er å plassere Fiskerimuseet ytterst på Nordnespynten (⑤). Ellers i miljøet finner vi: Fiskeridirektoratets nybygg (①), Havforskningsinstituttets nybygg (②), Akvariet (③) og Havforskningsinstituttets hovedbygg (④).

Byggeplanene må realiseres!

– Fiskerimuseet i seg selv er unikt. Det er ingen andre som gjør samme jobben. Men det er lite lønnsomt for samfunnet å være i besittelse av all denne viten dersom ingen kan nyttiggjøre seg den. Det er det svært få som kan med de forholdene som råer i dag. Fiskerimuseet i Bergen fører en heller fattiglig tilværelse i lokalene i «Permanenten». Åtte år er gått siden vinnerne av en offentlig arkitektkonkurranse for et nytt fiskerimuseum, midt i det allerede etablerte fiskerimiljøet på Nordnes ble kåret. – Vårt primære ønske er å få realisert vinnerutkastet fra arkitektkonkurransen. Men vi ser dessuten at det er mye ledig bygningsmasse i Bergen og vi har stående tilbud om å plassere museet andre steder. Poenget er at vi ikke lenger kan fungere som museum i «Permanenten», sier museumsstyrer Øystein Frøyland til Fiskets Gang.

Fiskerimuseet holder idag til under samme tak som Vestlandske Kunstindustrimuseum, midt i hjertet av Bergen. Kunstindustrimuseet er for tiden i gang med store ombygningsarbeider. I tillegg har forsikringsselskapet Storebrand ført opp sitt nye bygg på baksiden av «Permanenten». I utgangspunktet skulle ikke all denne byggevirksomheten berøre Fiskerimuseet. Det har den imidlertid gjort.

Mister areal

– Vi har mistet vårt eget inngangsparti. Publikum blir tvunget til å gå gjennom halve Vestlandske Kunstindustrimuseum for å komme til oss, sier Frøyland som

understreker at samarbeidet med denne institusjonen likevel er det aller beste. – I tillegg har vi mistet magasinplassen vår i bakgården. Den forsvinner på grunn av Storebrandbygget. I stedet får vi en innebygget gårdsplass som skal romme kinesiske kulturgjenstander. Vi mister både luft og lys. All nedstøvingen og kaoset som byggevirksomheten fører med seg er forhåpentligvis et forbigående fenomen, men hovedankepunktene er den elendige adkomsten, samt at vi står igjen med adskillig mindre areal i forhold til tidligere. En løsning er å ta i bruk fjernmagasin, men da er tilgjengeligheten det store problemet, mener Frøyland.

Museumsstyreren peker på at et museum er mer enn en utstilling. Det er også aktivitet utifra gjenstander og viten.

Frustrasjon

– Det er her frustrasjonen begynner å melde seg. I disse lokalene kan vi ikke bruke alle metodene for kunnskapsformidling. F.eks produksjon av vandretstillinger. Hvorfor skal folk komme til oss når vi kan komme til dem? Videre mangler vi auditorium til å vise film, video og lysbilder, samt arrangere foredrag. Stikkordet er popularisering. Biblioteket burde vært gjort mye lettere tilgjengelig. Meste-

Det kan ikke være meningen at publikum må spasere gjennom halve Vestlandske Kunstindustrimuseum når de besøker Fiskerimuseet, mener museumsstyrer Øystein Frøyland. Han er etterhvert grundig lei de kummerlige forholdene Fiskerimuseet må leve under og ønsker nå en realisering av byggeplanene på Nordnes.

parten av det som nå står her finnes ikke i noe annet bibliotek, verken offentlig eller privat. Vi snakker da om et bibliotek som rommer så mye som 20.000 bind.

Et annen viktig ting som tvinger seg fram er å gjøre bildesamlingen vår mer tilgjengelig. Vi må dessverre si at vi har alt for mye som rett og slett ikke er tilgjengelig for den tilfeldig besøkende. Alt dette er ting som vi er begynt å forbedre, men så møter vi hindringer i form av fysiske begrensninger. Vi trenger bl.a. leseplasser for både studenter og forskere, såvel som legfolk. Det er begrenset hva vi i dag kan tilby av leseplass rundt det ene bordet på styrerens kontor, sier Frøyland.

Nybygg

Nordnes er i ferd med å bli et fiskerimesig tyngdepunkt i landet med institusjoner som bl. a. Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet. Det foreligger altså planer om å plassere Fiskerimuseet i dette miljøet. Realiseringen av planene er naturlig nok et økonomisk spørsmål og det er klart at en her er avhengig av både statlige, fylkeskommunale og kommunale midler. Pr. idag er det vel ingen som har oversikt over hva prisen vil bli.

- 30 millioner har vært nevnt. Men slike skremmende høye tall er mest sannsynlig basert på ønsketenkningen at vi skal gi opp hele prosjektet, mener Frøyland.

Fiskerimuseet er ikke noe innbydende syn om dagen.

Byggeplanene består av rehabilitering av eksisterende sjøbod ytterst på Nordnes-pynten. Denne skal hovedsakelig brukes til utstillingsformål. Videre vil det bli sprengt inn magasinplass i fjellet. - Her har vi muligheter til å få et skikkelig klimaregulert magasin som kan brukes av både Fiskeridirektoratets og Havforskningsinstituttets egne bibliotek, i tillegg til oss. Samtlige lider under plassproblemer, sier Frøyland. I tillegg til dette skal det bygges et nytt bygg som vil inneholde kontorer, verksteder og auditorium. I følge Frøyland vil nettopp det sistnevnte bli en av de mest spennende bygninger i hele Bergen.

Alt dette vil nødvendigvis koste en hel del, men Frøyland mener at prosjektet så absolutt kan realiseres innenfor edruelige økonomiske grenser.

- Med den teknologien som finnes i dag er det f.eks billig å bygge seg inn i fjell. Man må også være klar over at dette vil bli et anlegg som er svært billig i drift. Energien som skal dekke oppvarming og klimaregulering blir nemlig hentet ved hjelp av varmepumpe fra fjorden.

- Det må offentlige midler til. Vi har ingen penger selv. Kanskje det nettopp i disse tider med høy arbeidsledighet kan være det rette tidspunktet å sette i gang byggingen. At vi f.eks kan tilføres sysselsettingsmidler. Vi arbeider kontinuerlig med å bringe saken høyere og høyere i det politiske systemet. Vi må dessuten skaffe oss samarbeidspartnere. Jeg tenker da først og fremst på de to nevnte institusjonene på Nordnes.

- Men dette er vel en nasjonal oppgave?

- Det er jo det. Kystkulturen har opplevd en kolossal oppblomstring som har resultert i flere lokale sentra. Fiskerimuse-

Slik vil det nye fiskerimuseet se ut. Dette er vinnerutkastet fra arkitektkonkurransen. I tillegg til sjøboden til høyre på bildet skal man sprengre seg inn i fjellet på baksiden. Her er det bl.a. plass til magasiner og et spennende auditorium.

et på sin side er en 110 år gammel institusjon som ikke er i konkurranse med disse, men som kan støtte dem veldig godt. Bl.a. fordi vi ser på andre sider enn de rent lokalhistoriske. Redskapsutvikling, fiskens biologiske historie, norsk utforskning av fjerne farvatn er eksempler på hva vi interesserer oss for. Grovt sagt kan vi si at alt som har med hav og fisk å gjøre er vårt interesseområde, sier museumsstyrer Øystein Frøyland, som nå håper at alle brikkene, og da særlig pengebrikkene, kan falle på plass slik at Fiskerimuseet får den tilværelsen det fortjener.

FG Per-Marius Larsen

Nordisk samarbeidsprogram for fiskeri

De nordiske fiskeriministrene vedtok et samarbeidsprogram for fiskeriene på sitt møte i Reykjavik. Fra venstre: Landsstyremedlem (med ansvar for fiskeri), Anfinn Karlsberg, Færøyene. Forsvars- og fiskeriminister Ole Norrback, Finland. Fiskeriminister Bjarne Mørk Eidem, Norge. Fiskeriminister Haldor Asgrimsson, Island. Fiskeriminister Lars P. Gammelgård, Danmark. Landsstyremedlem (med ansvar for fiskeri), Kaj Egede, Grønland. Landskapsstyremedlem (med ansvar for fiskeri) Carl Göran Eriksson, Åland. Foto: Johan H. Williams.

Fiskeriministrene i Norden har vedtatt et nordisk samarbeidsprogram for fiskeriområdet, der det også er lagt vekt på behovet for å gjennomføre tiltak spesielt rettet mot kvinner i kystdistriktene og fiskerinæringen. Gjennom dette ønsker fiskeriministrene å styrke likestillingsarbeidet i det nordiske fiskerisamarbeidet. – Det opprinnelige utkastet til samarbeidsprogram var så kjemisk renset for forståelse for betydningen av at forholdene legges til rette for kvinnene på kysten, og for at man skal kunne bevare bosetting og fiske i distriktene, at man skulle tro det var skrevet i en helt annen tid enn 1988, sier sekretær Johan H. Williams i Nordisk Ministerråd til Fiskets Gang. Utkastet var da også utarbeidet i København der problemene for dansk fiskerinæring er helt andre enn å tenke på bosetting og sysselsetting i fjerne kyststrøk. Dette ble også påpekt av stortingsrepresentant Brit Jørgensen (A) under Nordisk Råds sesjon. Fiskeriministrene fulgte opp med å styrke programmet på dette punktet.

De nordiske fiskeriministrene ble enige om å arbeide for økte bevilgninger til fiskerisektorene, med økt prioritering av det samlede nordiske samarbeidet.

Problemer for Island

Island la frem en redegjørelse om boikottaksjoner mot flere av de nordiske land den senere tid, spesielt aktualisert gjennom aksjoner mot islandsk fiskeeksport forårsaket av motstand mot islandsk forskningsfangst på hval, sier Johan H. Williams.

Den islandske fiskeriminister orienterte om de problemer Island i øyeblikket har møtt ved at de har mistet kunder i både USA og Vest-Tyskland, som en direkte følge av aksjoner fra hvalfangstmotstandere. Islands fiskeriminister Haldor Asgrimsson kunne opplyse at Island ikke vil endre sin kurs og sin politikk i denne sak.

Island tok opp spørsmålet om det innenfor det nordiske samarbeidet kunne være mulig å sette av felles informasjonsmidler for å finansiere felles holdnings-

kampanjer som svar på slike boikottaksjoner, opplyser Williams.

Bjarne Mørk Eidem informerte om at norsk lakseeksport ikke hadde hatt noen problemer i kjølvannet av sel-saken, men at Norge kontinuerlig har en boikott-trusel fra USA hengende over seg, knyttet til eventuell norsk gjenopptagelse av hvalfangsten.

Finnland på glid

Finnland har tidligere stått frem som en av de mest kompromissløse hvalfangstmotstanderne i hvalfangstkommisjonen. På pressekonferansen etter det nordiske fiskeriministremøtet sto den nye finske fiskeriministeren, Ole Norrback, frem med nye synspunkter. Norrback påpekte at det var nødvendig med mer informasjon om vilkårene i naturen og menneskenes inngripen i denne. Det være seg elg, sel eller andre dyr. Han mente også at det var nødvendig for de landene som ønsker å beskatte ulike dyrebestander å presentere en plan som viser sammenhengen

mellom bestandsstørrelser, fangst og oppbygging av ressursene. Fra norsk og islandsk side håper en at den finske fiskeriministerens synspunkter også blir toneangivende for fremtidige finske standpunkter i hvalfangstkommisjonen, sier Williams.

Grønland ønsker felleholdning

Fra Grønlands side påpekte landsstyremedlem Kaj Egede at det var viktig å skape en felles holdning til uttaket av spesielt havpattedyr. Dette må ta utgangspunkt i Brundtlandskommisjonens prinsipp om naturbeskatning og være undergitt kravet til en bærekraftig utvikling. Den grønlandske fiskeriminister Kaj Egede, ønsket at de nordiske land samarbeidet om aksjoner og kampanjer for å fremme de nordiske landenes spesielle forutsetninger og behov for å fortsette sin tradisjonelle fangst på havpattedyr. Han ønsker at det her ble arbeidet preventivt og generelt uten å vente på eventuelle

Nordisk ministerråd (fiskeriministrene)

Samarbeidet mellom de nordiske regjeringer er organisert gjennom Nordisk Ministerråd med sekretariat i København. Samarbeidet ledes av de nordiske samarbeidsministre. Norsk samarbeidsminister er fiskeriminister Bjarne Mørk Eidem. Samarbeidet er organisert omkring en rekke fagministerråd som har beslutnings- og gjennomføringsansvar for tiltak innenfor sine programområder. Nordisk Fiskeriministerråd ble først opprettet i 1986, over 10 år etter at de fleste sektorene hadde organisert sitt nordiske samarbeid gjennom ministerrådet. Som på mange andre områder kom fiskerisiden sent med også i det nordiske samarbeidet, og dette fører nå til at sektoren må kjempe om midler med veletablerte og sterke områder.

Fiskeriministerrådet møtte for første

gang under Nordisk Fiskerikonferanse i Akureyri i august 1986, og har siden møtt en gang hvert år, 1987 og 1988.

Foruten å fatte beslutninger vedrørende budsjettfordeling og andre konkrete nordiske samarbeidstiltak drøfter fiskeriministrene spørsmål av mer generell politisk interesse. Spørsmål vedrørende sel- og hvalfangst samt generelle miljøspørsmål har vært gjennomgangstemaer på ministrenes tidligere møter.

Et generelt problem i det nordiske samarbeidet, som også preger samarbeidet mellom de nordiske fiskeriministrene er Danmarks medlemskap i EF. Dette fører ofte til at Danmark som eneste nordiske land må ta divergerende standpunkter p.g.a. at de er bundet av vedtak i EF.

boikottaksjoner fra ulike motgrupper, sier Williams.

Den danske fiskeriminister, Lars P. Gammegård, påpekte at forbrukerreaksjoner, uansett på hvilken måte de var vakt, kun kunne påvirkes gjennom alternativ informasjon til de samme forbrukere.

Gammegård opplyste også at EF-direktivet om forbud mot import av skinn av selunger som utløper 1/01 1989, nå fra kommisjonens side foreslås forlenget på ubestemt tid, og at dette etter all sansynlighet vil bli vedtatt, sier Williams.

Gammegård viste også til et spørsmål i det danske folketingsuttale om norsk sel-fangst, og at han i sitt svar hadde lovet å ta dette opp med den norske fiskeriminister. Han ba derfor Bjarne Mørk Eidem om en orientering om Norges arbeid med selsaken.

Det færøyske landsstyremedlem med ansvar for fiskerisaker, Anfinn Karlsberg, pekte generelt på at aksjoner mot færøysk fiskeeksport i praksis ville bety boikott av all færøysk eksport, og ville lamme færøysk økonomi. Han påpekte det paradoksale i at færøysk grindehvalfangst blir sammenlignet mot krigs- og voldshandlinger mot mennesker, og kunne som en illustrasjon fortelle at Færøyene har motatt 8.000 protestskriv mot færøysk hvalfangst fra Sør-Amerika, sier Williams.

Fellesnordisk møte

Fiskeriministrene konkluderte med at det skulle innkalles til et fellesnordisk møte mellom hvalkommisjonærene for å drøfte og avstemme nordiske standpunkter foran årets møte i hvalfangstkommisjonen. Fiskeriministrene besluttet også at

spørsmål vedrørende sel og hval, og relasjonene mellom fisk og havpattedyr skal inkluderes i det nordiske flerbestandsforskningsprogrammet nordisk ministerråd har bevilget 3 millioner kroner til.

Det ble videre besluttet å videreføre arbeidet med å konkretisere fellesnordisk samarbeid for å motvirke konsekvensene av de drøftede boikottaksjoner og de tilknyttede spørsmål vedrørende beskatningen av sel og hval, sier Williams.

Avfallsberetning til havs

Lars P. Gammegård ba om at de nordiske fiskeriministre støttet ham i et forslag om å fremskynde forslaget om forbud mot avfalls-avbrenning til havs fra 1990 til 1994, og han ba sine ministerkolleger om å ta dette opp med sine respektive miljømyndigheter. Dette med særlig henvisning til norsk og spansk avfalls-avbrenning i Nordsjøen, sier Williams.

Vellykket møte

Fiskeriministremøtet dette året var, i følge de som har deltatt på de tidligere møtene, en klar forbedring fra tidligere møter, med vesentlig mer konkrete saker til diskusjon, hvor man åpent drøfter saker av felles interesse både med det utgangspunkt at man skal søke nordisk samarbeid, men også uten å legge skjul på at de ulike landene har ulike nasjonale interesser å ivareta.

Dette kom også tydelig frem på den pressekonferanse fiskeriministrene holdt etter møtet, sier han. Som det ble sagt: «Kun venner kan åpent stå frem og vise at de er uenige».

Neste fiskeriministtermøte skal avholdes i Mariehamn på Åland i november dette år. Her vil ministrene spesielt drøfte forholdet mellom de nordiske lands fiskerier sett i lys av utviklingen innenfor EF og EFTA, kan Johan H. Williams opplyse.

FF Nils Torsvik

Nordisk kontaktutvalg for fiskerispørsmål

Nordisk kontaktutvalg for fiskerispørsmål ble opprettet ved nordisk fiskeriministerbeslutning i 1962.

Kontaktutvalgets medlemmer utpekes av de enkelte medlemslands fiskeridepartementer, og består av maksimum 4 medlemmer fra hvert land, med to representanter fra fiskeridireksjonen og to representanter fra fiskarorganisasjonene.

De norske medlemmene i kontaktutvalget er for tiden departementsråd Gunnar H. Gundersen, og ass. fiskeridirektør Hallstein Rasmussen, samt formann Einar Hepsø og generalsekretær Finn Bergesen jr. i Norges Fiskarlag.

Kontaktutvalget vil i fremtiden møtes en gang hvert år. På møtene, som er av rådslagende og informerende natur, vil de enkelte landene orientere om utviklingen innen fiskeriene siste år, om aktuelle fiskerireguleringer og kontrolltiltak som er satt i verk eller forberedes. I stadig økende grad drøfter nå kontaktutvalget miljøspørsmål samt forhold vedrørende markedene for fisk og spesielt utviklingen innenfor EF, der Danmark fast informerer om de regler og direktivforslag som er under forberedelse.

På møtet i Nordisk kontaktutvalg for fiskerispørsmål, i Reykjavik 3. april 1989, var det tilstede deltakere fra alle nordiske land, inklusive Færøyene, Grønland og Åland. Fiskarlagsledere fra Danmark, Færøyene, Grønland, Island, Norge og Sverige var til stede sammen med representanter for forvaltningen fra alle landene. Fra norsk side deltok ass. fiskeridirektør Hallstein Rasmussen, ekspedisjonssjef Trond S. Paulsen, fung. byråsjef Tove Rørvik, fiskarlagsformann Einar Hepsø og generalsekretær Finn Bergesen jr.

De nordiske landene gjennomgår reguleringspolitikken

Danmark, Grønland og Norge foretar alle i øyeblikket en gjennomgang av sin fiskerireguleringspolitikk, særlig med henblikk på revisjon av konsesjonsordningene. En av ordningene som blir vurdert, er en ordning med individuelle båt-kvoter som til en viss grad er omsettelige, og som i dag blir praktisert på Island.

– Spørsmålet med omsettelige kvoter er en aktuell problemstilling, og ble drøftet i Kontaktutvalget for fiskeriene, sier sekretær Johan H. Williams i Nordisk Ministerråd, til Fiskets Gang.

Det synes som om en forutsetning for å kunne innføre et system med omsettelige kvoter, at fiskeriene er begrenset til en eller få fiskeslag, og at de enkelte fartøy kun har en eller to konsesjoner, sier Johan H. Williams. – Fra norsk side ble det uttrykt tvil om det vil være administrativt gjennomførbart med omsettelige kvoter. Særlig sett i lys av det sterkt diversifiserte fisket som et flertal av norske kvotebegrensede fiskebåter driver.

Spørsmålet om uheldige distriktsutslag ble også drøftet. Erfaringene fra Island har vært at systemet med omsettelige kvoter har gitt en ytterligere spredning av fangst og leveringer med økt kvantum til distriktene. Fra dansk side er et av de sentrale problemer ved eventuell innføring av omsettelige kvoter, at dette i øyeblikket ikke vil harmonisere med fiskerireguleringene i de øvrige EF-landene. Det stilles også spørsmål fra dansk side hvilke konsekvenser en eventuell innføring av omsettelige kvoter vil kunne få for EFs fastsettelse av nasjonale kvoter. Det er en uttrykt dansk frykt for at «danske» kvoter ved et slikt system (som vil måtte være fritt omsettbart innenfor EF) vil kunne bli kjøpt opp av ikke-danske fiskebåtreiere, opplyser Williams.

– Det synes imidlertid som om systemet med omsettelige kvoter godt kan la seg gjennomføre med gunstige økonomiske resultater innenfor det Grønlandske rekefiskeriet, sier han.

Fiskerikontroll

I det Grønlandske rekefisket har man observert at andelen småreker i innrapporteringen er meget lavt, vesentlig lavere enn den andel småreker som man har fått i Grønlands hjemmestyres forsøks-

fiskeri. Det er mistanker om et betydelig utkast av småreker. For å kontrollere dette har Grønland fra nyttår i år innført båtinspektører som i tiden fremover vil følge med på såvel grønlandske som utenlandske (bl.a. norske) rekefiskere i Grønlands farvann.

Williams kan også opplyse at spørsmålet om svak kontroll av fisket i Skagerrak ble drøftet. Fra norsk side ble det presentert ønske om at de gamle drøftingene mellom Danmark, Norge og Sverige ble tatt opp igjen. Fra norsk side ble det pekt på at det dårlig regulerte og dårlig kontrollerte sild- og brislingfisket i Skagerrak motvirker arbeidet med å bygge opp igjen Nord-sjøsildbestanden. Norge informerte om at det vil bli tatt et formelt norsk initiativ for å få startet disse felles drøftingene på nytt.

De ulike reglene som gjelder m.h.t. utkast av småfisk kompliserer fisket for fartøy som på en og samme tur fisker i to eller flere lands soner. Som eksempel vises det til at ved fiske i norsk sone er det forbudt å kaste ut småfisk, mens det i EF-farvann er forbudt å beholde småfisk ombord.

– Utvalget ble enige om at problemstillingene vedrørende de enkelte lands utkastregler ble drøftet særskilt på neste Kontaktutvalgsmøte. Det er enighet om at det vil være en målsetting å få harmonisert regelverket slik at det ikke kompliserer fiskets utøvelse i unødig grad, sier Williams.

Ekspertsamarbeid

– Det ble på møtet orientert om et grønlandsk initiativ om samarbeid mellom de nordiske fiskeeksportørene om markedsføring av kaldtvannsreker i en kampanje for å bedre konkurranseposisjonen i forhold til det stadig økende tilbudet av varmtvanns- og oppdrettsreker.

– Fiskeeksportører og produsentforeninger fra Danmark, Færøyene, Grønland, Island og Norge har allerede hatt et møte, og planleggingen av dette samarbeidet er allerede satt i gang med Fiskeindustriens Landsforening og Informasjonsutvalget for reker som deltakere fra norsk side i planleggingsfasen, kan han opplyse.

– Fra svensk side ble det presentert et forslag om i fellesskap å arbeide med produktutvikling og markedsføring for å utvide konsummarkedet for sild og sildeprodukter.

Den grønlandske Havfiskerisammenslutning støtter oppfordringen til en sterkere satsing på miljøbevaring. Generalsekretær Karl Olsen, APK (Grønlands havfiskerisammenslutning) generalsekretær Azar Heilmann, KNAPK (Grønlands Fangst- og Fiskeforening). (Foto: Johan H. Williams).

Havmiljø

– Norges Fiskarlag oppfordret de øvrige nordiske fiskerorganisasjoner til sterkere å engasjere seg på miljøområdet og arbeide aktivt for reduksjon av utslipp og annen forurensning som er i ferd med å ødelegge fiskernes fremtidige levevilkår. Den Grønlandske Havfiskersammenslutning støttet denne oppfordringen og pekte også på at et slikt engasjement fra fiskerorganisasjonenes side ville styrke dem i forhold til «grasrotbevegelsene» som bannerførere i forurensnings- og naturvernsspørsmål, sier Williams.

22. Nordiske Fiskerikonferanse

Williams kan også opplyse at Kontaktutvalget drøftet spørsmål vedrørende neste nordiske fiskerikonferanse, som neste år skal arrangeres i Danmark i dagene 13.–15. august 1990.

Kontaktutvalget skal avholde sitt neste møte i Grønland i juni 1990.

Nordisk embedsmannskomiteé med handlingsplan for nordisk samarbeid

Etter at det nordiske samarbeidsprogrammet for fiskeriområdet nå er behandlet av Nordisk Råd og endelig fastsatt av fiskeriministret, har embedsmannskomiteéen latt utarbeide en rullerende handlingsplan for konkretisering av gjennomføringen av samarbeidsprogrammet.

Fiskets Gang har spurt H. Williams, som er sekretær for Nordisk Ministerråd både om handlingsplanen som ble drøftet under møtet i Island, og om embedsmannskomiteéens budsjettforslag. Rådet legger her opp til at fiskerisektoren må få en øket relativ andel av de samlede nordiske budsjetter i årene fremover.

Johan H. Williams viser til at det organiserte nordiske samarbeidet på fiskerisektoren ble først satt i gang i 1986. Fiskeriområdet ligger derfor langt etter sammenlignbare sektorer m.h.t. budsjett-tildelinger. Som eksempel kan vises til at sektorens rammebevilgning for 1989, 3,6 millioner danske kroner, kun utgjør 0,7 % av det samlede nordiske programbudsjettet.

– Embedsmannskomiteéens vedtak innebærer at fiskeriområdets budsjett blir økt til 7,5 mill. DKK i 1990 og 9 mill DKK i 1991, sier han.

Embedsmannskomiteéen vedtok på møtet å opprette en ny nordisk arbeidsgruppe for fiskeriforskning (NAF). Denne har som formål å være rådgivende organ for

Nordisk Ministerråd vedrørende fiskeriforskning og å medvirke til økt samarbeid innenfor fiskeriforskningen i Norden. Arbeidsgruppen har som oppgave å vurdere alle søknader om forskningsmidler til nordiske fiskeriprojekter, å være et kontaktorgan mellom fiskeriforskningen og forskningsforvaltningen i de nordiske landene samt å bidra til spredning av forskningsresultater innenfor Norden.

– Arbeidsgruppen vil bli sammensatt av opp til 3 medlemmer fra hvert av land-

De nordiske utsendingene besøkte Islands-lax HF sitt landanlegg under ministerrådsmøtet på Island. (Foto: Johan H. Williams).

ene inklusive Færøyene, Grønland og Åland. De norske representantene i arbeidsgruppen er ikke endelig klare, kan Williams opplyse.

FG Nils Torsvik

Nordisk embedsmannskomiteé for fiskerispørsmål

Den nordiske samarbeidskomiteéen for fiskerispørsmål (NEF) ble opprettet ved vedtak av de nordiske samarbeidsministre i desember 1985. Komiteéen hadde sitt første møte i Island i august 1986, og har deretter møtt regelmessig 2–3 ganger hvert år.

Embedsmannskomiteéens oppgave er å koordinere det nordiske samarbeidet innenfor fiskeri- og akvakultursektoren. Hovedarbeidet dreier seg om å forberede de årlige nordiske budsjetter for samarbeidet innenfor fiskeriområdet og å fastsette en prioritering av de nordiske prosjektbevilgninger til de enkelte samarbeidsprosjekter.

Embedsmannskomiteéen har utar-

beidet et forslag til nordisk samarbeidsprogram for fiskeriområdet for perioden 1990–94.

Medlemmene i embedsmannskomiteéen oppnevnes av de nasjonale fiskeriministrene. Hvert land, inklusive Færøyene, Grønland og Åland, kan ha to medlemmer med suppleanter i komiteéen. Fra Norge er departementsråd Gunnar H. Gundersen (eksp.sjef Trond Paulsen, suppl.) og ass. fiskeridirektør Hallstein Rasmussen (avd.dir. Per L. Mietle, suppl.) medlemmer med fung. byråsjef Tove Rørvik som Fiskeridepartementets kontaktperson for nordisk samarbeid på fiskerisektoren.

Stort område stengt i «Gråsonen»

Resultatene fra overvåkingen av fiskefelt i mars, har medført at et stort område i «Gråsonen» og i Barentshavet har blitt stengt for fiske med torsketrål og snurrevad. En utstrakt kontroll av kyst- og fjordrekefelt har resultert i åpning av stengte rekefelt for fiske med sorteringsnett i reke-trål, og reke-trålere er tatt for ulovlig fiske på stengte felt.

Torskefiske

Torsketrålere M/S «Anny Kræmer» var i tidsrommet 07.–20.03. på tokt i området Finnmark – «Gråsonen» – Nordkappbanken. I et område av Barentshavet og sørvestlige del av «Gråsonen» ble det funnet innblanding av undermåls fisk fra 12–57% i antall med 32,05% i antall i snitt. Fangst opptil 688 pr. tråltime. Området ble stengt. I de øvrige undersøkte områdene var det akseptabel innblanding av undermåls fisk. Fangster opptil 4248 kg. pr. tråltime.

Snurrevadefartøyet M/S «Nymodena» som startet på tokt i februar med kontroll av åpne og stengte snurrevadfelt utenfor Øst-Finnmark, fortsatte til 08.03. Under dette toktet kom det lodde og fisk mot kysten. Innblanding av undermåls fisk gikk ned til akseptabelt nivå. Fangstene varierte fra 25–2785 kg pr. hal. Området som hadde vært stengt for snurrevadfiske ble åpnet.

Snurrevadefartøyet M/S «Nymodena» var i tidsrommet 13.–16.03. på nytt tokt utenfor Øst-Finnmark. Fangstene varierte fra 50–2500 kg pr. hal. Lav innblanding av undermåls fisk.

Rekefelt

Reke-trålere M/S «Jamo Junior» var i tidsrommet 06.–11.03. på tokt i Varangerfjorden. Det ble utført forsøk med sorteringsnett i reke-trål på stengte felt og felt tillatt for fiske med sorteringsnett i reke-

trål. Det ble funnet innblanding av undermåls fisk fra 0,3–30,8 stk. pr. 10 kg reker og opptil 20% innblanding av undermåls reker. Størst innblanding på stengte felt. Rekefangster 30–100 kg pr. tråltime. Resultatene fra toktet ga grunnlag for å utvide området som var tillatt for fiske med sorteringsnett i reke-trål.

Reke-trålere M/S «Jamo Junior» startet 29.03 på tokt for å kontrollere stengte og åpne rekefelt i Nord-Troms og Finnmark. I det stengte området på Lyngen har innblanding av undermåls fisk gått ned, mens det på Ullsfjorden fortsatt er for høy innblanding av undermåls fisk. Undersøkelsen fortsetter.

Reke-trålere M/S «Heidi Vibeke» som startet på tokt i februar, fortsatte til 18.03, med kontroll av stengte og åpne felt i Troms og Vest-Finnmark. Det ble utført forsøk med sorteringsnett i reke-trål. Resultatene fra toktet ga grunnlag for å tillate et utvidet forsøksfiske med sorteringsnett i reke-trål i Malangen, Sessøyfjord, Vengsøyfjord, Nordreisa, Kvænangen og i området Loppa-Stjernøya.

Reke-trålere M/S «Heidi Vibeke» startet 28.03. på tokt i stengte rekefelt i Sør-Troms. Det blir utført forsøk med sorteringsnett i reke-trål. Innblanding av undermåls fisk har gått ned. Toktet fortsetter.

Reke-trålere M/S «Farragut» som i februar startet på tokt, fortsatte til 03.03. med kontroll av stengte rekefelt i Vesterålen. Innblanding av undermåls fisk var fortsatt for høy.

Reke-trålere M/S «Jan Sverre» som i februar startet på tokt i Kvænangen, fortsatte til 02.03. Det ble utført forsøk med sorteringsnett i reke-trål. Innblanding av undermåls fisk i deler av Kvænangen og Nordreisa var kommet ned på akseptabelt nivå. Et område ble etter dette tillatt for utvidet forsøksfiske med sorteringsnett i reke-trål.

Et stort område i «Gråsonen» er stengt for torsketrålere og snurrevad. På bildet fabrikktrålere «Havstrand» i fiske i Barentshavet. (Foto: Ove Midttun).

Seinotfiske

Seisnurperen M/S «Hansson» startet i februar med kontroll av stengte og åpne seifelt utenfor Trøndelag. Toktet fortsatte til 09.03. Det ble ikke funnet grunnlag for å åpne eller stenge felt.

For en ny kontroll av seifeltene utenfor Trøndelag, var M/S «Hansson» på tokt i tidsrommet 15.–22.03. På grunn av vansker med leveranse av sei, fikk en bare utført et notkast. Forøvrig ble forsøkene gjort med håndsnøre. Det ble ikke funnet grunnlag for å åpne eller stenge felt.

Inspeksjoner på fiskefelt

Hurtiggående fartøy M/S «Tom Cato» som i februar startet på tokt, fortsatte til 22.03. Det ble foretatt en rekke kontroller på åpne rekefelt og felt tillatt for fiske med sorteringsnett i reke-trål. I et område ved Meløy ble det funnet for høy innblanding av undermåls fisk. En nærmere kontroll av området er startet. For øvrig ble det ikke registrert uregelmessigheter.

Hurtiggående fartøy M/S «Leda» var i tidsrommet 14.–15.03. på tokt i området Ullsfjord, Lyngen og Kvænangen. To reke-trålere ble tatt for ulovlig rekefiske på stengt felt i Lyngen. Innblanding av undermåls fisk var 10 stk. pr. 10 kg reker.

Forholdet er rapportert. Kontroll av fartøyer i fiske i områder tillatt for fiske med sorteringsnett i reke-trål, viste lovlig innblanding av undermåls fisk og reker.

Nærmere opplysninger om resultatene kan fås ved henvendelse til Overvåkingstjenesten for fiskefelt, Tromsø.

Fiskerineringa fryktar ikkje EF

Informasjonsjef Trond Wold, i Norske Fiskeoppdretteres Forening, leia debatten på seminaret «Norge, EF og fiskeriene». Han kunne konstatere at det ikkje er den same oppheta stemninga knytt til EF-debatten i dag, som det var i 1972. I panelet sat (f.v.) Robin Churchill (Skotland), Arni Olafsson (Færøyane), Torben Foss, Geir Finne, Trond Wold, Svein G. Nybø, Trond S. Paulsen og Vigdis Harsvik. (Foto: Helge A. Balstad).

35 prosent av dei som stemte nei til EF i 1972 oppgav omsynet til fiskeria som første grunn til sitt standpunkt. Dei neringsmessige synspunkta sto sentralt i debatten. Kyst-Noreg frykta fiskefartya frå EF i fjeresteinane langs kysten, i ei rovdrift på fiskeressursane som danna grunnlaget for busettinga.

No er ein ny EF debatt i emning, men argumenta frå den fiskeripolitiske sida er ikkje tilstade med like stor tyngde. Norsk fiskerinerer fryktar ikkje eit EF-medlemskap i dag.

Dette kan ein konkludera etter seminaret «Norge, EF og fiskeriene». Eit seminar som samla foredragshaldarar frå ulike ståstader i norsk og utanlands fiskerinerer og fiskeriforskning. Det var ingen av hverken foredragshaldarane eller tilhøyrarane som mana «EF-spøkjelset» fram, heller ingen skyttergravsargumentasjon, men derimot ei sakleg og informativ vurdering av situasjonen me står i vis a vis det europeiske felleskapet. Og situasjonen er ikkje så dyster, skal me tru foredragshaldarane. EF har vedteke ein fiskeripolitikk som på dei fleste område opprettheld fiskeriaktiviteten til nye medlemsland frå før dei gjekk inn i felleskapet. Aktivitetsnivået vert avgjort etter kva historiske rettar dei einskilde landa har hatt i dei ulike sonene, etter kor avhengig landet er av fiskeria og etter kor stor del av fiskeressursane som fins i sonene til medlemslanda.

EF sin fiskeripolitikk er derimot under stadig revisjon, og slik den har endra seg til det betre, sett med norske auge i dei siste åra, kan den fort endra

seg til det verre att. Hverken foredragshaldarane eller seminardeltakarane framheva dette som noko stort problem. Revisjonen i EF's fiskeripolitikk i 1992 vil truleg få minimal innverknad på medlemslanda sine fiskerineringar, og det er heller ikkje frykta noko større revisjon i 2002.

Det marknadsmessig synspunktet vert ofte trekt fram i EF-debatten i desse dagar. Mange fryktar at EF's «indre marknad» vil kunna skapa nye barrierer for norske fiskevarer, og dei ynskjer difor eit norsk medlemskap. Dei fleste av foredragshaldarane delte ikkje denne frykten. EF's indre marknad er meir ei harmonisering av varebyttet innafor EF, enn eit stengsel mot ytterverda. Det primere mål er å forenkla tollgrensepassering og anna regelverk for varebyte, slik at dei er eins for alle EF-landa.

Betyr dette at det ikkje hevda seg noko kritiske røyster mot EF-medlemskap frå norsk fiskerinerer? Nei, det gjer ikkje det. Eit EF-medlemskap vil fortsatt vera eit verdivalg. Busetting, tilskotsordningar og andre sosiale ordningar vil måtta tilpassast EF-landas standardar. Dette vil få verknad for fiskerineringa, om ikkje så mykje som for andre neringar. Andre neringsmessige konsekvensar vil derimot ikkje fiskerineringa merke så mykje til.

I denne utgåva av Fiskets Gang gjev me att noko av innhaldet i foredraga som vart halde på seminaret. Fiskerikandidatenes Forening, som arrangerte seminaret, vil utarbeida ein rapport der foredraga vert attgjeve i sin heilskap.

- Ikkje mykje å tape, ikkje mykje å vinne på norsk EF-medlemskap

1972 var det gode grunnar til å seie nei til EF's fiskeripolitikk. I dag kan det vera ansleis. EF har ein ny og betre fiskeripolitikk i dag enn i 1972.

Det var forskar Petter Holm ved Norges Fiskerihøgskole som sa dette i eit foredrag han holdt på konferansa «Norge, EF og fiskeriene» i Tromsø. Hans foredrag viste at norsk fiskeriering ikkje har så mykje å tape ved eit EF-medlemskap. Fiskerieringa har heller ikkje så mykje å vinne med å gå inn i EF, meinte han.

EF's fiskeripolitikk var i 1972 karakterisert av at havområda rundt EF-landa skulle inngå i eit felles EF-hav, der det skulle vera like rettar for alle EF-fiskarane. Det skulle i tillegg etablerast ein felles EF-marknad for fisk med ein felles tollsats mot fiskeprodukt frå land utafor EF.

Det var prinsippet om like rettar for alle EF-fiskarane som skapte det største problemet i forhandlingane mellom Noreg og EF i 1972. Dei seks opprinnelege EF-landa vart samde i spørsmålet om eit felles EF-hav i 1970, då det vart søkt medlemskap frå fire land som hadde store fiskeressursar utafor kysten sin.

– Prinsippet om felles EF-hav ville gje dei seks gamle EF-landa, som alle var avhengig av fiske i fjerne farvatn, tilgang til vesentlege fiskeressursar i dei økonomiske sonene til dei fire nye, sa Holm. Noregs valg om å stå utafor EF i 1972 var mykje eit resultat av denne haldninga.

Frykten for at EF-fiskarane skal få fri tilgang til norske fiskeressursar gjorde at me sa nei i 1972.

Andre prinsipp gjer seg gjeldande for EF's fiskeripolitikk i dag.

(Foto: Ove Midttun)

Tredelt politikk

EF's fiskeripolitikk er tredelt. I tillegg til dei to nevnte, om felles fiskemarknad og felles hav, er det etablert ei vesentleg støtteordning for å sikre modernisering og effektivisering innan fiskerisektoren i EF-landa. Sjølv om hovudtrekka i fiskeripolitikken fortsatt gjeld, er det gjort einskilte vesentlege endringar.

Dei tre «nye» EF-landa i 1972 – Storbritania, Irland og Danmark – var alle vesentlege fiskerinasjonar. I forhandlingane oppnådde dei ei overgangsordning, der dei i ein periode på 10 år sikra seg nasjonal fortrinnsrett for fiske innafør eige 12-mils grense. Etter dette har fiskerigrense på 200 n. mil vorte internasjonalt akseptert. EF vart òg tvungen til å akseptere dette, ut frå omsynet til fiskeressursane i Nordsjøen.

– Utviklinga i fiskerisektoren viser kor vanskeleg det er å etablere overnasjonale ordningar i EF, sa Holm. Han meinte at rekkefølga i utviklinga hadde mykje å seie for utfallet, og sa at om dei hadde kome i ei anna rekkefølge, ville ein felles fiskeripolitikk ikkje vore mogeleg.

Ny fiskeripolitikk i 1983.

EF-landa vart samd om ein ny fiskeripolitikk som tok til å gjelde frå 1983. Denne medførte ein strengare fangstkontroll for EF-flåten, som etter å ha vorte utestengt frå fiske i fjerne farvatn, hadde auka fisket i egne soner.

Å få til ordningar med nasjonale kvoter, var derimot ikkje lett, då fleire interesser gjorde seg gjeldande. Ein kombinasjon av historiske rettar til fiske, nasjonal rett til fiskeressursar i «eiga» sone, og kompensasjon for tap i tredjeland sine soner, vart resultatet av forhandlingane som tok 6 år. At einskilte land (som t.d. Danmark) tente på at det ikkje vart oppnådd semje, samt at andre land (Spania og Portugal) søkte om medlemskap, gjorde at presset på å oppnå semje vart større. Spanias medlemskap medførte at EF's samla fiskeflåte auka med 70 – 80 %, det var difor nok ein gong viktig å etablere ein felles fiskeripolitikk før nye land vart slept inn i felleskapet. Denne gongen

av motsatte grunnar enn i 1972, då Spanias inntreden medførte lite nye fiskeressursar, men stor auke i kapasiteten.

EF's indre marknad

I 1972 var det omsynet til fiskeressursane som gjord at norsk fiskeriering sa nei til EF. Holm meinte at etableringa av EF's indre marknad i 1992 ville få stor innverknad på fiskerieringens standpunkttagen i dag, om medlemskap vart sett på dagsordnen. I EF's indre marknad vil det verta ein indre frihandel med fisk, med felles ytre tollgrense. Handelen vil verta regulert av minsteprisar, og importert fisk vil møte avgifter som auker prisen til nivå med EF's eigen fisk. Tilgangen til EF-markanden vil avhenge av kor mykje fisk EF's egne fiskar klarer å produsere.

EF's fiske kan ikkje aukast noko serleg i egne farvatn, slik at dei vil vera avhengig av å kunna byta til seg fiskerettar i andre farvatn. Lettare tilgang til marknaden i EF, kan vera eit av bytemidla EF nytter for å

Forts. s. 17.

EF ein viktig marknad for norsk fiskeeksport

– EF er med sine 320 millionar innbyggjarar ein særskilt attraktiv marknad for norsk fiskeeksport. I dag er denne marknaden samansatt og mangfoldig, og utgjør ikkje berre ein men mange marknader, sa adm. dir. Svein G. Nybø i FRIONOR på konferansa om «Norge, EF og fiskeriene» i Tromsø. Han viste til at ein stor del av husholda i EF er avanserte hushold med både fryseboks og mikrobølgeovn.

FRIONOR eksporterer berre 17% av sine fiskeprodukt til EF, det meste som filet. EFTA-landa er dei største mottakarane av FRIONOR sine produkt (40%), medan 31% går til USA. Nybø ser moglegheitane i EF-marknaden først og fremst i fortsatt råvareeksport, men òg i «merkevare» og

Et av vår viktigaste marknader for fiske. Mykje av det går til Frankrike og havner på Rungis i Paris.

i å etablere seg i EF-land med eigne foredlingsverksemder.

Etter 1992 og etableringa av «den indre marknad», ser han både fordelar og ulemper. Det vil verte meir einsarta handheving av regelverk for eksport til EF, og ein større marknad. Han frykta derimot at dei større selskapa vil dominere marknaden.

– FRIONOR vil møte dette med forsøk på ekspansjon og samarbeid med andre produsentar, men vi vil òg forsøkje å etablere oss med eige merke som fullsortiment-leverandør, sa Nybø.

 Nils Torsvik

EF-MARKNADEN

EF er den største og viktigaste marknad for norske fiskevarer. I 1988 gjekk 59 % av den norske fiskeeksporten til EF. Dei følgjande opplysningane om denne marknaden er henta frå adm. dir. Svein G. Nybø i FRIONOR, sitt foredrag på konferansa om «Norge, EF og fiskeriene» i Tromsø.

Innbyggartal:

322 millionar
(USA 279 mill., EFTA 30 mill.)

Norsk eksport av fiskeprodukter: 5.956 mill. kroner (1988), eller 9,6 av totale vareeksport frå Noreg til EF.

(Til EFTA: 1229 mill.kr)
(Til USA: 1051 mill.kr)

EF'S INDRE MARKNAD

Den indre marknaden som EF skal etablere i 1992, er meir ei omorganisering innafor dei 12 EF-landa, enn etablering av nye «stengsler» mot utverda. Det byggjer på prinsippet om dei fire «fridomar». Fritt leide for:

- 1) varer
- 2) tenester
- 3) personar
- 4) kapital

Lover og reguleringar skal samordnast og handhevast likt for alle landa innafor EF. Landa som er utafor EF vil møte berre ei «EF-grense» både med omsyn til tollsatsar og andre standardar for vareeksport til EF.

Forts. fra s. 16.

få auka fisket i tredjeland sine soner. Fiskeindustrien i EF-landa må derimot og ha tilgang på råstoff, og Holm meinte at utfallet av ein slik «bytehandelen» ikkje er avgjort på førehand.

Norsk medlemskap

Situasjonen for Noreg er i dag anseis enn den var i 1972. Etableringa av 200 mils økonomiske soner, og EF's felles fiskeripolitikk, der nasjonale kvoter er eit hovudpunkt, betyr at prinsippet om fritt EF-hav ikkje lenger har same mening.

– Ein fisker kvar ein vil, javel, men berre så lenge ein har kvote å fiske på, sa

han og meinte at eit av dei mest sentrale spørsmåla for norsk medlemskap ville vera kva kvoter Noreg ville få innafor EF. Spania vil nok presse på for å få tilgang til norske fiskeressursar, men Noreg kan vise til historiske fangstar som argument for kvotetildelinga. Mest truleg vil ein komma ut med den kvotefordelinga ein har i dag.

– Medan me i 1972 måtte argumentere for serhandsamning, ville me i dag be om lik handsamning som resten av EF-landa i fiskerispørsmål, hevda han og meinte at Noreg er i ein gunstig forhandlingsposisjon. Han viste til at norsk EF-medlem-

skap vil styrke EF's sjølvforsyningsgrad av fisk, i ei tid det neppe vil vera lett for EF å auka sitt fiske i tredjeland sine soner, sjølv med eit byte mot betre marknadstilgang til EF-landa.

Om Noreg går inn, vil det vera katastrofalt for Island og Færøyanane å stå utafor. Holm meinte at det ville vera å velje Europa framfor Norden. Eit val som kan verte meir brutalt enn dei fleste set pris på.

 Nils Torsvik

EF's indre marked – Har det konsekvenser for norsk fiskeeksport?

Av
Avdelingsdirektør Torben Foss
Fiskeridirektoratet

Det finnes en helt sikker metode å bedre lovlydigheten i et samfunn, det er å avkriminalisere, dvs. tillate handlinger som tidligere var ulovlige. Det er kanskje en merkelig innledning til en artikkel om det indre marked og fisk, men det peker på ett av de, etter mitt syn, vesentligste og ofte oversette trekk i utviklingen. Det Europa-12 står overfor er den største deregulerings- og avbyråkratiseringsprosess på lang, lang tid.

Selv om det skapes mye ny rett i Brüssel, er jo forholdet det at på de områdene det kommer ut en forordning, er lovgivningsmyndigheten i teorien og i praksis overlatt EF-råd.

Vi er mange her som har snakket og vil komme til å snakke om handelen med fisk. Jeg skal konsentrere meg om de felles EF-regler som vi ser konturene av og som dreier seg om kvalitetskrav, om krav om fravær av visse stoffer i det ferdige produktet, om medisinerester og om hvordan EF tenker seg å forhindre at sykdom på akvatiske organismer som ikke finnes i EF-området skal komme dit.

Jeg skal forsøke å takserer de fordelene og de ulempene disse reglene, slik de fortoner seg i dag, vil ha på norsk fiskeeksport. Jeg vil også komme litt inn på hva som kan gjøres for å motvirke eventuelle uheldige konsekvenser av indre marked reglene.

Det er galt å tro at EF-kommisjonen fremmer EF's interesse ved å stikke kjøper i hjulene på norsk fiskeeksport, eller for såvidt på fiskeeksport fra andre land utenfor EF. Vi må alltid ha i tankene at EF i betydelig grad er underforsynt med de aller fleste fiskeslag. Etter at EF på grunn av den nye havretten har måttet oppgi vesentlige deler av sitt fjernfiske, har importbehovet av hvitfisk vært stort.

EF eksporterer fisk for ca. 7,5 mia. NOK og importerer for ca. 30 mia. NOK hvert år. Av dette kommer 6-7 mia. NOK fra Norge. EF har med andre ord en årlig underforsyning på et sted i overkant av 22 mia. NOK. Kommisjonens egne beregninger viser en sterk økning i underforsyning de siste år.

Det kan nok være at enkelte innen landbrukssektoren kunne ønske at kjøttforbruket tiltok og fiskeforbruket sank. Men noe gjennomslag for slike tanker har

de ikke fått verken hos forbrukeren eller hos de styrende organer som beskjeftiger seg med forbrukernes helse.

- Sild har EF imidlertid nok av, og det uunngåelige har inntrådt, nemlig at det begynner å gjøre seg gjeldende en sterkere kamp om laksemarkedene. Et dominerende trekk er også den overgang fra sei og torsk til alaska polloz som har funnet sted.

Ofte er det slik at et medlemsland i egeninteressens navn hevder hensyn som også er gunstig for norsk eksport. Hvis markedet for et bestemt produkt både er overforsynt og det ikke er noen av medlemslandene som representerer «norske» interesser, er det all grunn til å være på vakt mot dannelsen av såkalte «non-tariff» barrierer (ikke-toll relaterte handelsbindinger) fra EF's side.

Proessen

Det rettsfelt som har tiltrukket seg størst oppmerksomhet når det gjelder handelen med fisk er arbeidet med å lage regler om hygienekrav til tilvirkingsprosessen og kvalitetskrav til sluttproduktet. Kommisjonen la i begynnelsen av forrige måned fram sitt 3. reviderte utkast til regler. Jeg skal komme tilbake til det materielle innholdet senere.

Spenningen mellom medlemslandene er stor på dette området. Det er mange hensyn som skal forenes. Krav til hva mat skal inneholde og hva som må være fraværende, varierer jo fra land til land. For oss som skal forsøke å bygge opp et forsvar mot importbegrensende tiltak som har en tilsynelatende veterinær eller såkalt fytosanitær begrunnelse, men i realiteten er ren proteksjonisme, er bildet svært uregelmessig. For tyskerne overskygger f.eks. nematoder, døde eller le-

Torben Foss

vende, alt. Italienerne er svært opptatt av innholdet av kvikksølv. Slik varierer det fra land til land. Danskene som ser praktisk på det meste, er opptatt av at konkurransen på kostnadssidene blir jevnet ut ved at også andre land blir tvunget til å investere i fiskeindustrien sin. Det er derfor ikke realistisk å tro at disse reglene vil bli ferdige i løpet av inneværende år. Her skal en være oppmerksom på at mange såkalte horisontale regelsett spiller en større eller mindre rolle for innholdet i reglene om fiskekvalitet. Det dreier seg om regler for restkonsentrasjoner av tilsetningsstoffer i fiskekjøttet, om spredning av sykdom, etc. Det gjør selve vedtaksprosedyren i EF tidkrevende.

Parallellt med dette er Kommisjonen i ferd med å utarbeide midlertidige regler for nematoder og for import av levende skjell. Vi er interessert i at disse reglene blir vedtatt så snart som mulig med det innhold Kommisjonen foreslår. Den nåværende rettstilstand er nemlig svært utilfredsstillende på disse områdene.

EF's regler om veterinære og sanitære forhold ved matvarer må ta hensyn til bestemmelsene i GATT-avtalen.

Fra tid til annen oppstår spørsmålet om disse reglene vil bli gitt som direktiver eller som forordninger.

Et direktiv er som kjent en instruks til hvert enkelt medlemsland om å lovgi overensstemmende med innholdet i direktivet. En forordning er umiddelbart gjeldende overfor alle i alle deler av EF's territorium. Tradisjonelt er Kommissjonens forslag formet som forordninger, mens Ministerrådet ofte forandrer selve lovgivningsformen til direktiv. Et direktiv gir erfaringsmessig større spillerom for medlemsstatene. Hvor mye dette til syvende og sist vil komme til å bety er jeg usikker på. Det indre marked er jo nettopp en virkeliggjøring av prinsippet om at en vare som er fritt omsettelig i ett medlemsland, automatisk skal kunne omsettes i alle de andre. Danmark foretrekker vanligvis at EF bruker direktiv-formen i stedet for forordningsformen. I den pågående nematode-striden med Tyskland, ønsker Danmark karakteristisk nok at rettstilstanden låses fast via vedtakelsen av en rådsforordning.

Den rettslige rammen

Når EF utformer de veterinære og fytosanitære reglene som skal gjelde for handel med matvarer, gjøres ikke det i noe rettsomt rom.

EF må blant annet ta hensyn til de forpliktelsene som medlemslandene har påtatt seg i GATT. I Generalavtalen heter det sterkt forenklet at en ikke skal kunne bruke hensynet til mennesker og dyrs helse som påskudd til å beskytte sin egen produksjon. Rett nok har det vist seg å være en vanskelig og tidkrevende prosess å gjøre sine rettigheter gjeldende etter Generalavtalen. En må imidlertid i lys av Uruguayrunden og forsøkene på å liberalisere verdenshandelen med matvarer, kunne anta at EF vil søke å unngå å komme i konflikt med vilkårene i Generalavtalen om toll og avgifter.

Handelsavtalen mellom Norge og EF sier i artikkel 15 pkt. 2:

«Hva angår veterinære, sanitære og plantesanitære tiltak, skal De Kontraheerende Parter anvende sine bestemmelser på en måte som ikke innebærer noen forskjellsbehandling, og skal ikke innføre nye tiltak som virker som en utilbørlig hindring for varebyttet.»

Selv om tollforholdene for fisk er regulert i et eget brev og ikke i selve handelsavtalen, må en legge til grunn at denne bestemmelsen også får anvendelse på handelen med fisk og fiskeprodukter.

Det kan være verd å stanse litt opp her og reflektere over hvordan en slik bestemmelse kan gjøres gjeldende. Det gjelder som kjent ikke bare å ha rett, men også å få rett. Tradisjonelt har dette vært gjort gjennom bilateral kontakt og på de årlige møtene i den såkalte Blandede komité.

Komitéen har ikke alltid vist seg effektiv som konfliktløser. Traktatforpliktelser som EF har bundet seg til og som er tilstrekkelig klare og ubetingede kan i henhold til EF-retten anvendes direkte for domstolene i hvert enkelt EF-land. Det må også gjelde for art 15 i Frihandelsavtalen. Det betyr at den eksportør som blir hindret av «veterinære» eller «sanitære» tiltak f. eks. nematodeforbudet i Tyskland, i teorien kan saksøke det organ som har gitt

bestemmelsene, vanligvis staten, med påstand om at det er en «utilbørlig» hindring for varebyttet og derfor ugyldig.

Kvalitetskontrolldirektivet/forordningen

Reglene i dette tredje utkastet stiller krav både til selve produksjonsprosessen (bygningmassen, kjølerom, lagringssted, etc.) og til tilstanden til den fisken som er gjenstand for omsetning.

Når det gjelder det første spørsmålet, altså krav til bygningmassen, er reglene bygget opp noenlunde etter samme lest som våre egne forskrifter på dette området. I stor grad er kravene til tilvirkingsprosessen beskrevet som det som betraktes som god skikk i bransjen. I mange

sammenhenger brukes begrepet «tilfredsstillende hygieniske forhold» som beskrivelse av de krav som stilles. Reglene inneholder i likhet med våre visse fysiske krav til de bygningene og installasjonene som brukes til produksjon og oppbevaring av fisk.

Såvidt vi kan se avviker de bare i liten grad fra de kravene vi selv stiller og vi regner ikke med at et alminnelig, veldrevet norsk fartøy eller anlegg skal ha problemer med å tilfredsstille disse kravene.

Når det gjelder krav til selve fisken eller til selve fiskeproduktet, er de gjennomgående noe lavere enn de vi selv stiller til omsetning av ferske eller kjølte produkter. I EF graderes fisken i kvalitet Ekstra, A og B. Det som karakteriseres som B-kvalitet i EF vil trolig ha så store kvalitetsmangler at den ikke kan omsettes fersk i Norge slik forskriftene i dag lyder. EF's regelverk synes å bygge på at de offentlige først griper inn med omsetningsforbud når fisken eller fiskeproduktet er i en slik tilstand at det ikke «er egnet til menneskeføde».

For fersk fisk og frossen filet er grensene beskrevet for total flyktig nitrogen og for trimetylaminn. Kravene ligger slik vi bedømmer det, på yttergrensen for hva som forbrukerne vil betrakte som spiselig. I reglene er det også foreslått krav til innholdet av histamin, cadmium og kvikksølv. Disse kravene synes å være akseptable for oss. Formaldehyd, arsen og bly nevnes ikke. Dette er gamle kjenninger fra handelshindringenes verden. En må anta at medlemsstatene, når direktivet eller forordningen er vedtatt, mister retten til selv å stille krav til fravær av stoffer som ikke nevnes i EF-reglene.

Utkastet inneholder en regulering av nematodeproblemet som vi fra vår side

ser som i hovedsak akseptabelt. Det bygges på at døde nematoder er uskadelig for konsumenten og at det ikke er en offentlig oppgave å spare ham for synet av en død makk.

Dette er et eksempel på at fellesforutsetningen som de tolv utgjør for hva som kan skade eller ikke skade forbrukeren, ikke så lett blir påvirket av hysteriet skapt av et enkelt TV-program. Det hører til sakens natur at myndighetene i det land hvor media-oppmerksomheten med full tyngde rettes mot en påstått mangel i maten, har langt vanskeligere for å motstå et slikt press.

Hvis de foreslåtte tyske håndhevelsesreglene av nematodeforbudet blir satt ut i livet, brenner det såvidt vi kan si, et blått lys for vår seieksport til Tyskland. Sildeeksporten vil også kunne få store problemer.

På det administrative felt legger disse reglene opp til at alle land som vil eksportere til EF, må presentere sitt kontrollsystem for godkjenning. Hvis det tilfredsstillende EF's krav, noe vi vet vårt kontrollverk gjør, er det mulig at vi kan unngå pålegg om at hvert fiskeparti skal gis attest av eksportlandets kontrollmyndighet. I de to foregående utkast var attestplikten absolutt. Resultatet vil i så fall bli at vi hvert år måtte godkjenne og skrive ut attester for ca. 60-80.000 partier. I dag skriver vi ut ca. 20.000 attester årlig. Dette utkastet lempet noe på det kravet. Det sies imidlertid at enkelte av de mer sydlige medlemsland er ivrige serifikat-tilhengere og det er et åpent spørsmål hva de endelige reglene vil inneholde.

I alle tilfeller skal det utføres en viss ankomstkontroll. Tilfeldige parti skal stikkprøvekontrolleres. En viss bekymring vekker det at import av fisk til EF bare skal

fordelene ved det indre markedet vil overstige ulempene. Kravene som stilles skulle vi være istand til å møte. (Bildet fra Billingsgate - Foto Per Marius Larsen).

kunne foregå gjennom bestemte forhåndsgodkjente grensestasjoner. Her vil vi måtte sikre oss at norske eksportører får tilstrekkelig fleksibilitet i valg av importhavn.

Alt i alt vil jeg tro at for vår tradisjonelle fiskeeksport vil fordelene ved det indre marked langt overstige ulempene. De krav som stilles til produktet skulle vi være istand til å møte. På det administrative felt vil omkostningene ved en eventuell attestplikt bli mer enn oppveid av at transporten etter grensepassering i f.eks. Hirtshals kan foregå uten avbrudd frem til bestemmelsesstedet. Det skal ikke lenger være nødvendig å stå i endeløse køer ved grensestasjonen i f.eks. Brennerpasset eller stå med luen i hånden for å få stempel ved den belgiske grensen. I Tschini rapportene er det kalkulert at de administrative omkostningene ved å eksportere et parti til Frankrike er ca. 700 kr og til Italia 1.000 kr. Jeg har forsøkt å danne meg et bilde av hva dette koster norske eksportører. Det er ikke enkelt. I rene spedisjonsutgifter koster hvert parti 100-300 kr. I tillegg kommer tidstapet ved grensestasjonene. En viktig faktor er også svinnet. Det sies at det ved enkelte grensepasseringer forventes at man avgir en viss påskjønnelse for rask ekspedering.

Det er mer komplisert og uoversiktlig når en skal danne seg et bilde av hvilke utfordringer etableringen av det indre marked vil by på for vår eksport av oppdrettsfisk. Fordi vi griper så direkte inn i fiskens liv og påvirker både hva den spiser og hvordan den lever, kommer hele eller deler av andre EF-forordninger og direktiv til anvendelse.

Jeg skal her begrense meg til å peke på visse sider av dette.

I større eller mindre grad vil sykdomsfrekvensen avstedkomme behov for medisinbruk. Ingen forbruker vil like å spise fisk med rester av medisiner, som vi ikke kjenner verken sammensetningen eller virkningen av. På dette feltet må man regne med at det vil komme felles EF-regler. På norsk side har man alt etablert en medisinrestkontroll. Ingen eksportland stiller strengere krav enn det vi gjør, og vi føler oss overbevist om at det er en god investering å ha etablert dette før medisinrester i fisken oppsto som et problem.

Når det gjelder hva føret kan inneholde, vil EF følge mønsteret fra husdyravl. Noen stoffer vil bli forbudt brukt selv om det er næringsstoffer og enkelte tilsetningsstoffer uten konstatert næringsverdi vil bli tillatt. Blant de siste hører nå både astaxantin og cantaxantin.

Smittefare innen produksjon av dyr og fisk blir viet spesiell oppmerksomhet i forbindelse med etableringen av det indre marked. Det er faktisk en av de viktigste hindringene på veien mot 1992. Det er mange som mener at handelen med levende dyr ikke vil bli så fri som forutsatt. Danskenes griseeksport til Japan er basert på at Danmark, i motsetning til andre deler av EF, er sykdomsfritt.

Man må regne med at fisk fra områder hvor det er utbrudd av sykdommer som

ikke finnes i EF, kunne bli krevd sløyd. La oss håpe at EF i slike situasjoner ikke gjør som USA; krever attest for fravær av bestemte sykdommer. - Det er faktisk en viss frykt for at den gevinsten som vinnes ved at kvalitetskravene standardiseres, kan tapes ved at smittefare blir det nye påskudd for handelshindringer mellom medlemsstatene.

Helt til slutt vil jeg nevne at retten til å nyte fruktene av EF's indre marked, forutsetter at vi ikke setter strengere krav til

det som importeres enn vi kan begrunne. Importbegrensninger under henvisning til kvalitetskrav, smittefare eller andre forhold, vil vi måtte regne med blir kritisk vurdert av EF-kommisjonen. Mener man at det er tatt utenforliggende hensyn, må en regne med at det mye raskere enn tidligere vil få konsekvenser for vår egen eksport til EF.

Shetlandske fiskarar har endra oppfatning om EF

Shetland var i mot å gå inn i EF, då England vart medlem i 1973. Shetlendarane er fortsatt skeptisk til EF, men ville nok ha gått inn for medlemskap i dag. Dette gjekk fram av eit foredrag som var skrevet av John Goodlad, og som vart framført på EF-konferansa i Tromsø. Goodlad er formann i den shetlandske fiskerilagsorganisasjonen, og foredragst hans bar preg av at dei shetlandske fiskarane hadde funne seg tilrette i EF.

Hovudårsaka til at dei shetlandske fiskarane har endra oppfatning om EF, er den serordninga fiskeria på Shetland, Orknøyan og Nord-Skotland har fått i EF. EF's fiskeripolitikk har fått ein sterk regional dimensjon. Eit resultat av stor lobbyverksemd frå shetlandske og andre fiskarar frå denne regionen, i forhandlingane med EF.

Shetland er sterk knytta til fiskeria som neringsveg. 20 prosent av folkemengda er engasjert i fiske, og 3/4 av den ikkje-oljebaserte eksporten er fiskeprodukt.

Regional kontroll

Shetlendarane var i mot medlemskap i 1972. Argumentene var dengang dei same som i Noreg. Det var frykt for invasjon av EF-flåten på fiskefeltet utafor Shetland, til fortrenging av eigne fiskefarty. Etter at medlemskapet var eit faktum, vart det difor øvd eit sterkt politisk press på ministrar i Europa-rådet for å ivareta dei regionale interessene i fiskerisamanheng.

I 1983 vart det nye fiskeriforvaltningssystemet innført i EF. Dette medførte regional kontroll med sona utafor Shetland, Orknøyan og Nord-Skotland. Sjølv om

det fortsatt er kritikk mot EF's felles fiskeripolitikk, meinte Goodlad at det er ei aukande anerkjening av at den har ført til stabilitet og gir gode utsikter for framtida. Denne erkjeninga gjer og at shetlandske fiskarar som var i mot medlemskap i 1972, sakte men sikkert er i ferd med å skifte meining om medlemskapet.

EF-marknaden

Meir og meir av Shetlands fiskeeksport går til EF-marknaden. Goodlad meinte at det ville ha vore eit problem for fiskerinæringa om dei hadde møtt tollbarrierer og andre barrierer på denne marknaden. Dette biletet vil berre forsterke seg etter 1992.

Shetland fanga i 1988 fisk til ein verdi av 19 millionar pund (omlag 220 mill.kr), medan verdien av fiskeoppdrett var omlag 18 mill. pund (210 mill.kr).

«Shetland/Orknøyan boksen»

Den regionale forvaltninga av fiskeresursane i havområda utafor Shetland, Orknøyan og Nord-Skotland, representerer avgrensingar i rettar som elles er oppfatta som EF-ministerrådet sitt fiskeriforvaltingsansvar. Dette gjeld regulering av tilgangen til felte, fastsetjing av totalkvoter og strukturtiltak ovafor fiskeria. I tillegg har shetlandske styremakter hand om vernetiltak og kontroll av fiskefeltet.

Tilgangen er regulert med lisensordning for andre land sine fiskefarty.

ty. Farty over 26 meter har restriksjonar på fiske i denne sona. Det skal til ei kvar tid ikkje vera meir enn 128 farty frå dei andre EF-landa inne i sona. Fiskefarty frå Danmark og Nederland har forbod mot å fiske i sona.

Shetlands rett til å fastsetje eigne regionale kvoter vart gjort gjeldande frå 1984. Frå 1986 vart det innført regionale strukturtilpassningsordningar. Det vart opna for differensiering av tilskotet mellom ulike regionar i EF, der det vart skilt mellom «følsomme område» og «standard område». Dei «følsomme område» omfattar forutan

Shetland, Orknøyan og Vest-Skotland, og dei vestlege britiske øyene, Irland, Britannia og visse område av Spania og Portugal. Eit verkemiddel i denne satsinga er til dømes 35 prosent tilskot til bygging av farty under 33 meter, medan det i «standardområda» berre vert ytt 20 prosent tilskot. Ved etablering av oppdrettsanlegg i desse områda, kan ein oppnå 40 prosent tilskot, mot 20 prosent i andre område.

Norsk EF-medlemskap set Færøyane i ein vanskeleg situasjon

– Dersom Noreg skulle gå inn i EF, vil det medføre at Færøyane må ta sitt forhold til EF opp til ny overveging. Dette sa Arni Olafsson, som er rådgjevar for færøyske spørsmål i Det danske utanriksministeriet, på EF-konferansa i Tromsø. Han meinte at Færøyane ikkje ville vera tilfreds med å stå utafor eit EF der Noreg var inne.

Arni Olafsson gjorde det klart for deltakarane på konferansa om «Norge, EF og fiskeriene», at det ikkje er aktuell politikk for Færøyane i dag å søkje om medlemskap i EF. Færøyveringane frykter heller ikkje etableringa av «den indre marknaden» i EF i 1992. Olafsson meinte at det ikkje har kome utspel frå EF som tilseier at det skal verta vanskelegare for varer frå tredjeland å få innpass på EF-marknaden etter 1992. – Tvert i mot, hevda han og viste til at EF har anstrengt seg for å kvitte seg med myta om «festning Europa».

Færøysk fiskeri

På Færøyane er det 47.000 innbygarar. Medan øyene har ei flate på 1400 kvadratkilometer, har havområdet som høyrer til Færøyane, ei flate på 300.000 kvadratkilometer. Øysamfunnet er heilt avhengig av fiskeri, og årleg vert det fiska omlag 300.000 tonn. I 1988 eksporterte Færøyane varer for 2,4 milliarder kroner. Same året importerte dei varer for 3,4 milliarder kroner. Eksporten som del av brutto nasjonalprodukt var 40 prosent i 1985.

Færøyane og EF

Færøyane reserverte seg mot medlemskap i EF då Danmark valte å gå inn i 1973, men fulgte med Danmark ut av EFTA. Standpunktet var sterkt prega av færøyveringane si kjensle av å gje sjølvrådet retten dei fekk i 1949 vidare til Brussel. EF sin fiskeripolitikk i 1972 var òg tilpassa dei seks dåverande EF-landa sine ynskje om lik tilgang til fiskefelt, og var lite akseptabel for dei fiskerivhengige landa som søkte medlemskap.

I staden fekk dei ei handelsavtale med EF. Avtala som vart inngått i 1974, aksepterte at tollfritaket som gjaldt for eksporten til Danmark, vart oppretthalde. Dei fekk og vidareført tollfritaket for frosne fiskefiletar og industrivarer til Storbritania, samt at dei fekk ei 80 prosent tollnedsetjing på einssilde fiskevarer og industrivarer i resten av EF.

Arni Olafsson (Foto: Helge A. Bolstad)

Motytinga frå Færøyane si side var ei 40 prosent tollnedsetjing på visse frukt og grensaker frå EF-landa.

Færøyane sitt tollfritak på eksport til Danmark og Storbritania er det no stilt spørsmål ved, då det harmonerer lite med tankane bak den komande «indre marknaden». EF-kommisjonen har erklært at dei ynskjer å rette opp dette, og har bedt om forhandlingar med danske og færøyske styresmakter om dette. Forhandlingane vart innleia i mars i år.

Fiskeriavtala med EF

Færøyane utvida som mange andre land fiskrigrensa si i 1977 til 200 sjømil. Same året inngjekk det færøyske landstyret, saman med regjeringa i Danmark, ei rammeavtale med EF for gjensidig fiske i sonene til einannan. Avtala vart gjort gjeldande for 10 år, med stilltelande forlenging i 6-årsperioder.

Årlege fiskeriavtaler vert desutan inngått mellom EF og Færøyane.

Avtala skulle ikkje verka inn på dei rettane danske og færøyske fiskarar hadde i andre delar av «Riket». Som erstatning fekk EF rett til å «byte» kvotar ved Grønland med fiskerettar i færøysk sone.

Dette byte fekk serleg verknad for det færøyske torske- og rekefisket ved Grønland. Sjølv om Grønland gjekk ut av EF i 1985, er EF sin «rett» til å byte kvoter i Grønland si sone med fiskerettar i den færøyske gjeldande i 5 år.

– Dei avtalte kvotene har dei siste åra stabilisert seg på det halve av 1977-års kvantumet, og einssilde fiskeri ligg under dette. Serleg gjeld dette EF-fartøya sitt fiske i færøysk sone, sa Olafsson.

Del av Norden

Av Olafsson sitt foredrag gjekk det fram at Færøyane ser seg som del av Norden.

Forts. s. 23.

Toll for fiskeprodukt til EF:

	Noreg	Island	Færøyane
(Torsk, sei hyse)			
Ferskfisk:	12 – 18%	3,7%	10%
Frosen fisk:	12 – 15%	3,7%	12 – 15%
Fersk filet:	18%	3,7%	18%
Foredlet fisk:	15 – 30%	10%	3 – 4%
Tørrfisk:	13%	13%	0%
Saltfisk:	13%	13%	0%
Fersk laks:	2%	2%	2%
Fersk aure:	12%	12%	12%
Røykt laks:	14%	14%	14%

Island ynskjer ikkje EF-medlemskap

Island har aldri alvorleg overvegd medlemskap i EF. Dei har kjempa for å reservera rettane til fiskeressursane i eiga sone for eigne fiskarar. Dette har ført Island i konflikt med land som i dag er medlemmer av EF, og har leia islendingane i retning av ei breiare satsing på den internasjonale markanden for eksport av fisk.

Det var i eit foredrag som Gunnar Helgi Kristinsson, frå Universitetet på Island, heldt på EF-konferansa i Tromsø, at desse synspunkta kom fram. Han trekte opp tre grunnar til at eit islandsk medlemskap i EF heller ikkje står på den politiske dagsorden i dag.

1. Islendingane si nasjonalkjensle.

Island er ein liten nasjon med ei sterk nasjonalkjensle, og er heilt avhengig av fiskeressursane i dei nere havområda. Island var òg sein med å gå inn i både NATO, GATT OG EFTA.

2. Island sin sereigne økonomi.

Denne er vanskeleg å tilpassa EF-økonomien. Dei er avhengig av open handel med fiskevarer, og dei har brukt den islandske krona aktiv i forhold til variasjonane i fiskeprisane på verdsmarknaden.

3. Island sin fiskeeksport.

I 1960-åra var Aust-Europa og EFTA-landa dominerande som mottakarar av fisk frå Island (med h.h.v. 33 % og 40 % av fiskeeksporten). I dei seinare åra har EF motteke ein stadig større del av fiskeeksporten, og er no oppe i ein marknadsandel på 60 %, EFTA-landa har mista si betydning (8 % i 1988), USA tek ein vesentleg del (14 % i 1988), medan Aust-Europa var nede på 5 % (i 1987).

Frihandelsavtale

Island oppnådde ein sers tilfredsstillande frihandelsavtale med EF tidleg i 1970-åra. Den dekkja eit breidt spekter av dei fiskeproduktta Island eksporterte til EF dengang. Produkta frå dei islandske fiskeria har derimot endra seg sidan den tid, slik at den er ikkje så gunstig i dag. 16 % av Islands eksport er saltfisk. For Spania, Portugal og Hellas gjekk inn i EF, gjekk hovudmengda av denne fisken til land utafor EF. Dette endra seg med medlemskapet til desse tre landa, og saltfiskeeksporten går no ei usikker framtid i møte.

Endra haldning

Haldningane til medlemskap i EF har endra seg på Island. Landet har utvikla seg til å verte meir open mot utverda og vil fortsetja den utviklinga, hevda Kristin-

Gunnar Helgi Kristinsson.
Foto: Helge A. Bolstad

son. Medlemskapet i EFTA krev dette, og dei vurderer no mellom anna å knyte den islandske krona til det internasjonale pengesystemet.

– Dette betyr ikkje at Island er på veg mot eit medlemskap i EF. EF sin felles fiskeripolitikk gjer at Island reserverer seg. Den eksklusive retten til å regulera innafør eiga sone er heilt avgjerande for Island, og for dei fleste islendingane vil det vera utenkjeleg med ei overnasjonal styring, sa han.

Island vil meir truleg nerme seg EF gjennom EFTA. EFTA kan derimot ikkje løyse alle Islandske problem vis a vis EF, slik at dei vil òg søkje å løyse slike i bilaterale forhandlingar.

Norsk medlemskap

Skulle Noreg gå inn i EF, vil det setje Island i ein vanskeleg situasjon. Det ville svekke EFTA som organisasjon, og isolere Island om dei valgte å stå utafor. Det ville òg medføre at EF ville føra ei meir proteksjonistisk linje med omsyn til fiskehandelen.

– Eit norsk medlemskap vil føra til at Island òg må vurderer medlemskap, sa Kristinsson, utan at han ville spå utfallet av ei slik vurdering.

Island kan derimot sjå på EF som ein av mange marknader, og auka innsatsen

på andre marknader. Han nevnte i den samanheng USA, Japan og Aust-Europa som interessante marknader. Japan tok i 1988 til dømes 8 prosent av fiskeeksporten frå Island. Islands bilaterale forhold til USA har vore viktig, ikkje berre i eksportsamanheng, men òg i militære samanhengar. Å få til ein frihandelsavtale har vore diskutert mellom dei to landas regjeringer, sa Kristinsson.

FG Nils Torsvik

Forts. fra s. 22.

men har ein sereigne konstitusjonell tilknytning til EF. På visse områder er Færøyanane, som del av Danmark, omfatta av EF's felleskapspolitikk. Til dømes i valuta-samarbeidet (EMS) og i det politiske samarbeidet (EPS).

– Me kan ikkje utelukka at «den indre marknad» kan skape vanskar på einkilde område, sa han og forutsåg ein stor forhandlingsaktivitet med både EF-landa og resten av Vest-Europa i tida frametter. I dette spelet meinte Olafsson at Færøyanane, som ein av dei minste aktørane, vert vist til rolla som den som må tilpassa seg best mogeleg dei endra realitetane.

FG Nils Torsvik

Geir Finne (Foto: Helge A. Bolstad)

Fiskerikartell mot «indre marknad»

Fiskerisektoren vil vera ein av dei få sektorane som vert lite influert av etableringa av «den indre marknad» i EF. Dette avdi handelen med fisk alt er sterkt liberalisert innafor EF. Fiskevarerne kan derimot møte tollsatser og regelverk laga for kontroll med matvarer generelt, som gjer det vanskeleg for ikkje EF-land å eksportera til EF. Dette kan møtast med å danna eit Nordatlantisk fiskerikartell som vil ha monopolstilling på eksport av fisk til EF.

Det var amanuensis Geir Finne ved Norges Fiskerihøgskole som hevda dette i eit foredrag på EF-konfransa i Tromsø. Han meinte at dei viktigaste effektane på fiskerisektoren vil koma frå lovendingar i andre sektorar.

Finne trekte i sitt foredrag fram lovendingar innan transportsektoren, innan ein felles tolldokumentasjon i EF, samt felles matvarelovgeving, som dei områda vår eksport av fiskevarer til EF vil møte dei største hindringane på etter 1992. Reglar om antibiotikarestar, tilsetningsstoffer og andre stoffer i matvarer vil verta skjerpa. Det same vil skje med veterinere og sanitære vedtekter.

Kvotepopping

Reglar som vert laga for å ivareta andre sektorar si interesse, kan òg få innverknad på fiskerieringa. Finne viste til at EF's lovverk om utførsel, arbeidskraftørsle,

etableringsrett og utveksling av tenester, har ført til at spanske, hollandske og franske interesser har kjøpt seg inn i engelske og irske fiskebåtreiarlag og fiskar på engelske og irske kvoter. Omlag 150 båtar er involvert i dette. Dei leverer sine fangster i heimlanda sine, og til no er dette berekna å ha kosta britiske fiskarar omlag 200 millionar kroner.

Britane sitt mottrekk er å forlange at minst 75 prosent av aksjehaldarane og direktørane i båtane som er registrert i det britiske fiskebåtregisteret, er britiske. Saka er brakt inn for EF-domstolen, og dom er venta i slutten av dette året, kunne Finne opplysa. Han meinte òg at gjennomgangen av EF sin fiskeripolitikk som no er i gang, kan resultera i at ordninga med nasjonale kvotar for EF-landa vert endra frå 1992.

Fiskerikartell

EF forsøker med høge tollsatser på importert vidareforedla fisk frå ikkje EF-land,

å sikre råstoffleveranse til eigen industri. Finne meiner at dei store eksportørane til EF-markanden kan møte dette med å utnytte den monopolstilling Noreg, Island, Færøyane og Canada står i, i forhold til denne markanden. Med ein felles opptreden ovafor EF, i form av eit Nord-atlantisk fiskerikartell, ville dei kunna redda eigen fiskeindustri mot EF's tollsatser.

For at ikkje einskildeksportørar i desse landa skulle utnytte situasjonen til eigen vinning, kan det innførast ei eksportavgift på fiskeråstoff, som svarer til EF sine tollsatser. EF sine foredlingsverksemdar ville med det få same råstoffkostnad som foredlingsverksemdene i «kartellanda».

Finne meinte at det ikkje ville vera vanskeleg å forsvare ei slik kartellanning i forhold til GATT-avtalene.

– Eksportavgiftene og kartellet kan oppløyast dersom EF fjerner tollene, sa han.

JG Nils Torsvik

EF's fiskeriforvaltning skjer i medhald av eit omfattande regelverk for forvaltninga av fiskeressursane i EF-farvatna. Regelverket, som EF's ministerråd vedtok i 1983, omfattar følgjande:

Fastsetting av totalfangst (TAC) og kvotar

Ministerrådet fastset TAC for dei fleste komersielt interessante fiskeslag i EF-farvatn. Kvotefastsettinga skjer til vanleg ved utgangen av kvart år, gjeldande for neste år, og baserer seg på forslag frå forskarhald. 28 havforskarar utgjer komiteen som gjev råd

til Ministerrådet. Komiteen har i sin tur fått sine tilrådingar frå Det internasjonale havforskningsråd (ICES).

Etter at Ministerrådet har fastsett totalkvotene, vert kvotene fordelt på dei einskilte medlemslanda. Denne fordelinga skjer etter tre kriterium:

- tidlegare fangst
- (regional) avhengighet av fiske
- nedgang i fisket som følgje av andre lands utviding til 200 mils økonomiske soner.

Denne «nøkkelen» for fordelinga som EF kom fram til i 1982, har med små modifikasjonar gjeldt sidan.

Der fiskebestandane er felles med eit tredje land utafor EF, vert TAC'ane fastsett i forhandlingar med dette landet. Dersom det berre gjeld eitt av EF landa og tredjeland, skjer forhandlingane mellom desse landa.

Tilgangen til fangstfelt og kvotene

Kvotene vert fordelt på ICES sine statistikkområder. Prinsippet om lik tilgang til fiskefelt, gjer at medlemslanda kan fiske sine kvoter i desse områda, uavhengig av kva land sona tilhøyrer. Det er to unntak frå dette

EF's fiskeri

Noreg må tilpassa seg EF

– Vår prinsipielle haldning er at Noreg bør tilpassa seg EF innafør dagens rammer, men me ynskjer ei aktiv haldning ovafor EF, uansett medlemskap eller ikkje. EF er viktig både som marknad og i forvaltning av ressursane, sa Vigdis Harsvik frå Norges Fiskarlag på EF-konferansa i Tromsø.

Vigdis Harsvik viste til at Fiskarlaget har sett forholdet til EF på sin dagsorden, og er i dag med i regjeringas EF-utvalg som skal greie ut dette forholdet. Ho kunne

ikkje skjula at Fiskarlaget er skeptisk til eit medlemskap. Ho gjorde følgande samanlikning mellom situasjon EF-fiskeria er i, og den norske:

EF har 300.000 fiskarar –	Noreg har 25.000
EF har 80.000–100.000 fiskebåtar –	Noreg har 21.000
EF har 6,5 mill.tonn i fangst –	Noreg har 2,1 mill. tonn
EF's årsfangst pr farty er 65 tonn –	Noregs er 100 tonn
EF's årsfangst pr fiskar er 22 tonn –	Noregs er 84 tonn

– Sett i dette lys er vårt «overkapasitetsproblem» på langt nær så stort, sa ho og viste til at 56 prosent av vår fiskeeksport går til EF.

Ulik fiskeripolitikk

Harsvik meinte at me stort sett har eit greitt samarbeid med EF i fiskerispørsmål, men peika på to prinsipielle forskjellar i fiskeripolitikken som vil få verknad ved eit medlemskap. Forhold til tredjeland og prinsippet om lik tilgang til fiskeressursane.

– Det er vanskeleg å få til restriksjonar i EF som er strengare enn det *minst* restriktive EF-landet ynskjer, sa ho.

Ho viste òg til at det er ulik oppfatning i Noreg og EF om sel- og kvalfangst, og ho kritiserte at det frå norsk side ikkje er gjort nok for å skape forståing for vår fangst, blandt EF-landa. Mellom anna meinte ho at vedtaket mot importforbodet vart gjort i strid med Handelsavtala med EF.

Fiskebrevet

Noregs forhandlingar med EF tidleg på 1970-talet, nedfelte seg i det som seinare vart kalla «Fiskebrevet». Harsvik meinte at denne avtala ikkje sikra tollette for ei rekke sentrale fiskeprodukt som Noreg eksporterer til EF. EF viser i tillegg ei stadig meir proteksjonistisk haldning i handel med fisk og fiskeprodukt. Norske styresmakter tek ikkje dette problemet alvorleg nok i forhandlingane med EF, hevda ho. Ho viste til at Fiskarlaget har etterlyst reforhandlingar om Fiskebrevet, at det var nedsett ei referansegruppe i Fiskeridepartementet i 1985, og at det er utarbeida ein rapport frå Norges Handelshøgskole i Bergen. Det har òg kome ei stortingsmelding om EF.

– Det strandar på kva motytelser me skal innrømme EF for å få tollette for norsk fisk, hevda ho og gjorde det klart at det er lite ynskjeleg å kople tollette mot kvoter for EF-fiskarar i norsk sone.

Vigdis Harsvik. (Foto: Helge A. Bolstad)

– Handelspolitiske hindre skal løysast med andre handelspolitiske tiltak, meinte ho. Ho viste til at Canada òg har signalisert at dei ikkje vil fornya kvotebyttet dei har, mot tolletten på EF-marknaden. Japan er òg interessert i eit slik byte, slik at det kan ikkje vera aktuelt å gje EF slike rettar.

Harsvik meinte at det einaste som naturleg peikar seg ut frå norsk side, er byte mot jordbruksprodukt. – Saka er overmoden, hevda ho og etterlyste utarbeiding av forhandlingsmandat for reforhandlingane.

Fryktar ikkje «indre marknad»

Harsvik sa at fiskerinæringa vil vera den næring som vil verta minst berørt av EF's indre marknad. Viktigare enn EF-medlemskap er å diskutera strategi for kortleis me skal møte eit framtidig EF. Fiskarlaget er i gang og har oppretta eit EF-sekretariat for fiskarane.

FG Nils Torsvik

forvaltning

prinsippet. Det eine er innafør 12-milsgrensa til dei einaskilde landa, der berre eigne lands farty har tilgang. Det andre unntaket er «Orkenøyane/Shetland boksen» – eit område rundt Nord-Skotland, Orkenøyane og Shetland – der dei større EF-fartya har avgrensa tilgang.

Desse to unntaka skal reviderast i 1992, og dei skal til ein meir gjennomgripande revisjon i 2002.

Vernevedtak ut over TAC

Vernevedtaka omfattar reguleringar som maskevidde, minstemål for fisk,

områdeavgrensningar og tidsavgrensningar.

Håndhevinga av regelverket

Håndhevinga ligg under det einaskilde medlemsland. Den skal derimot håndhevast i samsvar med Felleskapets reglar. Skipparar og dei einaskilde medlemslanda har plikt på seg til å rapportera fangst teke i andre land sine soner til vedkommande land. Det er òg etablert ei gruppe av EF-inspektørar som skal overvaka arbeidet til dei nasjonale inspektørane.

Modernisering og struktur- endringar i fiskeflåten.

EF har ulike verkemiddel til å omstrukturera og modernisera fiskeflåten i medlemslanda med. Desse inkluderer tilskot til opphogging og midlertidig opplag, tilskot til omstilling til nye fiskeri, eller til joint ventures med tredjeland, samt tilskot til fornying innafør nasjonale fornyingsprogram der flåten er tilpassa fangstgrunnlaget.

EF's fiskeripolitikk endra sidan 1972

- Oppretting av 200 mils økonomiske soner.
- Etablering av felles fiskeri-forvaltningssystem, og
- Spanias og Portugals inntreden i EF, gjer at situasjonen for fiskeria i EF er ansleis i dag enn den var i 1972.

Det var Robin Churchill, ved University of Cardiff i England, som hevda dette i sitt innlegg på EF-konferansa i Tromsø.

Robin Churchill viste i sitt innlegg til at EF's felles fiskeriforvaltningssystem har fungert godt sidan det vart innført i 1983. I medhald av dette lagar EF reglar som regulerer utøvinga av fiskeria for alle medlemslanda.

Dei einskilde EF-landa fattar berre vedtak om lokale reguleringsvedtekter, der reguleringane kun omfattar eigne fiskebestandar, eller der reguleringsforholda vedrører ressursar landet deler med eit land utafor EF.

Norsk medlemskap

Eit nytt medlemsland i EF må akseptere EF's reglar og politikk. Eit nytt medlemsland kan derimot få overgangsordningar av midlertidig karakter. Einskilde av overgangsordningane kan vara len-

ger, sa Churchill og viste til at Spania og Portugal ikkje er fullt integrert i EF's fiskeripolitikk før i år 2002.

- Deira medlemskap gjev ein indikasjon på korleis EF's fiskeripolitikk kan tilpassast nye medlemmer, meinte han.

For Noreg vil eit EF-medlemskap medføre at EF får hovudansvar for fastsetting av reguleringstiltak i norske farvatn. Farty frå EF vil få tilgang til norske farvatn. Dette vil i følgje Churchill ikkje føra til ein sverm av EF-farty til norske farvatn. Dei historiske rettane, omsynet til nasjonale fiskeri og andre EF's land tap av fiskerettar i tredjeland sine soner, er avgjerande for aktiviteten i den norske sona, hevda han.

Churchill meinte òg at det ville verta teke serskild omsyn til Noreg, dersom det vart aktuelt med medlemskap. Truleg vil dagens nivå for utanlandsk aktivitet i norske farvatn danna grunnlag for framtidig fiske. Talet på spanske farty i andre EF-land sine soner er til dømes avgrensa på grunn av fara for overfiske av kvotene.

Norsk «boks»

Dersom fiskerilovene ikkje vert endra i 1992, ville Noreg som medlem ha råderett over eiga sone innafor 12 n.mil grensa. Churchill meinte òg at Noreg ville få ein tilsvarande «boks» som Shetland/

Det knyta seg stor uro til Spania og Portugal si inntreden i EF, frå fiskeriinteressene i dei andre EF-landa. Særleg Spania har ein stor fiskeflate og lite ressursar i egne farvatn å fiske på.

Spania og Portugal er ikkje fulle integrert i EF's fiskeripolitikk før i 2002.

Orknøyane har, til dømes som trålfrie soner utafor Nord-Noreg. Når det gjeld norsk fiske i andre EF-land sine soner, trudde han at nivået ville verte som i dag.

Avtaler som Noreg har med tredjeland før eit medlemskap vert inngått, vil òg gjelde etterpå. Etterkvart skal desse avtalene overtakast av EF, noko Churchill meinte kunne få store følger for avtala mellom Noreg og Sovjetunionen. Elles meinte han at EF's reglar for statsstøtte ville kunna påverke transportstøtteordningane og garantiordningane som fiskeinæringane i dag nyt godt av. Organisasjonane sin sterke posisjon i norsk fiskeriforvaltning, vil òg verta svekka. I EF vert organisasjonane konsultert før iverksetting av reguleringstiltak. Dei er ikkje så direkte med i utarbeidinga av regelverket som dei er her til lands.

Norges samarbeid med EF innen fiskerisektoren

Av ekspedisjonssjef
Trond S. Paulsen
Fiskeridepartementet

Det vil i denne artikkelen bli gitt en oversikt og vurdering av fiskerisamarbeidet med EF. Oversikten tar sikte på å dekke forvaltningen av felles fiskebestander, og fiskeadgang i hverandres soner, eksport- og handelsforholdene og spørsmålet om Norges tilpasning til EF's indre marked. Artikkelen ble presentert som foredrag på konferansen «Norge, EF og fiskerier» i Tromsø.

EF's felles fiskeripolitikk

Ikke noe annet spørsmål var vel gjenstand for en slik intens diskusjon på *begynnelsen av 1970-tallet*, - da Norge søkte om medlemskap i EF - som nettopp fiskerispørsmålet. EF fastsatte hovedprinsippene for den felles fiskeripolitikken høsten 1970, like før realitetsforhandlingene med Norge, Danmark, Irland og Storbritannia om medlemskap i EF var kommet igang. Hovedprinsippet i denne nye felles fiskeripolitikken var at alle fiskefartøyer fra de ulike EF-landene i utgangspunktet skulle ha lik adgang til fiskefeltene i alle medlemslandenes fiskerisoner. Bakgrunnen for de opprinnelige EF-landenes hastverk var uten tvil et ønske om å få et best mulig grep på fiskeressursene utenfor kystene av Norge og Storbritannia og for så vidt også utenfor Irland, Færøyene og Grønland.

Den avtalen om tiltredelse til EF-traktaten som *Storbritannia, Danmark og Irland* sluttet seg til i januar 1972, innebar at i en overgangsperiode på 10 år kunne fisket i områder innenfor 12 n. mil forbeholdes fiskere som tradisjonelt hadde fisket i disse farvannene og som opererte fra havner i det samme geografiske kystområdet. I og med vedtaket om den felles fiskeripolitikken i januar 1983 ble denne ordningen med visse justeringer forlenget til utgangen av 1992. Da skal situasjonen vurderes på nytt. Hvis det da ikke blir enighet i Ministerrådet om noe annet, vil ordningen med 12-mils fiskerigrense gjelde for enda en 10-årsperiode, til 31.12. 2002. Med mindre Ministerrådet innen da skulle vedta en annen ordning, vil prinsippet om lik adgang for EF-landenes fiskefartøyer til å fiske inn til grunnlinjene utenfor EF-medlemmenes kyster gjelde.

Enda et årstall bør nevnes, nemlig utgangen av 1995, da *Portugal og Spania* skal være fullt integrert i EF's felles fiskeripolitikk.

Som en del av fiskeripakken av januar 1983 ble det også oppnådd enighet om kvoteandeler for de ulike fiskeslagene fordelt på medlemsstatene. Dette avsluttet 6 års forhandlinger om fordelingsnøkler for fiskekvotene. Grunnlaget for kvotenøklerne, som antas å skulle gjelde i et hvert fall til ut 1992, var i hovedsak landenes tradisjonelle fiske.

Krefter innenfor EF arbeider for at EF må gå bort fra ordningen med *nasjonale kvoter*. Det hevdes at slike kvoter strider mot prinsippet om likebehandling i Roma-traktaten. Det vil være komplisert å gjennomføre endringer av prinsippene om nasjonalfordelte kvoter innen EF. En idé som har vært nevnt, er at EF kunne auksjonere bort de ulike fiskekvotene til høystbydende. Men det vil politisk sett være uhyre problematisk å gå bort fra ordningen med kvoteandeler fordelt på medlemsstatene. Hvis Rådet skulle komme til enighet om å frafalle de nasjonale kvoteandelene, er det klart at hele EF's felles fiskeripolitikk vil endre karakter.

Et mer aktuelt spørsmål i dag er hvilke krav det enkelte EF-land kan stille for at fartøyer skal kunne fiske på landets kvote. Det går nå en rettstvist i EF om i hvilken grad det enkelte EF-land kan stille krav om landing av fangstene og nasjonalitet av mannskapet for fiskefartøyer under landets flagg.

Norges samarbeid med EF om felles fiskeriforvaltning

Svært mye har skjedd internasjonalt på fiskeriområdet siden 1972, og gradvis er grunnlaget blitt etablert for et omfattende samarbeid med EF om fiskeriforvaltning.

På mange måter kan det virke paradoksal at det idag neppe er noe annet område hvor Norge og EF i dag har et tettere forvaltningssamarbeid enn nettopp i fiskerisektoren.

Trond S. Paulsen. (Foto: Helge A. Bolstad).

Det avgjørende som har skjedd etter 1972 er *etableringen av økonomiske soner* på 200 n. mil både av Norge og EF-landene med virkning fra 1. januar 1977. Inntil da var reguleringen av fisket utenfor 12-milssonene overlatt til flernasjonale, regionale fiskerikommisjoner eller som oftest i praksis til de enkelte fiskerinasjonene alene. I Kommisjonen for det nordøstlige Atlanterhav (NEAFC) var det vanskelig å komme til enighet om forsvarlige reguleringer, og det var like vanskelig å få ordentlig håndhevelse av avtalte reguleringer. Etableringen av 200-mils-sonene skapte et nytt grunnlag for bilateralt samarbeid mellom Norge og EF om fiskeriforvaltningen. Nordsjøen, ett av verdens rikeste og mest produktive fiskefarvann, ble fullt ut dekket av Norges og EF's økonomiske soner.

En *rammeavtale* mellom Norge og EF om fiskerier ble ferdigforhandlet allerede i 1977, men avtalen trådte formelt først i kraft fra 13. mars 1981. Rammeavtalen gjelder i første omgang frem til 1991 og kan deretter forlenges med 6-årsperioder. Hovedbestemmelsene i avtalen er at par-

tene skal samarbeide om forvaltningen av felles fiskebestander, og videre at partene skal avtale balanserte ordninger for adgangen til å drive fiske i hverandres soner.

Felles fiskebestander

Alle de store fiskebestandene i Nordsjøen er biologiske enheter med utbredelse både på Norges og EF's sone. Enhver totalforvaltning av fiskeressursene i Nordsjøen krever derfor et inngående samarbeid mellom Norge og EF.

Hver høst forhandler Norge med EF om en fiskeritavtale for det påfølgende året. Det forhandles om totalkvoter for de ulike fellesbestandene, og dernest om fordelingen av kvotene på de to partene. For de aller fleste av fellesbestandene i Nordsjøen har forskerne anbefalt at det fastsettes en totalkvote. For disse bestandene, med unntak av makrell, har Norge og EF blitt enige om hva som skal være kvotefordelingen mellom partene. Kvotefordelingen er basert på biologiske data om fordelingen av biomassen på partenes soner, såkalt *sonetilørighet*. Hovedvekten er lagt på anslag om utbredelsen av den fiskbare del av fiskebestandene. Med virkning fra 1980 ble det oppnådd enighet med EF om eiendomsandelene for konsumfiskebestandene i Nordsjøen. For sei ble den norske andelen avtalt til 52% mens den for de øvrige konsumbestandene er 7% for rødspette, 10% for hvitting, 17% for torsk og 23% for hyse.

De pelagiske fiskebestandene, vandrer normalt over større områder, og de kan også ha et mer vekslende utbredelsesmønster i Nordsjøen, bl.a. som følge av ulike bestandsnivåer. For disse bestandene har det vært vanskeligere å nå frem til enighet om fordelingen. Først etter svært harde forhandlinger over flere år ble Norge og EF i 1986 enige om fordelingen av nordsjøsild. Kvoteandelene for Nordsjøsild vil variere med størrelsen av gytebestanden, og vil for Norges del normalt trolig ligge på 29%.

Bestanden av nordsjomakrell har i flere år vært på et lavmål, og partene har her basert seg på ad-hoc avtaler, uten at det foreligger en klar enighet om sonetilørigheten. For den såkalte vestlige markellbestanden inntok EF i mange år det prinsipielle syn at den var en eksklusiv EF-bestand, som EF ikke ville drøfte nærmere med Norge. På bakgrunn av at det utvilsomt har vært betydelige forekomster av makrell i Norges sone de siste årene, har EF begynt å revurdere sitt syn på bestanden. For første gang foreligger det således for 1989 en forståelse om hvor mye hver av partene totalt skal fiske av vestlig makrell. Imidlertid foreligger det ingen enighet om hva som vil være den varige fordelingen av makrellkvotene.

Norge har hittil ikke fisket sine kvoteandeler av bestandene av konsumfisk i Nordsjøen, og har årlig avtalt bytteordninger hvorved Norge bl.a. har fått sild og makrell av EF.

Utgangspunktet for alle drøftelsene om kvotereguleringer i Nordsjøen har vært de anbefalingene som årlig utarbeides av det Internasjonale Råd for Havforskning i København (ICES). I flere år viste det seg vanskelig å oppnå avtale med EF om en tilstrekkelig streng begrensning av *totalfiske* på disse bestandene. Dette har hatt sammenheng med de sterke nærings, og distriktsinteresser som knytter seg til disse fiskeriene innen EF. Det har vært en tendens til at EF gikk inn for totalkvoter basert på de mest optimistiske av anslagene fra forskerne. Kvotene ble derfor stort sett fastsatt på et for høyt nivå. Bestandsutviklingen har følgelig vært ugunstig for disse artene i Nordsjøen. Under drøftelsene i fjor høst om årets kvoter la EF opp til en langt strengere regulering, og EF sluttet seg til de mer forsiktige anbefalingene fra forskerne.

Selv om det gjennom årene har vært satt totalkvoter for konsumfiskebestanden i Nordsjøen som har ligget høyere enn det de burde, er det neppe tvil om at opprettelsen av 200-mils økonomiske soner i Nordsjøen, samt utviklingene av EF's felles fiskeripolitikk, har ført til en *bedret totalforvaltning* av fiskeressursene i området. EF-kommisjonen har vært en pådriver for å nå frem til felles EF-standpunkt om en mest mulig forsvarlig forvaltning av ressursene.

Arbeidet for gjenoppbyggingen av bestanden av nordsjøsild de siste årene, bør nevnes spesielt. Strenge reguleringer over flere år har resultert i en økning av nordsjøsildebestanden til et nivå som nå synes å kunne gi stabile totalfangster på rundt 500.000 tonn årlig. En slik gjenoppbygging av bestanden hadde ikke vært mulig om en ikke hadde hatt et godt bilateralt forvaltningssamarbeid mellom EF og Norge.

Hittil har de årlige drøftelsene mellom Norge og EF på fiskerisektoren i stor grad vært preget av ulike oppfatninger om totalkvotenes størrelse, og om uenighet om fordelingen av silde- og makrellkvotene. Bortsett fra regulering av makrellbestandene burde de kvotemessige sidene av fiskeridrøftelsene mellom Norge og EF nå kunne skyves mer i bakgrunnen. Et forbehold må her tas i forbindelse med utviklingen av flerbstandsforvaltning av fiskeriene. Etter hvert som havforskerne kan komme med gjennomarbeidede biologiske modeller for flerbstandsforvaltning, må myndighetene følge opp med økonomiske modeller for en slik forvaltning. Det vil da ligge an til kompliserte drøftelser med EF om hva som bør være et riktig

uttak av de ulike bestandene sett i en flerbstandssammenheng.

Det er viktig at det størst mulig grad er sammenfallende *regler for utøvelsen av fisket* i Nordsjøen. Både ressursmessige hensyn og behovet for å kunne utøve fiske på en smidig måte, tilsier at det bør være mest mulig enhetlige regler i Nordsjøen.

Ett hovedhensyn vil være behovet for å få et bedre beskatningsmønster i Nordsjøen. I enda større grad enn i Barentshavet, fiskes det for mye ungfisk i Nordsjøen.

Mens minste tillatte *maskevidde* i norsk sone i Barentshavet er på 135 mm, var EF's maskevidde under torskefiskeriene i Nordsjøen helt frem til 1. januar i år på 80 mm, da den ble økt til 90 mm. Den norske maskevidden i Nordsjøen ble økt til 100 mm med virkning fra 1. juli 1987. Det internasjonale rådet for havforskning har anbefalt at maskevidden i fisket etter torsk i Nordsjøen økes til 120 mm, men rådet har samtidig gitt uttrykk for forståelse for at det kan ta noe tid før økningen blir gjennomført. For selv om forskerne er enige om at det vil føre til en mer forsvarlig forvaltning av torskebestanden og vil gi økte kvoter etter noen år for torsk, er det uklart hvilke virkninger en økt maskevidde vil ha for fisket på de andre bunnfiskartene i Nordsjøen.

Den konsumfisken som nå landes fra Nordsjøen, er stort sett så liten at den er mest egnet til fersk anvendelse. Større fisk vil gjøre det mer interessant for Norge å engasjere seg i dette fisket, da storfisken i større grad kunne bearbeides videre.

I visse deler av EF's konsumfiske finner det sted et betydelig utkast av fisk. Dette gjelder særlig i hvitting- og hysefiske. I EF's hysefiske er det anslått at utkast enkelte år har nådd opp i omtrent 1/3 av EF's totale hysefiske. Norge har innført et generelt forbud mot utkast av fisk, men EF har ikke villet gå inn på et slikt forbud for sin egen sone. Det bør være mulig å få til langt mer rasjonelle reguleringsbestemmelser for fisket i Nordsjøen. Men det vil kreve en del tilpassinger og endringer av EF-fisket, — som jo tradisjonelt har stått for det alt vesentlige av konsumfisket i Nordsjøen.

Adgangen til å fiske i hverandres soner. Etter at 200-milssonene ble opprettet i 1977, var det mange som mente at det norske fisket i større og større grad ville bli konsentrert om den norske sonen. Forut for etableringen av sonene fisket EF langt mer i den norske sonen, enn det norske fartøyer fisket i EF-sonen. For 1976 ble det anslått at norske fartøyer tok ca. 315.000 tonn fisk i det som nå er EF-sonen, mens EF's fiske i den norske sonen da var på ca. 525.000 tonn. Målt i verdi var misforholdet enda større i EF's

favør, nemlig over det dobbelte. I henhold til rammeavtalen med EF om fiskeriene ble den verdimessige ubalansen gradvis nedtrappet og full balanse ble oppnådd i det gjensidige fisket fra og med 1983. I årene siden har det vært full verdimessig balanse i det gjensidige fisket.

I langt større grad enn hva de fleste nok ventet for 10 år siden, er det norske fisket i EF-sonen blitt opprettholdt, og for enkelte fiskeslag er fangstene nå faktisk større enn før soneopprettelsen. Norges fiskeriavtale med EF for 1989 åpner for at norske fiskere kan ta ca. 500.000 tonn av ulike fiskeslag totalt i EF-sonen. En del papirfisk vil det alltid være i slike kvoter, men tallet viser likevel det omfanget det norske fisket i EF-sonen kan ha.

I dag er de norske hovedfiskeriene i EF-sonen kolmule fisket vest for Skottland og Irland, sildfisket i Nordsjøen, banklinefisket vest av Skottland og rekefisket ved Grønland. De viktigste EF-fiskerier i den norske sonen er torskfisket i Barentshavet, et betydelig britisk konsumfiske i Nordsjøen og det danske industri-trålfisket i Nordsjøen. Fra norsk side har en gjennom årene lagt betydelig vekt på å opprettholde hovedtrekkene i vårt fiske i EF-farvann, noe som vil gi den best mulige utnyttelsen av vår egen fangst- og foredlingskapasitet. På samme tid må man da være innstilt på at EF får opprettholde hovedtrekkene i sitt fiske i Norges sone. Enhver forrykning av ett av hovedelementene i det gjensidige fisket, vil kunne føre til at den annen part foretar tilsvarende omlegginger. Vi må altså være innstilt på at EF kan opprettholde visse kvoteandeler i ulike fiskerier i vår sone, selv når det er et svært anstrengt kvotegrunnlag i sonen. Dette er bakgrunnen for at EF også i år har fått en torskquote i Norges økonomiske sone. Men kvoten på 7.500 tonn er særdeles sterkt redusert i forhold til en del år tilbake.

Svalbard-sonen. For ikke å sette spørsmålet omkring farvannene rundt Svalbard på spissen, innførte Norge i juni 1977 en fiskevernsonen på 200 mil rundt Svalbard, istedenfor en eksklusiv økonomisk sone. I tråd med dette har Norge innført ulike reguleringstiltak for Svalbardsonen, basert på ikke diskriminerende behandling av norske og utenlandske fiskerifartøyer. Frem til 1986 ble det fastsatt minste tillatte maskevidde, minstemål for fisk, samt sperring av betydelig områder rundt Bjørnøya og ved Vest-Spitsbergen for beskyttelse av ungtorsken. Videre ble det understreket overfor de berørte landene at det var en norsk forutsetning at fangstkapasiteten i Svalbardsonen relativt sett ikke måtte bli trappet opp i forhold til tidligere år. Med unntak for det spanske fisket, ga dette opplegget en stort sett tilfredsstillende kontroll med fisket i området. Fiskemulighetene har også vært forholdsvis be-

grenset i farvannene ved Svalbard i årene etter etableringen av fiskevernsonen.

Det største problemet i Svalbardsonen var det spanske fisket på ungtorsk. Dette ble tatt opp en rekke ganger med spanske myndigheter. I og med at Spania og Portugal skulle slutte seg til EF med virkning fra 1. januar 1986, ble det i tiden forut tatt flere kontakter med EF for å sikre en kontroll med det totale EF-fisket i Svalbardsonen. Det ble fra norsk side pekt på at manglende disiplin fra EF's fiskere i sonen ville skape betydelig vansker for gjennomføringen av det samlede fiskerisamarbeidet mellom Norge og EF. Sommeren 1986 tilspisset situasjonen seg når det gjaldt det spanske fisket i Svalbardsonen. Men i årene etter 1986 har også det spanske fiske vært omfattet av en total EF-kvotefastsatt for torskfisket i sonen. (For 1989 har EF fastsatt en begrensning av sitt torskfiske i Svalbardsonen til 11.550 tonn). De kvoten som EF har fastsatt, har vært basert på EF's andel av fisket i Svalbardsonen gjennom en rekke år, og har i hovedsak vært tilpasset de totalkvotene for norsk arktisk torsk som kyststatene for denne bestanden, Norge og Sovjetunionen årlig har fastsatt. Kvotene har følgelig også falt innenfor rammen av de torskquote som Norge siden 1986 har fastsatt for Svalbardsonen.

Selv om det fortsatt knytter seg enkelte problemer til kontrollen med EF-fisket i Svalbardsonen, særlig det spanske, burde grunnlaget i dag være ganske godt for at det ikke skal oppstå større problemer i forbindelse med EF's fiske i sonen. Det er liten tvil om at den samordningen som har skjedd med en felles EF-kvotefastsatt og en forhandlingsmyndighet i EF har gjort det lettere for Norge å få til en bedret regulerings-situasjon for Svalbardsonen.

Etableringen av 200-mils soner i 1977 gjorde at Nordsjøen fullt ut forvaltes av Norge og EF. (Foto: Aksel Eikemo).

Norges handel med EF

EF's indre marked

Så lenge fiskevarene ikke er omfattet av Norges frihandelsavtale med EF, vil norsk fisk heller ikke ha fri adgang til EF's indre marked. Men utviklingen av EF's indre marked vil likevel få stor betydning for norsk eksport av fisk.

Fremdriften av EF's indre marked er nå selve motoren i arbeidet for å styrke samarbeid innen EF. Fiskerisektoren antas i utgangspunktet ikke å være blant de samarbeidsområder i EF som blir mest direkte berørt av etableringen av det indre marked. Av det store antall direktiver og forordninger som skal sikre etableringen av EF's indre marked, er det relativt få som direkte omfatter fiskerisektoren.

I utgangspunktet bør en se på etableringen av EF's indre marked som en *utfordring* for Norge som eksportør av fiskevarer. Det er en risiko for at etableringen av det indre marked kan føre til nye hindringer for handelen med fiskevarer. Men det er større sannsynlighet for at det indre marked vil gi norske fiskeeksportører økte muligheter. Det er særlig når det gjelder kvalitetsforskrifter, bruk av ulike tilsetningsstoffer m.v., at det indre marked vil ha direkte betydning for fiskeeksporten. Norge bør her i utgangspunktet være mer interessert i at EF har felles bestemmelser, enn at hvert EF-land opererer med forskjellige ordninger.

For Norge er det en viktig oppgave å benytte alle tilgjengelige kanaler for å påvirke utarbeidelsen av EF's direktiver for fiskevarer. Så lenge arbeidet i EF er på et forberedende stadium, er det mest hensiktsmessig med ulike former for uformell kontakt med EF om spørsmålene. Etter hvert som arbeidet blir mer konkretisert, må det vurderes om kontaktformene med EF bør formaliseres. På det veterinærmessige området er det etablert et kontaktforum mellom EFTA og EF. Det vil bli vurdert nærmere i hvilken grad det kan være naturlig å få trukket fiskevarene inn i dette arbeidet.

Myndighetene har også under løpende vurdering hvilken måte man best kan ivareta behovet for konsultasjon og informasjon til næringen om spørsmål i tilknytning til EF's indre marked. Fiskeridepartementet har etablert et kontaktforum med et bredt utvalg av fiskerinæringens organisasjoner. Hittil har det vært avholdt ett møte i utvalget, men det er forutsetningen å innkalle til møter så ofte som behovet skulle tilsi det. En vil også løpende vurdere behovet for mindre arbeidsgrupper for å behandle ulike spørsmål.

Den norske eksporten av fiskevarer til EF. EF representerer i dag det klart viktigste markedet for norske fiskevarer. Av vår totale eksport av fiskevarer går i dag omtrent 60% til EF. I forhold til den norske totaleksporten til EF er fiskevarenes andel økende. Ser man bort fra eksporten av olje og gass, står eksportverdien av fiskevarene for ca. 12% av den norske totaleksporten til EF-landene. EF-markedet representerer det mest stabile av de norske eksportmarkedene for fiskevarer, og er samtidig det mest perspektivrike marked for eksporten av kvalitetsvarer og bearbejdede fiskevarer.

I likhet med landbruksvarene faller fiskevarene utenfor selve handelsavtalen mellom Norge og EF. Men i det såkalte «fiskebrevet» som er vedlagt handelsavtalen av 1973, har Norge fått tollreduksjoner for noen fiskevarer. Av særlig interesse er det at tollen for frossen fiskefilet og visse bearbejdede filetvarer er redusert fra 15% til 3%. Videre er det viktig at den norske eksporten av tørrfisk, saltfisk og klippfisk er omfattet av tollfrie kvoter som ble åpnet for Norge i et tillegg til fiskebrevet i 1986 da Portugal og Spania sluttet seg til EF. Disse kvotene vil normalt dekke det norske eksportbehovet.

EF's tollsatser for ferskvarene ligger idag stort sett på mellom 8 og 18%. Et svært viktig unntak her er EF's toll på fersk laks som er begrenset til 2%. For videreførdede varer av fisk og skaldyr ligger EF's tollsatser stort sett på rundt 15-20%, mens de for hermetikkvarene ligger på ca. 25% og med hele 30% for kaviar-etterligninger. For hermetikkvarene og enkelte bearbejdede fiskeproduktene

gjør EF's tollsatser det nesten umulig å eksportere til EF.

Det er enighet om at eksportvilkårene for norske fiskevarer på EF-markedet i dag ikke er gode nok. Det må her nevnes at andre fiskerinasjoner utenfor EF, men som Norge konkurrerer med, har fått gunstigere handelsavtaler enn Norge. Dette gjelder både for Grønland, Færøyene og Island.

Norske myndigheter har de siste årene flere ganger og på ulike nivåer tatt opp med EF behovet for en mer liberal importpolitikk for fiskevarer. Vi har argumentert med at det i hovedsak også burde være i EF's egen interesse å føre en liberal importpolitikk for fisk overfor Norge. Det har vært lagt vekt på at Norge vil være stabil leverandør av fisk av god kvalitet. Det må her nevnes at EF er en betydelig netto-importør av fiskevarer. (Anslag viser en eksport fra EF av fiskevarer til en verdi av 7,5 milliarder kr., men med en import til en verdi av 30 milliarder kr.).

Tollforholdene er fortsatt dårlige på EF-markedet. Likevel har de norske anstrengelsene gitt enkelte resultater. Det er således sikret en fortsatt liberal import av tørrfisk, klippfisk og saltfisk av torsk og av sildelapper og av frosne panerte filetprodukter fra Norge.

Reforhandling av fiskebrevet

Det har fra enkelte i fiskerinæringen vært sagt at Norge burde ha tatt opp spørsmålet om EF's tollsatser i sin fulle bredde: Norge burde ha bedt EF om forhandlinger for å reforhandle fiskebrevet. I en reell forhandlings situasjon må som kjent begge parter både kunne gi og ta. Norge måtte altså tilby EF konkrete motydelser.

Utredninger og vurderinger av mulige motydelser av interesse for EF har vært foretatt flere ganger. Spørsmålet har også vært drøftet flere ganger mellom myndighetene og representanter for fiskerinæringens organisasjoner. Fiskeriorganisasjonene her fikk i 1985 foretatt en interessant analyse ved Handelshøyskolen i Bergen om mulige motydelser på landbruksområdet. En interdepartemental arbeidsgruppe utarbeidet en intern rapport om mulige motydelser også i 1985, mens en arbeidsgruppe med representanter både fra to av fiskerinæringens hovedorganisasjoner og fra myndighetene avga en intern rapport om det samme spørsmålet i fjor høst.

Det har altså ikke manglet på utredninger og vurderinger hvordan en kan gå frem for å få til en bedret markedsadgang for fiskevarer i EF.

Den tiden da olje nærmest var en mangelvare, og de ulike importlandene sto i kø for å sikre seg ulike typer langsiktige avtaler, var spørsmålet om en ikke burde se dette i tilknytning til den

norske eksportinteressen for fiskevarer. Tilsvarende synspunkter ble nevnt i forbindelse med utenlandske oljeselskapers ønske om å få konsesjoner for boring etter olje og gass på norsk kontinentalsokkel. Vel, oljemarkedet i dag er noe anderledes enn hva det var for noen år tilbake. De betydelige oljeimporterende land står ikke lenger og banker hardt på døren, og den norske hovedinteressen som eksportør av olje og gass er å få et satbilrt marked på et mest mulig gunstig prisnivå. Men selv de årene da oljemarkedet var selgers marked, ville det ikke ha vært enkelt å få en skikkelig kobling mellom våre interesser som eksportør av olje og av fiskevarer. Kanalene for handelen med oljeprodukter og fiskevarer var svært forskjellige, både på myndighetsnivå og for næringslivet.

Flere land med betydelig importbehov for fiskevarer, og som samtidig har hatt overkapasitet i fiskeflåten, har globalt sett vist interesse for å koble sammen spørsmålene om markedsadgang og fiskerettigheter. På den sørlige halvkule har således Japan vært interessert i tilsvarende ordninger. I Nord-Atlanteren viste Canada relativt tidlig interesse for å koble fiskekvoter og tollreduksjoner for fiskevarene. Canada hadde i noen år en avtale om lettelse i EF's toll for enkelte fiskevarer, mot at EF-fartøyer fikk fiskekvoter i kanadisk sone. Canada har imidlertid ikke villet fornye denne koblingsavtalen med EF. Den kanadiske erfaringen var at en slik koblingsavtale bandt Canada opp på en svært uheldig måte, og begrenset muligheten for å føre en selvstendig forvaltningspolitikk for fiskeressursene i kanadiske farvann.

Det er liten tvil om at det innen EF i mange år har vært en interesse for å koble spørsmålet om mer liberale ordninger for Norges eksport av fiskevarer til EF sammen med EF's interesse for økte fiskekvoter i norske farvann. Norske myndigheter har prinsipielt avvist en slik kobling. Det vesentligste av den norske fangsten blir eksportert i en eller annen form. Dersom en skulle begynne å betale med fiskerettigheter for å eksportere, ville en ikke riktig kunne vite hva en ville ende opp med. En kunne risikere krav og press om fiskekvoter i Norges sone fra ulike importland. Det kunne også på lang sikt føre til dårlige vilkår for norsk fiskeeksport til EF. Vår fiskeeksport til EF er tross alt sterkt influert av at EF har for liten fangst av fisk for å dekke eget konsum.

EF har som sagt vist interesse for å koble direkte spørsmålet om tollfri adgang til EF-markedet med ønsket om økte fiskekvoter i Norges sone. Denne holdningen er blitt betydelig styrket etter at Portugal og spesielt Spania er blitt medlemmer av EF. Med den betydelige overkapasiteten som ligger i den spanske fiskeflåten,

er det ikke overraskende at Spania ønsker å koble disse spørsmålene.

Situasjonen er normalt den at det ikke er overskuddskvanta i norske fiskerisoner. M.a.o., det finnes ikke fiskeressurser i vår sone som enten norske fiskere ikke har kapasitet til å ta selv, eller som ikke kan inngå i balanserte bytteavtaler med andre land og gjensidig fiske. I den grad det skulle være noen overskudd i norske farvann, er det klart at de land som Norge har et godt samarbeid med også når det gjelder handel med fisk, vil ligge svært godt an angående mulige tilleggskvoter. Dette er også det budskapet Norge har gitt EF.

I samsvar med handelsavtalen er all toll og direkte importreguleringer for industrivarene opphevet mellom Norge og EF. Men *landbruksvarer* og *fiskevarer* faller generelt sett utenom frihandelsavtalen. Tollkonsesjoner for norske fiskerivarer ble i 1972 gitt mot at Norge gav EF visse innrømmelser for import av landbruksprodukter fra EF. Skal en søke balanserte ordninger på det handelspolitiske plan, er det nærliggende å vurdere våre importrestriksjoner overfor EF for varer som faller inn under landbrukskapitlet.

Flere utredninger har her konkludert med at Norge totalt sett vil tjene på å myke opp importrestriksjonene for enkelte landbruksvarer, samtidig som markedsvilkårene for norsk fisk blir gjort lettere i EF. Det er klart at det er et rent politisk spørsmål i hvilken grad man skal endre rammevilkårene for deler av norsk landbruk for å kunne bedre konkurransevilkårene for norsk fiskerinæring. Et forhold som her vil være av en viss betydning, er hvilken skjebne det norske systemet med importreguleringer av norskprodusert frukt og grønnsaker vil få. Det er reist klagesak over disse reguleringene i handelsorganisasjonen GATT, og det ventes en konklusjon fra GATT om kort tid. Dersom Norge skulle tape denne saken, ligger det an til endringer når det gjelder reguleringen av importen av frukt og grønnsaker. Forøvrig finnes det kanskje importrestriksjoner for norske varer som ikke kan anses å være av sentral landbrukspolitisk betydning. I tillegg er det en del varer som faller innenfor det såkalte landbrukskapitlet i tolltariffen, - og som altså faller utenfor handelsavtalen med EF -, som ikke kan anses som typiske norske landbruksvarer. For en del slike varer finnes det importrestriksjoner som man kanskje kunne se nærmere på i forbindelse med en dialog med EF om fiskevarene.

Vi er inne i en spennende tid når det gjelder *utviklingen generelt sett i Europa*. EF-landene styrker samarbeidet for å oppnå et reelt indre marked innen utgangen av 1992. Samtidig intensiverer EF's handelspartnere kontaktene for å

sikre at det ikke skapes nye skranke for handel og samarbeid i Europa.

For Norges del har dette ført til en økt interesse for å styrke samarbeidet i EFTA, hvor som kjent også Finland, Sverige, Østerrike, Sveits og Island er medlemmer. Under toppmøtet i EFTA i Oslo 14.-15. mars i år var det enighet om å styrke EFTA-samarbeidet for å få økt innflytelse på utviklingen av samarbeidet i Europa. Også fiskevarenes stilling ble behandlet på toppmøtet, og det ble oppnådd prinsipiell enighet om å innføre frihandel for alle fiskevarene i EFTA. Siden etableringen av EFTA i 1960 har det vært frihandel i EFTA for industrielt bearbejdede fiskevarer, mens bl.a. ferskfisken har falt utenfor. Med noen få unntak har EFTA-medlemmene likevel ført en liberal importpolitikk for fiskevarene. Siden sommeren 1988 har en arbeidet for å få hamret ut en enighet om liberalisering av handelen med fiskevarene i EFTA. Saken skal sluttbehandles på et handelsministermøte i Kristiansand S. i juni i år.

Full frihandel for fisk i EFTA vil selvsagt føre til en økt handel innenfor EFTA. Dette er i seg selv viktig. Men den prinsipielle betydning av en slik avtale vil kanskje være like stor, sett i et europeisk perspektiv. En markering av at fiskevarene må behandles på linje med industrivarer vil være viktig.

Det er for tidlig å si hvilke *typer avtaler* EFTA og EFTA-landene vil inngå med EF i årene som kommer. Men det kan konstateres at det oppstartes arbeid på en lang rekke områder, eksempelvis: forskning, utdanning, transport, miljøvern, kapitalbevegelser og banktjenester. Fiske er viktig for Norge, og den er enda mye viktigere for Island. For Island vil enhver styrking av samarbeidet med Eu-

I fiskevernsonen rundt Svalbard, har det vært problemer med kontroll av fisket. Særlig spanske fiskefartøyer har hatt vanskeligheter med å akseptere begrensningen på fisket i denne sonen. Kystvakten har hatt en stri tønn, selv om norske myndigheter har holdt en lav profil i vernesonen.

ropa kunne fremstå som ubalansert, dersom fiskevarene ikke kommer med på en hensiktsmessig måte. Island må følgelig antas å ville være en aktiv pådriver i denne saken.

Det er i dag vanskelig å vurdere i hvilken grad fiskevarene kan passes inn i ulike former for samarbeidspakker med EF. Men man bør ikke som utgangspunkt avvise at det også kan skje noe med fiskevarenes stilling i forbindelse med den styrking av samarbeidet i Europa som avtegner seg for årene fremover.

Oppsummering

Det ligger an til interessante perspektiver for samarbeidet med EF i fiskerisektoren i årene som kommer. Etter at samarbeidet med EF om fiskeriforvaltningen hitil i stor grad har vært preget av uenighet om kvotefordeling, burde det nå være grunnlag for å legge mer vekt på det fremtidsrettede arbeidet for å få en best mulig totalforvaltning av fiskebestandene.

Når det gjelder bytte av fiskekvoter i hverandres soner, har det utviklet seg et mønster over de siste 10 årene. Det kan også i tiden fremover være en grei målsetting å stabilisere hovedelementene i de bytteavtalene en har hatt de siste årene med EF.

På det handelsmessige området er utfordringen tosidig: På den ene side å sikre at utviklingen av EF's indre marked ikke medfører nye restriksjoner på handelen, men tvert imot at EF's indre marked sikrer videreutviklingen av eksporten av fiskevarer fra Norge til EF. Dermed: For å få en skikkelig bedring av vilkårene for

den norske fiskeeksporten, er det nødvendig å få redusert EF's tollsatser. Dette er en hovedoppgave, men ingen enkel oppgave. Likevel, mulighetene er trolig større for en positiv utvikling i årene som kommer, enn hva de har vært i de 15 årene vi har bak oss.

Utsetting av hummer

Fiskeridepartementet har bedt Fiskeridirektoratet om å klarlegge hvorvidt det innenfor dagens regelverk foreligger formelle hindringer for å tillate utsetting av hummer for å styrke lokale bestander.

Departementet vil også ha klarlagt hva som eventuelt kreves av endringer av regelverket for å kunne gjennomføre slike prosjekter.

Fiskeridirektoratet bes også om å vurdere på mer generell basis hvordan fiskerimyndighetene kan legge forholdene best mulig tilrette for denne formen for kulturbetinget fiske, både med hensyn til organisering, forvaltningssystem og finansieringsform.

— Det er viktig for oss å understreke at denne typen utsettinger ikke bare må ses i forhold til gjeldende lovverk i snever forstand, men i videre forstand innenfor rammebetingelsene av dagens forvaltningssystem, heter det i brevet fra Fiskeridepartementet.

Fleire arter er i dag aktuelle for kultivering, enten ved utsetting eller ved semi-intensiv produksjon. Fiskeridepartementet ser i utgangspunktet positivt på denne utviklingen. Samtidig er det klart at myndighetene må forbeholde seg retten til å styre denne utviklingen. For alle typer kulturbetinget fiske vil det bl.a. være en forutsetning at myndighetene sikrer seg retten til å fore kontroll med at det økologiske miljøet blir ivaretatt på en betryggende måte. Samtidig må en slik styring ikke være til hinder for å legge forholdene til rette for slikt fiske.

lån og løyve

Opphør av oppdrettskonsesjoner

Det opplyses nedenfor hvilke konsesjoner som er opphørt etter at etableringsfristen på 2 år er oversittet, uten at virksomheten er iverksatt.

Laks og ørret

Oppdretter	Lokalisering	Konsesjonstype/nr.	
Jacobsen Terje, Tromsdalen	Troms kommune	settefisk/T/t	16
Gryllefjord Smolt A/S, Gryllefjord.	Torsken kommune	" /T/tk	9
Sandtorp Settefisk A/S, Botnhamn.	Lenvik kommune	" /T/lk	6
Scansmolt A/S, Svensby	Lyngen kommune	" /T/l	4
Selfjordsmolt A/S, Flakkstadvåg.	Torsken kommune	" /T/tk	8
Faksfjord Røye A/S, Brøstadbotn.	Dyrøy kommune	" /T/d	4
Akvamilljø A/S, Tromsø.	Troms kommune	" /T/t	13
Stordalsstrand Settefisk A/S, Krokeldalen.	Troms kommune	" /T/t	22

Oppdrett

Det opplyses nedenfor hvem som har fått ovennevnte løyve, lokalisering og størrelsen på produksjonsvolumet.

Torsk

Oppdretter	Lokalisering	Prod. volum
Leirfjordfisk, Leirfjord.	Leirfjord kommune	3 000 m ³
Meløy Torskefarm, Reipå.	Meløy kommune	1 000 m ³
Elta-Laks, Vandve.	Dønna kommune	8 000 m ³
Myratorsk, Stavseng.	Dønna kommune	1 000 m ³
Åkerøy Magnus & Tordis, Stavseng.	Dønna kommune	1 000 m ³
Gimsøyfisk, Røst	Røst kommune	80 m ³
Reinehalsen Torsk, Moskenes.	Nordland kommune	1 000 m ³

Totalforbud mot laksefiske

Fiskeridepartementet har overfor Direktoratet for naturforvaltning foreslått at det innføres totalforbud mot alt laksefiske i sjøen inntil det igjen er forsvarlig med et visst næringsfiske. Dette bør komme i stedet for en utvidet regulering av laksefisket. En slik regulering vil i praksis føre til at laksefiske i sjøen bare vil være interessant i fritidsfiskesammenheng.

Fiskeridepartementet er i likhet med Fiskeridirektoratet av den oppfatning at de strenge reguleringene i krokarnfisket i praksis vil eliminere krokarnfisket som et næringsfiske av betydning.

Fiskeridepartementet mener at alt laksefiske bør forbys i et tidsrom av noen år som en konsekvens av drivgarnsforbudet. I mellomtiden bør det etter departementets mening gjennomføres forskning på laks slik det er tilrådd av en rekke forskere.

"Jeg skulle hatt en god sonar til fiskestart om 2 uker, går det bra?"

Det finnes mye effektiv elektronikk. – Hvis du har tid til å vente på den. Utvalget krymper betraktelig når tiden er knapp.

Da er Furuno redningen. Vi har hele produktutvalget på lager i Norge og kan få utstyret montert ombord, hvor som helst, på svært kort tid.

Du skal ikke fire på kvalitetskravene bare fordi du har dårlig tid – ring oss!

Høgfrekvens 180° scanning-sonar mod. CSH-70.
Spesielt godt egnet til makrellfiske.

Loran plotter mod. LP-1000.
Kombinert Loran C-mottaker og videoplotter.

12° dagslysradar mod. FR-8050.
Kan bygges ut ved videoplotter og mini ARPA.

8" farge-ekkolodd mod. FCV-552.
2 frekvenser og innebygd videoplotter.

"Javisst, vi har den på lager".

FURUNO®
– mer enn god peiling

FURUNO NORGE A/S
POSTBOKS 621, 6001 ÅLESUND, TLF 071-25 642
AVD. BERGEN: C. SUNDTSGT. 50, TLF. 05-32 44 44

BRISLING I VESTLANDSFJORDENE

Havforskningsinstituttet har gjennom en rekke år foretatt undersøkelser om høsten i utvalgte fjorder på Vestlandet. Undersøkelsenes viktigste formål har vært å kartlegge utbredelse og beregne mengde av brisling-årsyngel. Resultatene har gitt grunnlag for en vurdering av utsiktene for brislingfisket i påfølgende sesong. Vurderingene er basert på sammenligninger med tidligere års målinger av årsyngel og den fangst dette resulterte i. Selv om utfallet av fisket påvirkes av mange faktorer, er det generelt samsvar mellom mengden av årsyngel om høsten og oppfisket mengde brisling året etter, fordi fisket i overveiende grad beskatter 1-år gammel brisling. Fangstprognosene har vist seg nyttige for fiskere, salgslag, hermetikkindustri og fiskeriforvaltning. Havforskningsinstituttets rapporter har hvert år vært trykket i «Fiskets Gang», og fjorårets rapport stod i nr. 5, 1988.

av
Erling Bakken
Fiskeridirektoratets Havforskningsinstitutt

Metode

Undersøkelsene i 1988 ble foretatt med forskningsfartøyet «Michael Sars» i perioden 22. november - 4. desember og dekket fjorder mellom Stavanger og Trondheim. Det ble brukt samme metodikk som tidligere. Brislingforekomster langs fartøyet kursert inn og ut av fjordene ble registrert kontinuerlig med ekkolodd. Ekkomengden ble målt og summert med tilkoplede datamaskin, og registreringene ble identifisert ved hjelp av trålprøver. Prøvenes sammensetning og registreringenes karakter ga grunnlag for å skille ut ekkomengden fra brisling, og derved finne tallverdier som er representative for brislingens tetthet. Fra tetthet og fjordområdes areal er det beregnet et «mengdeindeks» som gir et relativt mål for mengden av årsyngel. Mengdeindeksene danner grunnlag for fangstprognoser for hvert av de større fjordsystemene på Vestlandet.

Resultater

Undersøkelsens resultater er gitt i figurer og i tabell med kommentarer for hvert fjordområde. Områdene fremgår av kartskissen på Figur 1. Nummereringen på figuren viser til Tabell 1 der de beregnede

mengdeindeksene er ført opp sammen med tilsvarende indekser året før og fangsten i 1988. Figur 2 illustrerer brislingens størrelse ved lengdefordeling i utvalgte prøver innen de forskjellige områdene.

Fangsten er i tabell og kommentarer oppgitt i skjepper (1 skj=20 l=17kg) for å lette sammenligninger med vanlig omsetningsstatistikk som fortsatt benytter dette målet.

Ryfylke, sør

Dette området dekker bl.a. Høgsfjord og Lysefjord som vanligvis er viktige for brislingfisket. I 1987 ble det tatt 47 800 skj i fjordene i det sørlige Ryfylke. Dette var et meget godt utbytte. Undersøkelsene høsten 1987 viste at det var mye årsyngel tilstede, og således et godt bestandsgrunnlag for fisket i 1988. Fangstutbyttet viste seg også å bli godt. I følge foreløpige oppgaver ble det i 1988 tatt omlag 30 000 skj.

Undersøkelsene i november 1988 viste en helt annen situasjon. Det ble bare registrert ubetydelige mengder årsyngel av brisling. Det som ble observert stod i Lysefjorden i blanding med mussa (0-gruppe sild). Lengdefordelingen i en

Figur 1. Fjordområder dekket av Havforskningsinstituttets undersøkelser 18. november - 4. desember 1988.

Fangsten av brisling i Vestlandsfjordene vil avhenge av avtaket i 1989.

prøve av brislingen er vist i Figur 2. Forøvrig var det mussa både i Lysefjord, Fra-fjord og Høgsfjord, og det ble registrert mer mussa enn året før. Størrelsen varierte fra 9 til 13 cm.

Det ser etter dette ut til å være meget dårlige utsikter for brislingfiske i 1989, men det skulle være et godt bestandsgrunnlag for et eventuelt fiske av mussa.

Ryfylke, nord

Det foregår vanligvis ikke noe brislingfiske i de nordlige Ryfylkefjordene, men enkelte år er det fangster i Jøsenfjord.

Det var ikke ventet fangst i 1988, og det er heller ikke rapportert noe fiske av brisling i disse fjordene. Undersøkelsene høsten 1988 ga ingen registreringer av brisling, og det er derfor rimelig å anta at det ikke er grunnlag for noe brislingfiske i disse fjordene i 1989.

Sunnhordland

Fangstene av brisling i dette området varierer sterkt fra år til år. I 1987 ble det tatt nær 27 000 skj og i 1988 16 000 skj. En reduksjon i fangstkvantum var ventet ut fra de beregnede mengdeindeksene, men nedgangen ble mindre enn antatt.

På toktet i november 1988 ble det registrert relativt lite årsyngel. De beste forekomstene stod i i Matrefjord, i ytterste del av Åkrafjord og i Høylandsund. Indekset tyder på et noe dårligere bestandsgrunnlag, og dette skulle tilsi begrensede muligheter for brislingfiske i Sunnhordland i 1989.

Til forskjell fra foregående år var det ikke mussa i området, med unntak for ubetydelige forekomster ved Ølen.

Brislingen var i gjennomsnitt ca 7 cm, noe som er normal størrelse for årsyngel i november-desember.

Tabell 1. Indeks for brislingmengde høsten 1988 sammen med indeks og tilhørende fangst (skjepper) året før.

Fjordområde	Indeks 1988	Indeks 1987	Fangst 1988
1 Ryfylke, sør	1	30	30 000
2 Ryfylke, nord	0	0	0
3 Sunnhordland	20	30	15 000
4 Hardanger	85	100	122 000
5 Bjørnefjordsomr.	+	15	3 500
6 Sogn	100	110	104 500
7 Nordfjord	15	30	32 000
8 Sunnmøre	+	-	28 000
9 Romsdal	40	35	56 000
10 Nordmøre	+	5	3 000
11 Trondheimsfj.	30	(250)	3 000

Hardanger

Hardangerfjorden er et av de viktigste områdene for brislingfiske på Vestlandet, og størstedelen av fangstene taes i de indre fjordarmene. Om høsten opptrer årsyngelen over store deler av Hardangerfjorden, men den ser ut til å være på sig innover, og det meste står om vinteren i de indre delene av fjorden.

Mengdeindekset foran 1988-sesongen tydet på et relativt godt bestandsgrunnlag. Fangsten ble 122 000 skj, men en del av dette var 2-års brisling, dvs. 1986-årsklassen.

Indekset for den forestående sesong er noe lavere (Tabell 1). Det var årsyngel over størstedelen av fjordsystemet innenfor Varaldsøy. De tetteste forekomstene stod i området ved munningene av Eidfjord, Sørfjorden og Granvinsfjord. Årsyngelens gjennomsnittslengde lå mellom 8 og 9 cm. Dette er noe høyere enn vanlig for årstiden. Sammenlignet med høsten 1987 var det meget lite 1-års brisling tilstede, og det var heller ikke mye mussa.

Resultatene av undersøkelsen viser at bestandsgrunnlaget for brislingfiske i

Hardangerfjorden i 1989 er noe svakere enn for foregående år. Det vil antakelig være lite 2-års brisling, men 1-års brislingen kan bli litt større enn vanlig tidlig i sesongen.

Bjørnefjordsområdet

Dette er et lite fjordområde der brisling fiskes sporadisk. Mengdemålingene høsten 1987 tydet på mulighet for fangst i 1988, men i begrenset mengde.

Fangsten ble 3 500 skj, men det ble tatt 17 000 skj i Samnangerfjorden som strekker seg østover fra Bjørnefjorden.

Undersøkelsene i 1988 viste helt ubetydelige mengder brisling i Bjørnefjordsområdet.

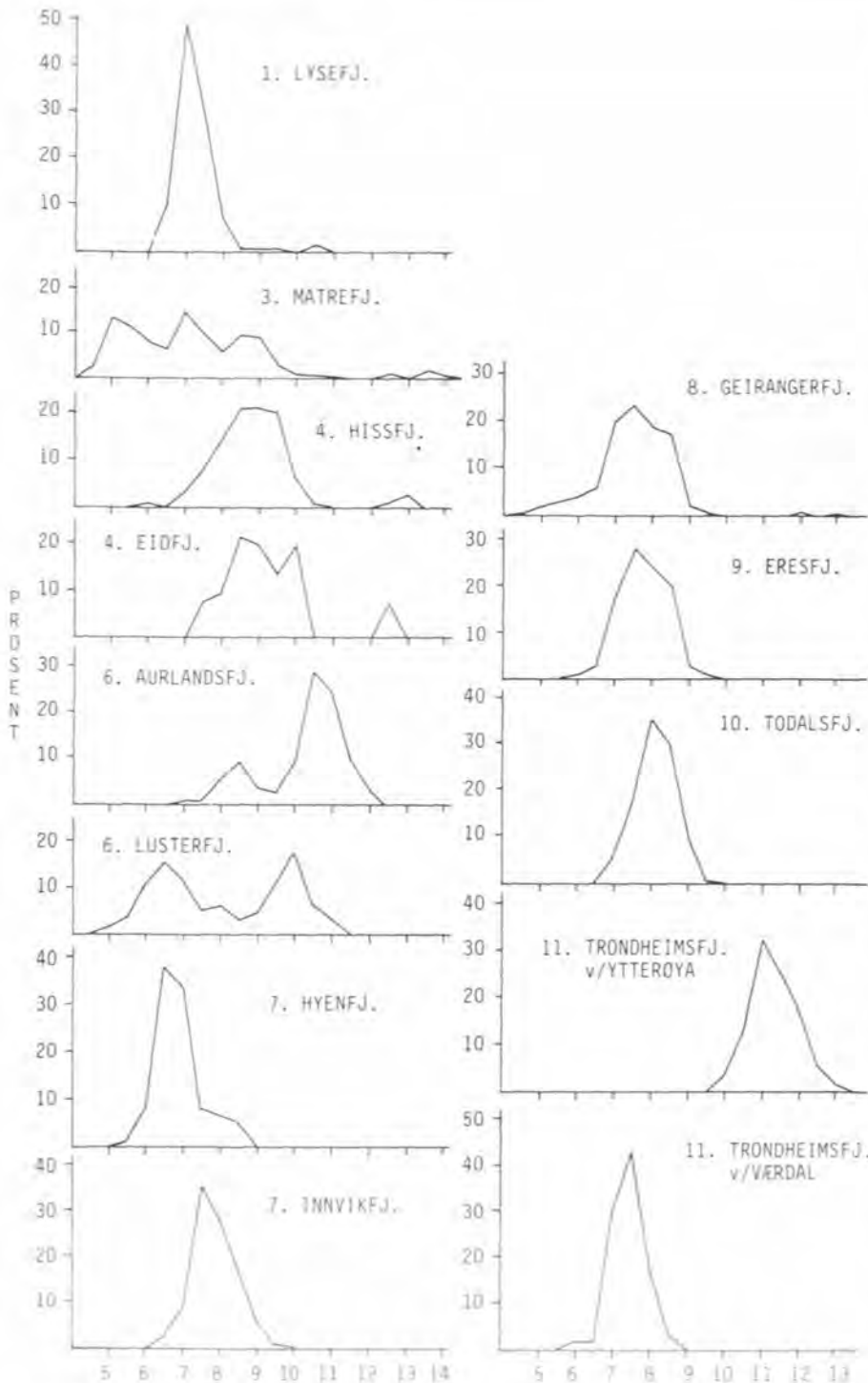
Sogn

Det foregår et årvisst brislingfiske i Sognefjorden, og størstedelen av fangstene taes i de indre fjordarmene. På grunnlag av instituttets undersøkelser høsten 1987 var det ventet en god brislingssesong i 1988, selv om fangstkvantumet var antatt å bli noe mindre enn i 1987.

Etter de oppgaver som nå foreligger er det tatt 104 000 skj brisling i Sogn i 1988. Det meste ble tatt i Balestrand, Leikanger og Sogndal i september-oktober.

På toktet i november 1988 ble det bare registrert brisling i den indre delen av Sognefjorden. Mest årsyngel stod det i Lusterfjord og ytre del av Årdalsfjord. I Årdalsfjord, Lærdalsfjord og Aurlandsfjord opptrådte årsyngelen sammen med 1-års brisling. Typisk størrelse for de to aldersgruppene er illustrert i Figur 2 ved en prøve fra Lusterfjorden. Årsyngelen var rundt 8.5 cm i Aurlandsfjord og lå ellers mellom 7 og 8 cm i gjennomsnitt.

I deler av området var det mussa, særlig i Årdalsfjord og Aurlandsfjord. Gjennomsnittslengden var 10-12 cm.

Figur 2. Lengdefordeling i utvalgte prøver av brislingfangster. Nummereringen viser til områdene på Figur 1 og i Tabell 1.

Mengdeindekset fra november 1988 er omtrent det samme som året før (Tabell 1). Indekset er basert på mengden av årsyngel, og det var forekomstene i Lusterfjord og Årdalsfjord som ga utslag. I tillegg til årsyngelen var det relativt mye 1-års brisling til stede. Det er derfor et godt bestandsgrunnlag for brislingfisket i 1989, og dette må antas å kunne gi et fangstutbytte på nivå med 1988 eller noe høyere. Forekomster av 2-års brisling skulle gi mulighet for fangst av storfallen brisling relativt tidlig i sesongen.

Nordfjord

I 1980-årene har brislingfangsten variert fra 16 000 skj i 1980 til 87 000 skj i 1987. Fangsten i 1988 ble 32 500 skj. Nedgangen fra 1987 til 1988 var ventet, idet målingene viste at det var betydelig mindre årsyngel tilstede.

I november 1988 var det brisling i midtre og indre del av Nordfjord: Hundvikfjord, Hyenfjord og Innvikfjord. Årsyngelen stod spredt, mens det enkelte steder, f. eks. ved Stryn var konsentrerte forekomster av 1-års brisling. Årsyngelens gjennomsnittsstørrelse var 7-8 cm og 1-års brislingen 11-12 cm.

Det beregnede mengdeindeks for årsyngelen er lavere enn foregående år, og det peker mot et lavt fangstnivå i 1989. Det vil være noe 2-års brisling tilstede, og dette kan gi et tilskudd til fangstutbyttet.

Sunnmøre

Undersøkelsene av fjordene på Sunnmøre har ikke vært like omfattende som i andre områder, men disse fjordene har stort sett mindre betydning for brislingfisket.

Høsten 1987 ble en del av de ytre fjordene undersøkt, og det ble funnet lite årsyngel. Fisket i 1988 i hele det ytre området ga likevel 28 000 skj, mest fra Ulstein og Ålesund.

Undersøkelsene i november 1988 ga ikke registreringer av brisling andre steder enn i Sunnylvsfjord og Geirangerfjord. I dette området var det gode forekomster av årsyngel. Det skulle derfor være grunnlag for et brislingfiske i Stranda også i 1989.

Romsdal

I Romsdalsfjordene er det vanligvis et brislingfiske i de indre fjordarmene. Utbyttet i 1980-årene har variert fra 1 000 til 90 000 skj. I 1987 ble det tatt 42 000 skj og i 1988 56 000 skj.

Fisket i 1988 ble bedre enn det som var ventet av årsyngel-målingene foregående høst. Noe av årsaken er at det ble fisket en større del 2-års brisling, dvs 1986-årsklassen.

På undersøkelsene høsten 1988 ble det observert brisling i Tresfjord, Isfjord, Langfjord, Eresfjord og Fannefjord. Det meste var årsyngel med gjennomsnittslengde rundt 7.5 cm. Den totale mengde årsyngel var relativt liten, og mengdeberegningen tyder på begrensede fangstmuligheter for 1-års brisling i 1989.

Nordmøre

Fjordene på Nordmøre er av liten betydning for brislingfisket, men fjordene har vært undersøkt fordi de inngår i andre forskningsprogram.

Det er rapportert fanget 3 000 skj i 1988.

På undersøkelsen i 1988 ble det bare registrert brisling i Trangfjord, Ulvundfjord og Stangvikfjord. Det var spredte og tynne forekomster. Årsyngelen var relativt stor, og gjennomsnittslengden i en prøve fra Stangvikfjord (Figur 2) var 8.1 cm.

Brislingmengden som er målt synes for liten til å kunne gi grunnlag for noe fiske av betydning i 1989.

Trondheimsfjorden

Selv om det har vært store variasjoner fra år til år, har oppfisket mengde brisling fra Trondheimsfjorden vist en nedadgående tendens fra midten av 1970-årene. Gjennomsnittsfangsten for årene 1975-1979 var nær 60 000 skj. For årene 1980-1984 var gjennomsnittet 40 000 skj, men i denne perioden var fangsten ubetydelig i 1981 og 1982, mens den i 1983 var hele 230 000 skj. Gjennomsnittet for årene 1985-1987 var 14 500 skj.

Etter foreliggende oppgaver ble det i 1988 bare tatt 3 000 skj brisling i Trondheimsfjorden. Det lave kvantumet står ikke i forhold til mengden av årsyngel som ble registrert i desember 1987. På bakgrunn av registreringene og målingene var det ventet et forholdsvis godt brislingfiske i 1988. Når resultatet ble svakt, skyldes det i stor grad avtaksmulighetene. Hermetikkindustrien ønsket stor brisling, dvs. større enn 11.5 eller 12.0 cm, og 1987-årsklassen nådde ikke opp i en slik størrelse høsten 1988. Prøver fra Trondheimsfjorden v/Ytterøya (Figur 2) viser denne årsklassens størrelse ved månedsskiftet november-desember. 50 % var da større enn 11.5 cm.

Undersøkelsene høsten 1988 viste at det bare var brisling av betydning i området sør og øst for Ytterøya. I dette området var det både årsyngel og 1-års brisling slik det fremgår av lengdefordelingene i område 11, Figur 2. I tillegg var det mindre forekomster i Orkanger, Gaulosen og ved Stjørdal.

Mengdeberegningene tyder på at det er begrensede muligheter for et brislingfiske i Trondheimsfjorden i 1989. Det vil være både 1-års og 2-års brisling tilstede, men de eneste forekomstene av betydning er de som ble registrert i desember ved Ytterøya - Levanger.

Nordland m.m.

Fjordene nord for Trondheimsfjorden ble undersøkt med forskningsfartøyet «Johan Ruud» i november 1988. På toktet ble det registrert spredte forekomster av brisling i Namsen, Velfjord, Vefsen, Leirfjord/Botnfjord, Nordrana, Sjøna/Sørfold, Nordfjord og Holandsfjord.

Det var helst små brislingmengder som antakelig ikke gir grunnlag for fiske av betydning.

Oppsummering

Mengdeindeksene for Vestlandsfjordene sør for Stad ligger litt under nivået fra 1987-undersøkelsene og utgjør mindre enn en tredel av indeksene fra 1986.

Det er derfor rimelig å anta at bestandsgrunnlaget for fiske av 1-års brisling i 1989 i disse fjordene, samlet sett, er omtrent som for fjorårets sesong eller litt svakere. Det vil være 2-års brisling i Sogn og Nordfjord, og dette bedrer fiskemulighetene, særlig i første del av sesongen.

Nord for Stad er fangstmulighetene, generelt sett, svake, men det er lokale forekomster som kan gi grunnlag for fiske i 1989.

Utnyttelsen av brislingforekomstene i Vestlandsfjordene vil i avgjørende grad bli bestemt av hermetikkindustriens råstoffbehov, både i mengde og ved krav til størrelsessammensetning.

Innslaget av 2-års brisling i Sogn og Nordfjord vil bedre fiskemulighetene der, særlig i første del av sesongen.

lån og løyve

Oppdrett

Det opplyses nedenfor hvem som har fått ovennevnte løyve, lokalisering og størrelsen på produksjonsvolumet.

Laks, ørret og regnbueørret

Oppdretter	Lokalisering	Prod.volum
Ræstad Stamfisk A/S, Midsund.	Midsund kommune	2 000 m ³ i 5 år

Midlertidig løyve røye

Oppdretter	Lokalisering	Prod.volum
Grenne Bjørn, Sogndal.	Levanger kommune	1 000 stk.

Midlertidig omplasseringløyve for laks og ørretanlegg

Oppdretter	Lokalisering	Prod.volum
Oylaks, Nord-Herøy.	Herøy kommune	—
Sjotun Laks A/S, Vandve.	Donna kommune	—
Havkultur, Herøyholmen.	Herøy kommune	—
Erikstad Fiskeindustri og Oppdrett A/L, Lodingen.	Lodingen kommune	—

Titania

Fiskeridepartementet har i et brev til Miljøverndepartementet igjen anmodet om at utslippene fra Titania A/S på Dyngadjupe må opphøre så raskt som mulig og utslippstillatelsen trekkes tilbake.

— Spredningen av gruveavfall må etter Fiskeridepartementets vurdering nå være uomtvistelig. I tillegg til den alvorlige belastningen de lokale fiskerne utsettes for er utslippene fra Titania A/S også bekymringsfulle for norsk fiskerinæring generelt. Gyte- og oppvekstområder går tapt og kvaliteten på reke og fisk i området forringes sterkt. Havforskningsinstituttet har slått fast at rekene på Dyngadjupe er uegnet til konsum, heter det i brevet fra Fiskeridepartementet.

Ut fra de samlede fiskerimessige vurderinger er de påviste forurensninger ikke akseptable. Fiskeridepartementet ser derfor svært alvorlig på situasjonen og de konsekvenser dette allerede har påført fiskerne i området. Fortsatte utslipp vil etter de siste undersøkelser kunne forsterke skadevirkningene og omfanget av disse, skriver Fiskeridepartementet.

23 vil bli «Havbruksdirektør»

Ved søknadsfristens utløp hadde det meldt seg 23 søkere til den nyopprettede stillingen som avdelingsdirektør ved Fiskeridirektoratets havbruksavdeling i Bergen. To av søkerne ønsker ikke navnet sitt offentliggjort. Følgende har søkt:

Tom Christensen	Nattland
Einar Johs. Ebbesen	Straumsgrend
Steinar Frøiland	Nesttun
Steinar Hansen	Laksevåg
Kjell Rune Hausken	Nesoddtangen
Jan Holdhus	Garnes
Atle Kambestad	Kleppestø
Per Kirksæther	Mørkved
Harald Kristiansen	Hunstadmoen
Lars J. Kristiansen	Straumsgrend
Kjell Larsen	Narvik
Arne N. Lyså	Ålesund
Tore Nilsson	Bergen
Gunnar Nybø	Nesttun
Are Nylund	Bønes
Einar Remøy	Duken
Arne Skoge	Skogsvåg
Svein Tysnes	Reksteren
Øyvind Vasshaug	Tertnes
Erlend Waatevik	Flaktveit

Utenlandske landinger

Fiskeridepartementet har dispensert fra landingsforbudet i fiskerigrenseloven for landing av inntil 2.500 tonn fersk/iset torsk fra utenlandske fartøy i Finnmark, Troms, Vesterålen og Lofoten fram til 31. mai i år. Dette kommer i tillegg til den dispensasjonen som ble gitt 10. mars i år. De 2.500 tonn inkluderer bifangst av annen torskfisk.

Departementet forutsetter at inntil 1000 tonn føres i land i Troms, Vesterålen og Lofoten.

Fisken disponeres av Barents Company.

På bakgrunn av en løpende vurdering kan Fiskeridepartementet suspendere landingsadgangen med 14 dagers varsel.

Det er ikke gitt dispensasjon fra norske kvalitetsforskrifter.

2 mill. til OUF

Fiskeridepartementet har i samråd med Norges Fiskarlag besluttet å gi Opplysningsutvalget for fisk et nytt tilsagn på 2 millioner kroner i støtte til driften i 1989. Dette kommer i tillegg til et tidligere tilsagn på 1 million kroner.

Midlene tas av markedsføringsmidlene i årets fiskeriavtale.

Nybygg, kjøp og salg av fiskefartøyer

av Thor B. Melhus

Nybygg

Desember 1988

M-19-G «LORAN»

34,00 m, 144/466 brt, LANJ, stål, 830 bhk Caterpillar motor. Bg. nr. 359 ved Karsensens Skibsværft A/S, Skagen, skrog bygd ved Kyeds maskinverksted A/S, Aalborg, for K/S A/S Loran (Per M. Årseth), Godøy/Ålesund.

Januar 1989

M-89-G «SKAREGG»

33,50 m, 199/499 brt, LAPQ, stål, 2000 bhk Caterpillar motor. Bg. nr. 59 ved Solstrand Slip & Båtbyggeri A/S, Tomrefjorden, skrog bygd ved L.H. Salthammer Båtbyggeri, Vestnes, for P/R Skaregg ANS (Johan Karsten Skjong), Valderøy/Ålesund.

M-102-S «JUVEL»

67,00 m, 1312 brt, LAMY, stål, 4000 bhk Wärtsilä motor. Bg.nr. 165 ved Ørskov Christensens Staalskibsværft A/S, Frederikshavn, Danmark for Labrador A/S, (Ervik Marine Services A/S, Ålesund), Kvamsøy/Ålesund.

Solgt til utlandet

November 1988

M-101-AK «BIRTING»

61,17 m, 753 brt, JXHB, stål, 3000 bhk MaK motor fra 1978. Bygd 5.1986 ved Aukra Bruk A/S (32) som «OTTAR BIR-

TING» for I/S Huse-Sporesem (Odd Bjørn Huse), Aukra/Molde. Forlenget 1971. Ombygd 1975. Omdøpt 4.1988 til «BIRTING». Solgt 11.1988 til South Atlantic Fishing Co. (SAFCO), Grimsby, England og omdøpt «SAFCO ENDEAVOUR».

Desember 1988

ST-41-R «TOLIKO»

33,50 m, 249 brt, LASX, stål, 1200 bhk Wichmann motor fra 1977. Bygd 10.1968 ved Rolf Rekdal A/S, Tomrefjorden som F-242-M «GERHARD BJØRNSTEIN» for Birger Olsen, Havøysund. Kantret og sank 19.1.1972 i Indre Lokkarfjord i Alta på vei til Øksfjord med loddelast. Hevet, forlenget og reparert 1972. Shelterdeck påbygd 1975. Solgt 2.1983 via Statens Fiskarbank til P/R Odd og Terje Viken (Odd Viken), Roan/Trondheim. Ombygd 1984. Solgt 12.1988 til Cayman Islands.

M-100-SØ «ICE KING»

67,30 m, 690/2570 brt, JXLY, stål, 3050 bhk Caterpillar motor. Bygd 3.1987 ved Langsten Slip & Båtbyggeri A/S, skroget bygd ved Tangen Verft A/S, Kragerø, for K/S A/S Ice King (Ole Mindor Myklebust), Myklebust/Molde. Solgt 12.1988 til Canada.

M-1-VD «KIRKHOLMEN»

52,91 m, 782 brt, LJNX, stål, 2800 bhk MaK motor. Bygd 7.1975 ved Hjørungavaag Verksted A/S, Hjørungavåg som «SIGMUNDIR BESTISSON» for P/F

M-1-VD «Kirkholmen»

Vestmenningur (Johan Pauli Lamshauge), Vestmanna, Færøyaner. Solgt 1.1981 til A/S Vartdal Fiskeriselskap (Knut Vartdal), Vartdal/Ålesund. Overtatt 5.1981 av A/S Kirkholmen (Knut Vartdal), Vartdal, Ålesund. Solgt 12.1988 til Chile.

H-402-AV «HAUGAGUT»

52,97 m, 739 brt, LEHR, stål, 2050 bhk Bergen Diesel motor. Bygd 1.1977 ved Molde Verft A/S (Ulstein/Hatlø, Hjelset (141), utrustet ved Rabben Mek. Verksted, Bekkjarvik, for P/R Haugagut (Mikkel Østervold), Bekkjarvik/Bergen. Solgt 12.1988 til Chile.

Januar 1989

M-1-HD «VEST-TAMPEN»

53,00 m, 493 brt, LEBB, stål, 2x800 bhk Deutz motorer. Bygd 1971 ved Ateliers & Chantiers de la Manche, Dieppe, Frankrike (1226) som «CAP SAINT JACQUES» for Soc. Boulonnaise d'Armement Le Garrec & Cie, Boulogne, Frankrike. Solgt 1976 til Johs. Hareide A/S, Hareid/Ålesund og omdøpt «TAMPEN». Omdøpt 10.1988 til «VEST-TAMPEN». Solgt 1.1989 til Liechtenstein.

Februar 1989

M-145-HØ «REMØY VIKING»

50,50 m, 685 brt, LHVP, stål, 1860 bhk Alpha motor. Bygd 2.1979 av Voldnes Skipsverft A/S, Fosnavåg (18) for Knut

VA-94-K «Svåholm»

T-125-LK «Senjasund»

H. Remøy P/R, Leinøy/Ålesund. Solgt 5.1981 til P/R Remøy Viking (Nikolai Remøy), Fosnavåg/Ålesund. Forlenget 1982. Solgt 2.1989 til Chile.

Solgt innenlands

November 1988

N-77-F «TOR-INGE»

24,38 m, 83 brt. LJBK, tre, 490 bhk Cummins motor fra 1975. Bygd 1952 ved Einar Helland Båtbyggeri, Vestnes som T-4-SA «HAVPYNT» for Oleif Mathisen, Sørreisa/Tromsø. Solgt 1964 til Odd Haugnes, Båtsfjord. Solgt 1965 til Kåre Ludvigsen, Sommarøy/Tromsø og reg. som T-11-T «TOR-INGE». Solgt 1971 til Svein Tobiassen P/R, Senjahopen/Tromsø og reg. T-71-BG. Solgt 7.1981 til P/R Theron & Trond Jakobsen (Trond Jakobsen), Napp/Svolvær. Shelterdeck påbygd 1982. Overtatt 11.1988 av Trond Jakobsen alene.

N-171-V «VESTFJOR»

21,34 m, 84 brt, LDUX, stål, 328 bhk Volvo Penta motor fra 1982. Bygd 1965 ved Langsten Slip & Båtbyggeri A/S, Tomrefjorden for Harry Olsen & Arne Lilleårstein P/R, Digermulen/Svolvær. Overtatt 12.1978 av Arne Lilleårstein alene. Overtatt 1.1987 av P/R Vestfjor (Arne G. Lilleårstein), Digermulen/Svolvær. Solgt 11.1988 til Kåre Gården, Sveggesundet/Kristiansund, omdøpt 12.1988 til «TOJAKO» og reg. M-6-AV. 1.1989 ommålt til 73 brt.

VA-94-K «SVÅHOLM»

15,50 m, 24 brt, LDCX, tre, 215 bhk Caterpillar motor fra 1980. Bygd 1956 ved Flekkefjord Slip & Maskinfabrikk A/S,

Flekkfjord, skrog bygd ved Lista Tre-skipsbyggeri, Borhaug, som R-61-ES «BRUSE» for Jakob J. Stapnes P/R, Egersund. Overtatt 197? av Alf J. Stapnes, Egersund. Omdøpt 1974 til «SVÅHOLM». Solgt 1985 til Kjell H. Haugen P/R, Skudeneshavn/Egersund og reg. R-46-K. Solgt 1986 til P/R Rolf Reinertsen, Flekkerøy/Egersund. Overtatt 11.1988 av Rolf Reinertsen alene og reg. i Kristiansand.

Desember 1988

(F-85-B) «GEIR-BØRRE»

19,07 m, 44 brt, LENV, tre, 370 bhk GM motor fra 1977. Bygd 1964 som M-97-G «VONHEIM» for Petter P. Vadseth, Valderøy/Ålesund. Solgt 1973 til Roe Knutsen & Roald Larsen P/R, Båtsfjord og omdøpt «GEIR-BØRRE» og reg. F-24-BD. Ombygd 1973. Solgt 9.1980 til P/R Geir-Børre (Kristian Isaksen), Husøy og reg. T-400-LK. Solgt 9.1986 til Einar

Alexandersen, Berlevåg/Hammerfest og reg. F-85-B. Utgått 3.1987 p.g.a. brannhaveri. Solgt 3.1988 til Brødrene Hovde A/S, Bugøyenes/Hammerfest for ombygging/repasasjon. Solgt 12.1988 til Harry Lysvold, Henningsvær/Hammerfest og omdøpt til «LYSVOLD SENIOR». Ommålt 2.1989 til 59 brt.

(F-93-G) «GAMVIKGUTT»

26,41 m, 99 brt, JXGQ, tre, 400 bhk Alpha motor fra 1970. Bygd 1959 ved Vaagland Båtbyggeri A/L, Vågland (56) som T-10-SA «JACOB JENSSEN» for Sverre Jenssen P/R, Sørreisa/Tromsø. Solgt 5.1975 til Odd Løken, Midsund/Molde og reg. M-92-MD «NORLINER». Solgt 1.1980 til Henry Lillevik, Svendsby/Tromsø og reg. T-49-L. Omdøpt 11.1980 til «BJØRN STEINAR». Solgt 11.1983 til Sigmund Nilsen, Tromsø og reg. T-22-T. Solgt 7.1985 til K/S Gamvikgutt A/S (Birger Albertsen), Gamvik/Vardø. Overtatt 7.1987 av A/S Fiskerikreditt, Tromsø og utgikk som fiskefartøy. Solgt 12.1988 til Harald Haugerud, Berlevåg/Vardø.

T-125-LK «SENJASUND»

20,45 m, 58 brt, LNQI, tre, 300 bhk Caterpillar motor. Bygd 12.1967 ved Mjosundet Båtbyggeri L/L, Mjosundet (68) for Roald Sørensen P/R, Fjordgard/Tromsø. Overtatt 11.1981 av P/R J. & K. Sørensen (Kjetil Sørensen), Fjordgard/Tromsø. Overtatt 11.1987 av Jan Bergeton Sørensen, Fjordgard/Tromsø. Solgt 12.1988 til P/R Brødr. Enoksen (Johannes Enoksen jr.), Fjordgard/Tromsø.

NT-189-NR «BAKKE VIKING»

30,45 m, 171/249 brt, LKVX, stål, 650 bhk Callesen motor. Bygd 6.1973 ved Th. Hellesøy Skipsbyggeri, Løfallstrand som M-105-G «ODD GJENDEM» for Einar og Jostein Gjendem P/R, Vигра/Ålesund.

H-310-B «Trygvason»

Overtatt 1978 av Einar Gjendem alene. Solgt 1.1980 til Sigmund Nilsen, Krokelydal/Tromsø og reg. som T-18-T «KARL SENIOR». Solgt 2.1983 til P/R Hakkebo (Hans Hakkebo), Sistranda/Tromsø og reg. ST-183-F «SALTNESVÅG». Solgt 4.1986 til Vidar Bakke, Eidshaug/Namsos og omdøpt «BAKKE VIKING». Solgt 12.1988 til Tromsøyværing A/S (Harald Johansen), Tromsø og omdøpt til «TROMSØYVÆRING» og reg. T-183-T.

M-15-FI «KVITBERG»

24,19 m, 87 brt, LJNZ, tre, 520 bhk Caterpillar motor fra 1982. Bygd 1964 ved J.M. Kleivset Båtbyggeri, Bårdset (161) for Bjarne Aasjord P/R, Helnessund/Bodø og reg. N-376-SG. Senere overtatt av Brødrene Aasjord P/R. Solgt 2.1983 til Truls Soløy, Ramberg/Bodø og reg. N-8-F. Overtatt 2.1986 av Statens Fiskarbank, avd. Bodø. Solgt 4.1986 til Knut Ole Kvernén, Rensvik/Bodø. Solgt 12.1988 til P/R Løyning og Log ANS (Kjetil Løyning), Åna Sira/Bodø.

M-109-G «VEIDAR I»

28,00 m, 145 brt, LDUR, stål, 625 bhk Callesen motor fra 1980. Bygd 1.1966 ved Vaagland Båtbyggeri A/L, Vågland (71) for Odin Strand P/R, Fevåg/Trondheim og reg. ST-108-RS. Solgt 1974 til Sameiet Veidar I (Johan S. Dyb), Godøy/Ålesund. Overtatt 1.1982 av P/R Dyb (Johan S. Dyb), Godøy/Ålesund. Overtatt 12.1988 av ANS P/R Dyb (Johan S. Dyb), Godøy/Ålesund og ommålt til 145/207 brt.

M-10-HØ «HAVFLORA»

17,94 m, 47 brt, LNGH, stål, 368 bhk Volvo Penta motor. Bygd 7.1984 ved Longva Mek. Verksted A/S, Myklebust som «SØRØYTRÅL» for P/R Sørøytrål (Arve Teige), Larsnes/Ålesund. Solgt

M-64-HØ «Smaragd»

10.1987 til P/R Havflora (Roy Skår), Kvalsvikøy/Ålesund. Overtatt 12.1988 av P/R Havflora ANS (Roy Skår), Kvalsvikøy/Ålesund.

M-91-MD «NORLINER»

32,64 m, 229 brt, LKMX, stål, 500 bhk Wichmann motor. Bygd 12.1969 ved A/S Eidsvik Skipsbyggeri, Uskedalen (25) som SF-84-A «VESTERVON» for Ingolf Fedøy P/R, Bulandet/Florø. Solgt 1978 til P/R Odd & Helge Løken (Odd Løken), Midsund/Molde. Omdøpt 1981 til «NORLINER». Overtatt 12.1988 av P/R Norliner (Helge Løken), Midsund/Molde.

M-8-S «KAPP LINNÉ»

42,13 m, 344 brt, LDON, stål, 1000 bhk Deutz motor fra 1961, innsatt 1973. Bygd 10.1936 ved Nylands Verksted, Oslo (329) som D/hvalbåt «HELIER 2» for St. Helier Shipowners Ltd (Fadum & Wang, Tønsberg), London. Overtatt 1950 av Tønsberg Hvalfangeri A/S, Tønsberg og

omdøpt «BUSEN 2». Solgt 1962 til Rederi A/S Bjørkhaug (Elling Aarseth & Co. A/S, Ålesund), Vartdal/Ålesund og omdøpt til «PIONER» og reg. som M-12-VD. Ombygd til havfiskefartøy 1962 i Hjørungavåg. Solgt 1973 til Leidulv Grønnevet P/R, Vartdal/Ålesund og omdøpt «ARCTIC». Omdøpt 1978 til «ARCTIC II». Solgt 2.1981 til Fritz Arne Sivertsen, Båtsfjord/Ålesund og reg. som F-74-BD «MAY LISE». Overtatt 1983 av P/R May Lise (Fritz Arne Sivertsen), Båtsfjord. Flyttet 1983 til Farsund og omreg. til VA-56-FS. Solgt 10.1985 til K/S Sunnmørshav A/S (Asbjørn Muren), Gjerdsvik/Ålesund og omdøpt «KAPP LINNÉ». Overtatt 9.1988 av Polar Prawns A/S (Eilert Volstad, Asbjørn og Terje Muren), Søvik/Ålesund. Videre solgt 12.1988 til Sjuve Ship Gjenvinningsindustri (Hans Jørgen Sjuve), Kristiansand for opphugging.

M-24-S «REFLEX»

22,73 m, 62 brt, LCZH, stål, 290 bhk Caterpillar motor fra 1963. Bygd 1955 ved Leirvik Sveis, Leirvik på Stord som R-59-KV «KVITSØYBUEN» for Einar Ystebø P/R, Kvitsøy/Stavanger. Solgt 1960 til Egil Østebøvik P/R, Espevik/Haugesund og reg. som R-95-N «BORGØYGUTT». Omreg. 1964 til R-115-TV. Solgt 1966 til Jens Syrstad, Grotavær/Harstad og omdøpt «GRYTØYBUEN». Solgt 1968 til Amund Pedersen P/R, Skrova/Svolvær og reg. som N-740-VV «SKROVAVÆRING». Solgt 1974 til Herbert Iversen P/R, Gibostad/Tromsø og reg. T-45-LK. Solgt 11.1976 til Karsten Molvik, Mehamn og reg. F-70-G. Omdøpt 1977 til «REFLEX». Flyttet 10.1984 til Åram/Ålesund og reg. M-24-S. Solgt 12.1988 etter lengre tids opplag til Nyslep A/S, Hundvåg, Stavanger og utgår som fiskefartøy.

SF-70-A «Attøy Viking»

M-2-VD «Ramoen»

M-257-SM «VÅGAR»

27,23 m, 179 brt, LHLX, stål, 565 bhk Caterpillar motor. Bygd 9.1978 ved Moen Slip & Båtbyggeri A/S, Kolvereid (11), skrog bygd ved Aker Verdal A/S, Verdal, som T-5-K «VANNØYVÆRING» for Alf Mikkelsen, Vannøy/Tromsø. Solgt 6.1981 til P/R Strand (Adolf Strand), Veidholmen/Kristiansund. Solgt 12.1988 til Sverre Torgersen, Hauglandshella/Bergen og reg. som H-257-A «TORSVER».

H-310-B «TRYGVASON»

30,72 m, 168/257 brt, LMPP, stål, 510 bhk Alpha motor. Bygd 1967 ved A/S Eidsvik Skipsbyggeri, Uskedalen (22) som T-41-T «NILS HARALDSON» for Harald Hansen, Tromsø. Solgt 1973 til Harry Myren P/R, Vikan/Kristiansund og reg. M-34-F. Omdøpt 1974 til «HUSTABUEN». Solgt 12.1977 til Hartlöv Pedersen, Toftsundet/Brønnøysund og reg. N-341-BR. Omdøpt 1978 til «ROYARVE». Solgt 1. 1982 til P/R Per Audun Ytrøy, Urangsvåg/Bergen og reg. som H-311-B «VIKØYSUND». Overtatt 5.1984 av Statens Fiskarbank. Solgt 9.1984 til P/R Bømlingen (Svein Atle Lønning), Bømlo/Haugesund og reg. H-310-B og omdøpt 3.1985 til «TRYGVASON». Overtatt 12.1988 av P/R Bømlingen ANS (Svein Atle Lønning), Bømlo/Haugesund.

Januar 1989**(F-112-S) «HUGIN»**

21,03 m, 44 brt, LGYA, tre, 440 bhk MAN motor fra 1983. Bygd 1906 på ukjent sted for ukjent reder. Ombygd 1949 for Harald Lund, Titran og reg. ST-4-SF. Overtatt senere av Georg Lund, Titran. Forlenget 1963. Omreg. 1964 til ST-153-F. Solgt 7.1969 til Emil Blomsø, Titran/Tromsø. Overtatt 2.1972 av Einar Blomsø, Titran. Solgt 6.1979 til Hedly, Henning og Willy Henriksen P/R, Høseby/Tromsø og

reg. F-112-S. Utgikk som fiskefartøy 1986 etter havari. Solgt 9.1987 til Jan Otto Flåhammer, Titran/Tromsø for ombygging til lystfartøy. Salget først reg. i Skipsmatrakkelen 1.1989.

F-40-V «HASSELNES»

32,89 m, 195 brt, JWNU, stål, 1000 bhk Normo motor fra 1979. Bygd 3.1968 ved Johan Drage A/S, Rognan som T-42-T «SAGØY» for Bjarne Johnsen P/R, Tromsdalen/Tromsø. Solgt 1978 til Åsmund Nordgård, Tromsø. Solgt 5.1983 til Kolbjørn Dahl, Vardø og omdøpt «HASSELNES». Solgt 9.1986 til Sandviktrål A/S (Jan A. Wiik), Vardø. Solgt 1.1989 til Honningsvåg Fiskebåtrederi A/S, Honningsvåg/Vardø.

T-24-LK «JOHAN MARTIN»

20,21 m, 60 brt, JXRG, tre, 370 bhk GM motor. Bygd 5.1975 ved Rana Båtfabrik A/S, Hemnesberget (419) som N-99-VV «BERGITON BØRRESEN» for Petter Børresen, Vestresand/Svolvær. Solgt 11.1977 til Einar Johansen, Botnhamn/Svolvær og omdøpt 2.1978 til «JOHAN MARTIN». Solgt 1.1989 til Jan Godø, Midsund/Molde og omdøpt «NIVEA».

N-97-MS «NY HELLA»

16,76 m, 29 brt, LDLU, tre, 370 bhk Caterpillar motor fra 1977. Bygd 1968 ved Saltdal Patentslip & Båtbyggeri, Rognan som F-647-M «VIAN SENIOR» for Kjell Vian P/R, Gjesvær/Hammerfest. Solgt 1974 til Terje Olsen P/R, Sørvågen/Hammerfest. Solgt 1.1989 til Erling Soløy, Ramberg/Hammerfest og reg. N-5-F.

M-402-H «LONGLINER»

47,96 m, 429/616 brt, LDVP, stål, 1100 bhk MaK motor. Bygd 2.1969 ved Søviknes Verft A/S, Syvikgrend (39), skrog bygd ved A/S Vaagen Verft, Kyrksæterøra, som «DAGNY KRISTIN» for Eilert Volstad, Syvikgrend/Ålesund. Ombygd 1978 og 1985. Overtatt 7.1987 av P/R Dagny Kristin (Eilert Volstad), Søvik/Ålesund. Omdøpt 2.1988 til «LONGLINER». Overtatt 1.1989 av Polar Prawns A/S (Eilert Volstad, Asbjørn og Terje Muren), Søvik/Ålesund. Omdøpt 2.1989 «POLAR PRAWNS».

M-64-HØ «SMARAGD»

55,00 m, 757 brt, LGSE, stål, 1700 bhk Bergen Diesel motor. Bygd 4.1978 ved Vaagland Båtbyggeri A/S, Vågland (91) for P/R Per og Reidar Smådal (Per Smådal), Fosnavåg/Ålesund. Forlenget 1981 og 1985. Overtatt 1.1989 av P/R Smaragd ANS (Per Smådal), Fosnavåg/Ålesund.

M-26-MD «BLANCO»

32,31 m, 172 brt, LMFS, stål, 750 bhk Grenaa motor fra 1981. Bygd 6.1955 ved Søviknes Verft A/S, Syvikgrend (37) som M-23-HØ «SELSTEIN» for Magnus Berge, Fosnavåg/Ålesund. Solgt 1963 til Jostein Støbakk, Godøy. Solgt 1966 til Harald Iversen P/R, Nordsmøla/Kristiansund og reg. som M-488-SM «TORRAND». Solgt 1979 til Asbjørn Jensen P/R, Måløy og reg. som SF-51-V «BLANCO». Solgt

H-200-S «Goltastein»

7.1979 til P/R Blanco (Knut Nygård), Midsund/Molde. Overtatt 1.1989 av Kirkeland P/R ANS (Birger Kirkeland), Midsund/Molde.

M-23-VD «GRANIT»

56,00 m, 571/1345 brt, JXJU, stål, 3060 bhk Wärtsilä Vasa motor. Bygd 11.1986 ved A.M. Liaaen A/S, Ålesund (146), skrog bygd ved Liaaen Nordfjord A/S, Nordfjordeid, for K/S A/S Granit & Co. (Kurt F. Løseth, Ålesund), Vartdal/Ålesund. Overtatt 1.1989 av A/S Granit (Leidulv Grønnevet), Vartdal/Ålesund.

M-32-VD «ARCTIC»

44,01 m, 456 brt, LHIY, stål, 1800 bhk Wichmann motor. Bygd 8.1978 ved Sterkoder Mek. Verksted A/S, Kristiansund for K/S A/S Granit & Co. (Leidulv Grønnevet), Vartdal/Ålesund. Overtatt 1.1989 av A/S Granit (Leidulv Grønnevet), Vartdal/Ålesund.

SF-23-A «CAMPELLA»

19,98 m, 113 brt, JWLD, stål, 450 bhk Nissan motor. Bygd 5.1985 ved Sletta Båtbyggeri A/S, Mjosundet, skrog bygd ved Herfjord Slip & Verksted A/S, Revsnes, for P/R Arne Fedøy, Bulandet/Florø. Solgt 8.1988 til Loppa Havfiske A/S (Kyrre Eriksen), Bergsfjord/Florø og omdøpt «MARØY» og reg. F-123-L. Salget først reg. i Skipsmatrikkelen 1.1989.

SF-70-A «ATLØY VIKING»

21,30 m, 153 brt, LNFC stål, 450 bhk Cummins motor. Bygd 5.1985 ved Solstrand Slip & Båtbyggeri A/S, Tomrefjorden (37) for P/R Knut Magnus Landøy. Atløy/Florø. Solgt 1.1989 til P/R Våge Viking DA (Hugo Olsen), Havøysund/Hammerfest og reg. som F-777-M «VÅGE VIKING».

SF-6-S «AARSHEIM SENIOR»

33,53 m, 298 brt, LLBC, stål, 690 bhk Callesen motor. Bygd 7.1982 ved Hans & Einar Nordtvedts Skipsbyggeri A/S, Nordtveitgrend (73) som H-205-B «BØMMELGUTT» for P/R Bømmelgutt (Bjarte Madsen), Rubbestadneset/Haugesund. Solgt 1.1987 til K/S Aarsheim A/S (Per E. Aarsheim), Årsheim/Måløy. Overtatt 1.1989 av P/R Aarsheim ANS (Per E. Aarsheim), Årsheim/Måløy.

R-45-ES «ELVIRA»

17,30 m, 40 brt, LLIF, tre, 300 bhk Wichmann motor fra 1964. Bygd 1954 ved Lista Treskipsbyggeri, Borhaug for Halvar Løining P/R, Egersund. Solgt 12.1971 til Johan O. Hestnes P/R, Hestnes, Egersund. Solgt 1.1989 til Frank Hadland, Egersund.

Februar 1989

T-20-SD «VESTGLANS»

20,60 m, 49 brt, LNUT, tre, 325 bhk Caterpillar motor. Bygd 1965 ved Hans & Einar Nordtvedts Båtbyggeri, Nordtveitgrend som SF-109-SU «NESEFJORD» for Odd Pollen, Hardbakke. Solgt 1975 til Harald Mikkelsen P/R, Båtsfjord/Vardø og omdøpt «VESTGLANS» og reg. F-54-BD. Ombygd 1977. Solgt 5.1984 til P/R Oddgeir Knag & Johnny Brose (Oddgeir Knag), Nord Lenangen/Vardø og reg. T-176-L. Solgt 10.1985 til Per Isaksen, Oteren/Tromsø. Solgt 2.1989 til Asle Warvik, Tromsø og reg. T-202-T.

M-83-G «NYSTRØM»

34,62 m, 168 brt, LERX, stål, 550 bhk Alpha motor fra 1972, innsatt 1976. Bygd 1.1954 ved A.M. Liaaens Skipsverft & Mek. Verksted A/S, Ålesund som M-52-H «LONGVA» for Brødr. J. & A. Longva (John Longva), Longva/Ålesund. Solgt 1961 til A/S Greenland Fisk, Julianehåb, Grønland og omdøpt «K'AK'ORTOK». (Skal ifølge en kilde ha blitt omdøpt «MARRIE DEGN» en kort periode i 1965 før det fikk tilbake navnet «K'AK'ORTOK» - men det går ikke frem av ex-navnene i DNV og Lloyds). Solgt 1966 til Arnet K. Nygaard P/R, Midsund/Molde og omdøpt «NYBO». Solgt 1968 til P/R Nystrom (Johan H. Dyb), Godøy/Ålesund. Overtatt 2.1989 av P/R Nystrom ANS (Johan H. Dyb), Godøy/Ålesund.

M-7-HØ «ARTUS»

49,29 m, 455 brt, LLYS, stål, 1200 bhk Deutz motor. Bygd 7.1967 ved Bolsønes Verft, Molde (216) som M-261-AV «PERLON» for Erling Øksenvåg P/R, Bremsnes/Kristiansund. Forlenget 1970 og 1977. Shelterdeck påbygd 1972. Overtatt 1976 av Jan Øksenvåg P/R, Bremsnes. Solgt 6.1981 til K/S A/S Åge Majala (Åge Majala) Havøysund/Hammerfest og reg. F-222-M «OSVALDSON». Solgt 11.1983 til P/R Artus (Kåre, Magne og Arthur Sævik), Leinøy/Ålesund. Overtatt 2.1989 av P/R Artus ANS (Kåre Sævik), Leinøy/Ålesund.

Omdøpt

November 1988

M-193-G «SKAREGG»

28,48 m, 196 brt, LLOL, 750 bhk Caterpillar motor fra 1975. Bygd 1967. P/R Skaregg (Johan Karsten Skjong), Valderøy/Ålesund. Omdøpt 11.1988 til «SKAREGG JUNIOR».

Januar 1989

M-2-VD «RAMOEN»

59,98 m, 890 brt, LDCE, stål, 2160 bhk B&W Holeby motor. Bygd 9.1972. A/S Ramoen (Knut Vartdal), Vartdal/Ålesund. Omdøpt 1.1989 til «RAMOEN I».

Februar 1989

M-123-H «GEIR»

39,94 m, 208/222 brt, LHAH, stål, 700 bhk Alpha motor. Bygd 6.1978. A/S H.P. Holmeset, Vatne/Ålesund. Omdøpt 2.1989 til «GEIR-HANS».

Ommålt

Desember 1988

M-71-H «GEIR PEDER»

33,12 m, 166/259 brt, LAUE, stål, 450 bhk Wichmann motor. Bygd 10.1968. P/R Geir Peder ANS (Edvin Urkedal) Vatne/Ålesund, ommålt til 166/271 brt.

Januar 1989

H-16-B «JOHN ERIK»

31,50 m, 164 brt, LHAG, stål, 810 bhk Grenaa motor. Bygd 9.1978. P/R Strand (Gunnar Strand), Bømlo/Haugesund. Ommålt 1.1989 til 249 brt.

Forlist

November 1988

M-65-AV «TOJAKO»

20,39 m, 49 brt, LNIY, tre, 325 bhk Caterpillar motor. Bygd 1967 ved Skålvikfjordens Båtbyggeri A/S, Halsanaustan for Kåre Gården, Svegesundet/Kristiansund N. Forlist 11.1988 etter grunnstøtting. Strøket av Skipsmatrikkelen 30.11.1988.

Kondemnert

Desember 1988

F-260-LB «PRESTTIND»

16,34 m, 25 brt, LNHY, tre, 230 bhk GM motor fra 1980. Bygd 1948 i Eikelandsosen, Fusa fra Kalup, Arne, Harry, Ragnar og Ingolf Eliassen P/R, Nordvågen/Hammerfest og reg. F-89-NK. Overtatt 1951 av Statens Fiskarbank. Solgt 7.1951 til Olaf og Torstein Karlsen, Erling Knudsen og Reidar Lind P/R, Strengelvåg/Hammerfest og reg. N-62-LS. Solgt 1.1960 til Halvdan og Karl Olsen P/R, Kjøllefjord/Hammerfest. Overtatt 6.1968 av Karl Olsen alene. Strøket av Skipsmatrikkelen som kondemnert 15.12.1988.

SF-160-A «FEDØY»

21,03 m, 41 brt, LFIG, tre, 300 bhk Wichmann motor fra 1964. Bygd 1927 ved Gjert Eidsviks Båtbyggeri, Snilstvedtøy, Rosendal for Thomas Fedøy P/R, Bulandet/Florø, Overtatt 1973 av P/R Fedøy (Norvald Fedøy), Bulandet. Overtatt 6.1982 av P/R Heggøy (Agnar Heggøy), Atløy/Florø. Strøket av Skipsmatrikkelen som kondemnert 15.12.1988.

H-48-F «SULESTEIN»

18,71 m, 30 brt, LJTN, tre, 180 bhk Caterpillar motor fra 1965. Bygd 1938 i Ølve som H-19-F «SOLSVIK I» for Thomas Langeland P/R, Solsvik/Bergen. Solgt 1955 til Johan Bjørøy P/R, Ramsøy/Bergen og reg. som H-67-A «BRØDRENE BJØRØY». Solgt 1962 til Trygve Hugøy, Hersvikbygda/Bergen og reg. SF-328-SU. Omdøpt 1964 til «SULESTEIN». Solgt 5.1982 til P/R Sulestein (Lars Magne Ekerhovd), Straume/Bergen. Strøket av Skipsmatrikkelen som kondemnert 30.12.1988.

H-200-S «GOLTASTEIN»

50,82 m, 595 brt, LGKQ, stål, 1700 bhk Normo motor fra 1977. Bygd 8.1945 ved Smith's Dock Co.Ltd., Middlesbrough som D/hvalbåt «SOUTHERN STRIFE» for South Georgia Whaling Co. (Chr. Salvesen & Co.), Leith, Skottland. Solgt 1964 til Atlantic Diesel A/S (Knut Golten), Oslo og ombygd til ringnotsnurper ved Karmund Verft & Mek. Verksted, Avaldsnes, omdøpt «GOLTASTEIN» og reg. som O-1-O. Forlenget 1970. Senere overtatt av I/S Goltastein (Knut Golten), Oslo. Overtatt 5.1982 av P/R Goltastein (Knut Kr. Golten), Glesvær/Oslo og reg. H-200-S. Strøket av Skipsmatrikkelen som kondemnert 12.12.1988.

lån og løyve**Oppdrettskonsesjoner**

Det opplyses nedenfor hvem som har fått ovennevnte konsesjon, lokalisering av anlegget og størrelsen på produksjonsvolumet.

Torsk

Oppdretter	Lokalisering	Prod.volum
Vikranfisk, Leirfjord	Leirfjord kommune	areal 1000 m ³
Åkerøy Åge og Anne-Lise, Dønna	Dønna kommune	» 1000 »
Kylholmen, Nordøyvågen	Dønna kommune	» 1000 »
Sørfoldfisk A/S, Straumen	Sørfold kommune	» 1000 »
Dønna Sjøfarm A/S, Solfjellsjøen	Dønna kommune	» 1000 »
Nesøy Havbruk, Nordnesøy	Rødøy kommune	» 1000 »
Rølvåg Torsk, Nordøyvågen	Dønna kommune	» 1000 »
Reløy Håvard, Onøy	Lurøy kommune	» 1000 »

Laks og ørret på endra lokalitet

Oppdretter	Lokalisering	Prod.volum
Starfisk A/S, Reksteren	Tysnes kommune	12 000 m ³
Drønen Laks A/S, Kolbeinsvik	Austevoll kommune	8 000 »
Hatlem Fiskeoppdrett A/S, Austrheim	Austrheim kommune	8 000 »
Salmo A/S, Haslum	Masfjorden kommune	8 000 »
Furberg og Yttersian, Dyrvik	Frøya kommune	12 000 »
Narvalaks, Dyrvik	Frøya kommune	24 000 »

Kveite, piggvar og steinbit

Oppdretter	Lokalisering	Prod.volum
Giertsen & Co. Eiendommer A/S, Florvåg	Askøy kommune	3 000 m ³ matfisk 3 mill. yngel.

Utviding av torskianlegg

Oppdretter	Lokalisering	Prod.volum
Møgster Fiskefarm, Møgster	Austevoll kommune	3 000 m ³

Midlertidig for torsk, kveite, piggvar, tunge, steinbit og breiflabb

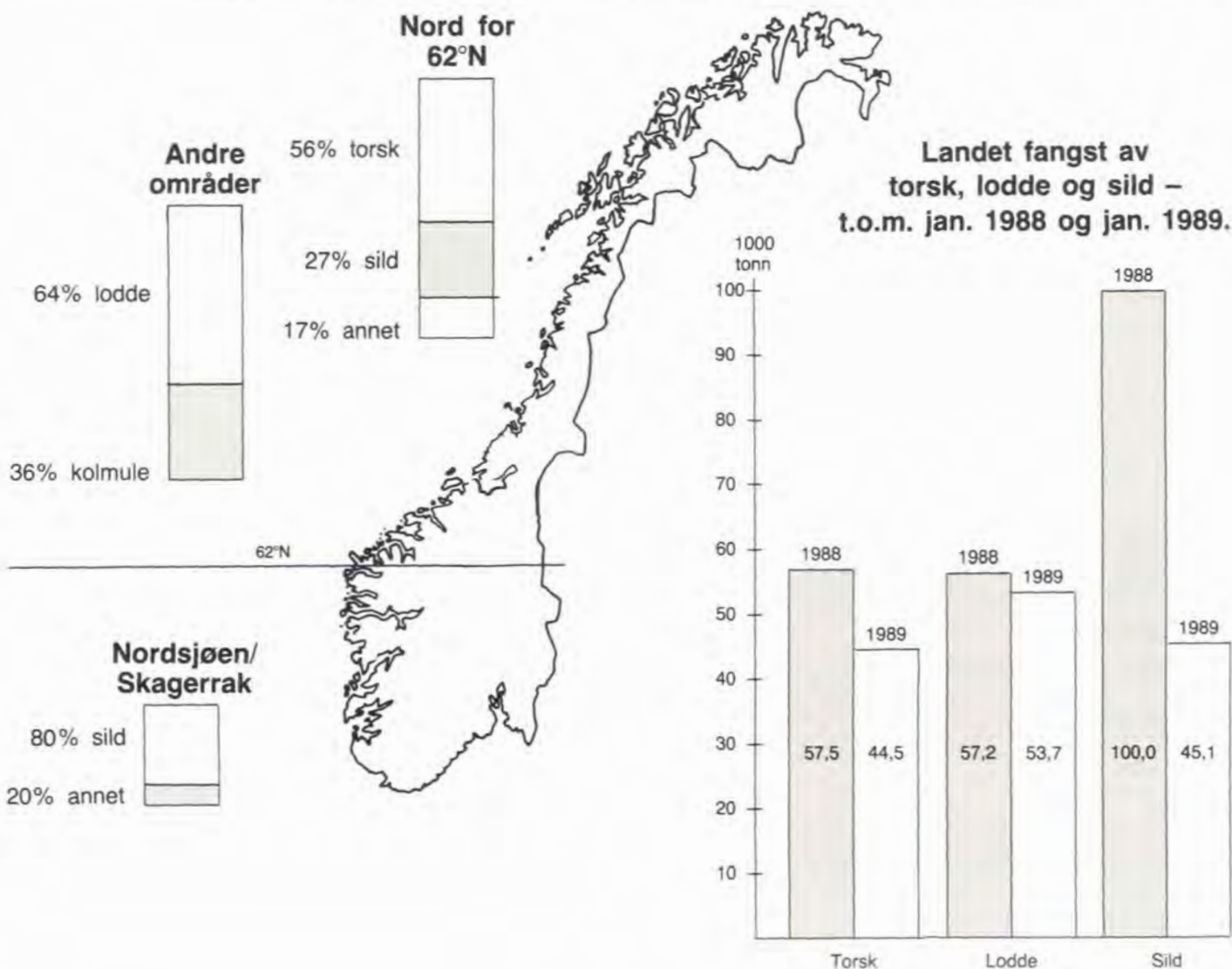
Oppdretter	Lokalisering	Prod.volum
Unik Filtersystem A/S, Os	Os kommune	1 210 000 stk. yngel av torsk, kveite, tunge, piggvar, breiflabb, steinbit.

Kveite, torsk, steinbit og rødspette

Oppdretter	Lokalisering	Prod.volum
Myklabust Havbruk, Røysund	Karmøy kommune	4 000 m ³

**Abonner
på
Fiskets
Gang**

Ilandført kvantum av viktige fiskeslag – februar 1989

Tabell 1 Alle tall i tonn rund vekt¹⁾

	Februar 1989	Til og med februar 1989			Totalt	
		Alle områder	Nord for 62°	Nordsjøen/Skagerrak	Andre områder ²⁾	t.o.m. februar 1989
Torsk	24 910	43 960	600	0	44 560	57 500
Hyse	2 775	4 680	135	0	4 815	10 440
Sei	3 275	4 130	1 585	0	5 715	16 280
Uer	880	1 440	1	0	1 441	2 670
Brosme	715	950	190	0	1 140	2 420
Lange/blålange	320	245	245	0	490	870
Blåkveite	10	11	0	0	11	270
Vassild	535	670	0	0	670	900
Lodde	700	0	0	53 700	53 700	57 290
Sild	13 825	20 750	24 385	0	45 135	100 000
Brisling	0	0	0	0	0	20
Makrell	0	0	0	0	0	0
Kolmule	28 200	0	0	30 000	3 000	5 360
Øyepål	1 300	0	2 510	0	2 510	5 450
Tobis	0	0	0	0	0	0
Reker	1 230	1 210	905	0	2 115	2 880

¹⁾ Foreløpige tall.

²⁾ Inkluderer fangst tatt ved Island, Færøylene, vest av Skottland, Øst-Grønland og NAFO.

J. 34/89

(J. 2/88 utgår)

Lisens for fiske i EF - sonen i 1989.

J. 35/89

(J. 4/89 utgår)

Forskrift om endring av forskrift nr. 1178 om regulering av trålfiske etter torsk og hyse nord for 62° n. i 1989.

J. 38/89

Forskrift om forbud mot fiske etter norsk vårgytende sild med ringnot om dagen syd for 67° 30' n.br.

J. 39/89

Forskrift om fangst av sel i vesterisen og østisen i 1989.

J. 40/89

(J. 38/89 utgår)

Forskrift om endring av forskrift om forbud mot fiske etter norsk vårgytende sild med ringnot om dagen syd for 67° 30' n.br.

J. 41/89

Stenging av område i Sovjets økonomiske sone for fiske etter torsk og hyse med trål og snurrevad.

J. 42/89

Forskrift om midlertidig forbud mot fiske etter norsk vårgytende sild utenfor 12 n. mil i Nordsjøen. Jfr. Kgl. res. av 16.12.1988

J. 43/89

(J. 179/88 utgår)

Forskrift om endring av forskrift fastsatt ved Kgl. res. av 16.12.88 om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen, innenfor grunnlinjene på kyststrekningen Klovningen-Lindesnes, Skagerak og vest av 4 gr. v.l. i 1989.

J. 44/89

(J. 43/89 utgår)

Forskrift om endring av forskrift fastsatt ved Kgl. res. av 16.12.88 om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen, innenfor grunnlinjene på kyststrekningen Klovningen-Lindesnes, Skagerak og vest av 4 gr. v.l. i 1989.

J. 45/89

Forskrift om kontroll av utøvelse av selfangst.

J. 46/89

(J. 22/88 utgår)

Forskrift om regulering av fiske etter kolmule i Færøysk fiskerisone i 1989.

J. 47/89

Forskrift om regulering av torsketrål og snurrevadfisket - stenging av område i Barentshavet.

J. 48/89

(J. 174/88 utgår)

Forskrift om endring av forskrift fastsatt ved kgl. res. av 23.12.88 nr. 1066 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 1989.

J. 49/89

(J. 36/88 utgår)

Kvotavtalen for 1989 mellom Norge og det europeiske fellesskap.

Fiskeridepartementet har i brev av 30. januar 1989 bestemt at forskriftene for refusjon av forsikringsutgifter for fiskere (pakkeforsikring) for 1988 gjøres gjeldende for 1989.

Det er i 1989 avsatt 19,6 mill. kroner til refusjonsordningen, og dette innebærer at refusjonen for 1989 vil utgjøre kr. 1.200,- pr. årsverk i fiske.

Titania-utslipp

Fiskeridepartementet har bedt Fiskeridirektoratet om å prioritere arbeidet med å vurdere hvorvidt visse fiskefelt bør stenges som følge av tilslamming av reker som følge av utslippene fra A/S Titania. Departementet imøteser direktoratets vurdering og tilråding snarest.

Selfangsttilskudd

Fiskeridepartementet har bestemt at det faste tilskuddet til skuter som deltar i selfangsten i 1989 kan utbetales dersom fartøyet skulle få havari i isen før kravet til fangstdøgn er oppnådd. Utbetalingen begrenses til å dekke dokumenterte utgifter. Det generelle vilkåret for utbetaling av det faste tilskuddet er at fartøyet har drevet fangst i minst 30 dager. Har fartøyet færre fangstdager, blir tilskuddet avkortet.

Ilandbrakt fisk i Norges Råfisklags distrikt i tiden 1/1-15/1 1989 etter innkomne sluttседler. Tonn råfiskvekt
(Tilvirket fisk er omregnet til råfiskvekt. Biproduktene er ikke med i tabellene).

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1988 brukt til						
	2-8/1	9-15/1	pr. 16/1 1988	pr. 15/1 1989	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
<i>Priszone 1 - Finnmark¹</i>											
Torsk	992	67	139	1 059	112	842	100	6	—	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	56	8	24	64	14	50	0	—	—	—	—
Sei	4	7	1	11	7	3	1	—	—	—	—
Brosme	3	0	0	4	0	1	2	0	—	—	—
Lange	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blålange	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lyr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blåkveite	0	0	0	0	0	0	0	—	—	—	—
Rødspette	0	—	—	0	0	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—
Uer	0	0	1	1	0	1	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	—	108	—	108	—	108	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	17	16	—	32	—	16	—	—	—	—	17
I alt	1 074	206	165	1 208	133	1 021	103	6	—	17	—
<i>Priszone 2 - Finnmark¹</i>											
Torsk	393	171	105	564	133	169	250	11	—	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	109	29	23	138	7	130	0	0	—	—	—
Sei	314	5	8	319	—	261	51	7	—	—	—
Brosme	16	6	0	22	3	2	11	5	0	—	—
Lange	0	0	0	0	0	0	0	0	—	—	—
Blålange	0	0	0	0	—	—	0	—	—	—	—
Lyr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	1	—	1	1	0	0	—	—	—	—	—
Blåkveite	1	—	26	1	1	1	—	—	—	—	—
Rødspette	2	—	0	2	2	0	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	3	0	0	3	0	3	—	—	—	—	—
Uer	8	2	2	10	6	5	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	—	—	0	—	—	—	—	—	0	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	—	—	—	—	—	—	1	0	—	—	—
Annet og uspesif.	116	12	11	127	1	0	—	—	—	—	126
I alt	962	225	177	1 187	154	571	312	23	0	126	—

Ilandbrakt fisk i Norges Råfisklags distrikt i tiden 1/1-15/1 1989 etter innkomne sluttседler. Tonn råfiskvekt

(Tilvirket fisk er omregnet til råfiskvekt. Biproduktene er ikke med i tabellene).

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1988 brukt til						
	2-8/1	9-15/1	pr. 16/1 1988	pr. 15/1 1989	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
<i>Prissone 3 - Troms³</i>											
Torsk	2 165	1 062	865	3 227	395	273	2 570	20	2	2	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	676	42	87	718	438	262	18	0	—	—	—
Sei	74	53	55	127	11	3	88	25	—	—	—
Brosme	43	20	10	63	11	0	45	8	0	—	—
Lange	4	2	2	6	—	0	5	—	—	—	—
Blålange	0	0	1	0	—	—	0	—	—	—	—
Lyr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	0	2	1	1	—	—	—	—	—	—
Blåkveite	25	87	6	112	22	90	—	—	—	—	—
Rødspette	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Steinbit	7	0	8	7	5	2	—	—	—	3	—
Uer	18	39	14	57	46	11	0	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	0	5	2	6	6	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	376	161	271	537	4	533	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	81	1717	39	1798	131	1522	4	20	—	122	—
I alt	3 469	3 190	1 362	6 659	1 069	2 661	2 731	72	2	123	—
<i>Priss. 4/5/6 - Nordland³</i>											
Torsk	1 125	226	1 517	1 351	136	718	460	36	0	—	—
Skrei	19	—	—	19	—	—	—	19	—	—	—
Hyse	116	47	60	162	86	68	4	1	3	—	—
Sei	206	45	141	251	50	106	88	6	0	0	0
Brosme	32	11	6	43	22	4	7	6	3	—	—
Lange	8	3	1	11	2	—	8	—	—	0	—
Blålange	1	0	1	1	0	0	1	—	—	—	—
Lyr	2	2	0	5	5	0	0	0	0	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	4	2	0	6	5	0	—	—	—	—	—
Blåkveite	46	2	18	49	16	33	—	—	—	—	—
Rødspette	3	2	1	5	4	1	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	1	0	5	2	0	1	—	—	—	—	—
Uer	44	30	18	74	55	19	0	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	0	0	0	0	—	—	0	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	0	0	—	0	0	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Reke	5	—	—	5	4	1	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	66	29	16	95	40	1	—	0	—	54	—
I alt	1 678	399	1 785	2 077	427	953	569	68	6	55	—

Ilandbrakt fisk i Norges Råfisklags distrikt i tiden 1/1-15/1 1989 etter innkomne sluttседler. Tonn råfiskvekt

(Tilvirket fisk er omregnet til råfiskvekt. Biproduktene er ikke med i tabellene).

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1988 brukt til						
	2-8/1	9-15/1	pr. 16/1 1988	pr. 15/1 1989	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
<i>Priss. 7/8 - Trøndelag⁴</i>											
Torsk	15	12	22	27	25	2	0	—	—	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	4	6	4	10	6	4	—	—	—	—	—
Sei	68	63	20	131	12	117	2	—	—	—	—
Brosme	3	1	1	3	1	0	0	0	1	—	—
Lange	1	0	3	1	1	0	0	—	—	—	—
Blålange	0	0	0	0	0	0	0	—	—	—	—
Lyr	2	0	1	2	2	0	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	1	0	1	1	1	0	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rødspette	0	0	—	0	0	0	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	0	0	0	0	—	—	—	—	0	—
Uer	53	41	2	94	94	0	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	0	1	0	0	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	8	0	1	8	8	0	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	1	8	—	10	0	10	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	1	2	21	4	1	0	—	1	—	2	—
I alt	157	134	74	290	150	134	3	1	1	2	—
<i>Priss. 9 - Nordmøre⁵</i>											
Torsk	164	85	108	249	112	19	116	—	1	—	—
Skrei	0	—	—	0	—	—	0	—	—	—	—
Hyse	12	27	9	39	27	12	—	—	—	0	—
Sei	13	5	20	18	11	1	5	—	—	—	—
Brosme	16	69	9	85	8	5	12	60	—	—	—
Lange	2	4	1	6	0	—	6	—	—	—	—
Blålange	0	6	2	6	2	—	4	—	—	—	—
Lyr	1	1	1	2	2	—	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	0	0	1	1	—	—	—	—	—	—
Blåkveite	15	15	1	30	25	6	—	—	—	—	—
Rødspette	—	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Steinbit	2	12	1	14	11	3	—	—	—	—	—
Uer	38	9	0	47	44	3	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	0	—	—	0	0	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	0	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	3	57	8	60	1	59	—	—	—	0	—
I alt	268	290	160	558	245	108	143	60	1	0	—

landbrakt fisk i Norges Råfisklags distrikt i tiden 1/1-29/1 1989 etter innkomne sluttседler. Tonn råfiskvekt

(Tilvirket fisk er omregnet til råfiskvekt. Biproduktene er ikke med i tabellene).

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1988 brukt til							
	16-22/1	23-29/1	pr. 30/1 1988	pr. 29/1 1989	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje	
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
<i>Prissone 1 - Finnmark¹</i>												
Torsk	388	965	1 337	2 413	123	2 056	227	7	—	—	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	67	143	266	275	38	237	0	0	—	—	—	—
Sei	1	5	27	16	7	7	2	—	—	—	—	—
Brosme	1	7	4	11	1	6	4	0	—	—	—	—
Lange	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blålange	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lyr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blåkveite	0	1	2	1	0	1	—	—	—	—	—	—
Rødspette	0	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	1	1	2	0	1	—	—	—	—	—	—
Uer	1	3	5	4	1	3	—	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	—	—	—	108	—	108	—	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	6	16	331	55	1	16	—	—	—	—	38	—
I alt	464	1 141	1 974	2 885	171	2 435	234	7	—	38	—	—
<i>Prissone 2 - Finnmark¹</i>												
Torsk	413	575	1 165	1 551	170	667	656	59	—	—	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	45	77	236	260	10	246	2	2	—	—	—	—
Sei	28	53	123	399	1	273	114	12	—	—	—	—
Brosme	3	9	17	33	4	2	16	10	1	—	—	—
Lange	0	0	1	0	0	0	10	2	—	—	—	—
Blålange	0	0	0	—	—	0	—	—	—	—	—	—
Lyr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	0	1	1	1	0	—	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	0	27	1	1	1	—	—	—	—	—	—
Rødspette	—	—	2	2	2	0	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	0	1	4	0	4	—	—	—	—	—	—
Uer	6	7	20	23	11	12	—	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	—	0	0	0	—	0	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	49	20	22	197	62	1	—	—	—	—	133	—
I alt	543	741	1 619	2 471	261	1 205	787	84	1	133	—	—

Ilandbrakt fisk i Norges Råfisklags distrikt i tiden 1/1-29/1 1989 etter innkomne sluttседler. Tonn råfiskvekt

(Tilvirket fisk er omregnet til råfiskvekt. Biproduktene er ikke med i tabellene).

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1988 brukt til							
	16-22/1	23-29/1	pr. 30/1 1988	pr. 29/1 1989	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje	
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
<i>Prissone 3 - Troms³</i>												
Torsk	432	740	2 375	4 399	422	370	3 576	27	2	2	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	34	40	357	792	456	314	21	0	—	—	—	—
Sei	19	16	146	162	12	5	120	26	—	—	—	—
Brosme	17	17	87	98	15	1	65	16	0	—	—	—
Lange	1	1	9	8	—	0	8	—	—	—	—	—
Blålange	0	0	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Lyr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	0	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	0	57	112	22	90	—	—	—	—	—	—
Rødspette	0	0	1	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	0	10	7	5	2	—	—	—	—	—	—
Uer	5	7	41	69	55	14	0	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	0	0	0	0	—	—	0	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	2	6	6	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	211	0	279	748	4	744	—	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	153	133	254	2 084	231	1 576	4	20	—	253	—	—
I alt	874	955	3 622	8 487	1 229	3 117	3 795	89	2	255	—	—
<i>Priss. 4/5/6 - Nordland³</i>												
Torsk	291	938	3 395	2 580	301	938	1 262	77	2	—	—	—
Skrei	—	—	74	19	—	—	—	19	—	—	—	—
Hyse	34	130	291	326	172	142	5	2	5	—	—	—
Sei	44	98	395	393	81	133	169	8	1	1	—	—
Brosme	8	35	90	86	30	9	19	22	5	—	—	—
Lange	3	14	32	27	2	1	23	0	0	—	—	—
Blålange	0	1	4	2	0	0	2	—	—	—	—	—
Lyr	0	1	2	6	6	0	0	0	0	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	0	2	7	6	0	—	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	0	24	49	16	33	—	—	—	—	—	—
Rødspette	14	3	3	22	22	1	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	0	7	2	0	2	—	—	0	—	—	—
Uer	5	22	77	101	73	28	0	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	1	1	0	0	—	—	0	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	0	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	0	5	19	10	8	2	—	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	72	148	171	314	156	9	—	0	—	149	—	—
I alt	471	1 397	4 588	3 946	875	1 300	1 480	128	13	150	—	—

Ilandbrakt fisk i Norges Råfisklags distrikt i tiden 1/1-29/1 1989 etter innkomne sluttседler. Tonn råfiskvekt

(Tilvirket fisk er omregnet til råfiskvekt. Biproduktene er ikke med i tabellene).

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1988 brukt til							
	16-22/1	23-29/1	pr. 30/1 1988	pr. 29/1 1989	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje	
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
<i>Priss. 7/8 - Trøndelag⁴</i>												
Torsk	4	9	113	40	37	3	0	—	—	—	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	0	1	15	11	8	4	—	—	—	—	—	—
Sei	1	2	59	134	15	117	2	0	—	—	—	—
Brosme	0	1	11	5	2	1	1	0	1	—	—	—
Lange	0	1	5	2	1	0	1	—	—	—	—	—
Blålange	0	0	1	0	0	0	0	—	—	—	—	—
Lyr	1	1	7	3	3	0	—	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	—	0	1	1	1	0	—	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rødspette	0	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Uer	3	7	14	104	104	0	—	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	1	1	1	0	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	2	5	41	15	15	0	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	0	0	2	10	0	10	—	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	9	30	124	42	40	0	—	1	—	—	2	—
I alt	20	58	395	369	225	135	5	1	1	2	—	—
<i>Priss. 9 - Nordmøre⁵</i>												
Torsk	8	10	128	266	126	19	119	—	1	—	—	—
Skrei	—	—	—	0	—	—	0	—	—	—	—	—
Hyse	0	0	20	40	28	12	—	—	—	—	—	—
Sei	1	1	142	20	12	1	6	—	—	—	—	—
Brosme	0	0	12	86	8	5	13	60	—	—	—	—
Lange	0	0	3	6	0	—	6	—	—	—	—	—
Blålange	0	0	2	6	2	—	4	—	—	—	—	—
Lyr	1	0	5	4	4	—	—	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	—	0	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	—	1	30	25	6	—	—	—	—	—	—
Rødspette	—	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	0	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	0	1	14	11	3	—	—	—	—	—	—
Uer	1	2	12	49	46	3	—	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	—	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	0	0	35	60	1	59	—	—	—	—	0	—
I alt	11	13	364	583	265	108	149	60	1	0	—	—

Ilandbrakt fisk i Norges Råfisklags distrikt i tiden 1/1-12/2 1989 etter innkomne sluttседler. Tonn råfiskvekt

(Tilvirket fisk er omregnet til råfiskvekt. Biproduktene er ikke med i tabellene).

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1988 brukt til							
	30/1-5/2	6-12/2	pr. 13/2 1988	pr. 12/2 1989	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje	
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	
<i>Prissone 1 - Finnmark¹</i>												
Torsk	686	309	2 732	3 408	130	2 879	391	8	—	—	—	
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hyse	167	56	598	499	89	409	1	0	—	—	—	
Sei	10	4	92	31	7	17	7	—	—	—	—	
Brosme	4	2	8	17	1	8	8	1	—	—	—	
Lange	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Blålange	—	0	—	0	—	—	0	—	—	—	—	
Lyr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kveite	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Blåkveite	0	0	9	2	1	2	—	—	—	—	—	
Rødspette	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	
Div. flyndrefisk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Steinbit	1	0	4	2	0	2	—	—	—	—	—	
Uer	6	8	13	17	9	9	—	—	—	0	—	
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Breiflabb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Reke	—	—	16	108	—	108	—	—	—	—	—	
Annet og uspesif.	13	20	346	87	6	16	—	—	—	65	—	
I alt	888	400	3 817	4 173	243	3 448	407	9	—	65	—	
<i>Prissone 2 - Finnmark¹</i>												
Torsk	616	598	2 715	2 766	173	1 342	1 150	101	—	—	—	
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hyse	64	66	429	390	17	365	3	5	—	—	—	
Sei	24	20	206	443	2	279	147	16	—	—	—	
Brosme	7	8	40	48	5	3	21	14	4	—	—	
Lange	0	0	1	1	0	0	0	0	—	—	—	
Blålange	—	—	0	0	—	—	0	—	—	—	—	
Lyr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kveite	0	0	1	1	1	0	—	—	—	—	—	
Blåkveite	0	—	27	1	1	1	—	—	—	—	—	
Rødspette	0	—	4	2	2	0	—	—	—	—	—	
Div. flyndrefisk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Steinbit	0	0	3	4	0	4	—	—	—	—	—	
Uer	12	12	44	47	23	24	—	—	—	—	—	
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Breiflabb	0	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—	
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Reke	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	
Annet og uspesif.	26	28	32	250	94	1	0	0	—	155	—	
I alt	749	733	3 510	3 954	317	2 019	1 322	137	4	155	—	

Ilandbrakt fisk i Norges Råfisklags distrikt i tiden 1/1-12/2 1989 etter innkomne sluttседler. Tonn råfiskvekt

(Tilvirket fisk er omregnet til råfiskvekt. Biproduktene er ikke med i tabellene).

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1988 brukt til						
	30/1-5/2	6-12/2	pr. 13/2 1988	pr. 12/2 1989	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Hermetikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
<i>Prissone 3 - Troms³</i>											
Torsk	3 083	677	5 115	8 159	481	995	6 545	126	4	7	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	206	49	790	1 047	538	469	37	3	—	—	—
Sei	85	26	728	274	21	17	176	59	—	0	—
Brosme	64	19	187	181	21	2	119	39	0	—	—
Lange	7	1	14	16	0	0	16	—	—	—	—
Blålange	1	0	5	2	0	—	2	—	—	—	—
Lyr	—	0	—	0	0	—	—	—	—	—	—
Hvitling	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	0	3	1	1	0	—	—	—	—	—
Blåkveite	1	0	58	113	23	91	—	—	—	—	—
Rødspette	1	0	2	1	1	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	0	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Steinbit	2	1	12	10	6	4	—	—	—	—	—
Uer	35	16	105	119	90	30	0	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	0	0	0	0	—	—	0	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	2	6	6	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	80	8	296	836	13	823	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	647	467	441	3 198	514	2 046	4	63	—	570	—
I alt	4 211	1 264	7 758	13 962	1 713	4 476	6 899	291	5	578	—
<i>Priss. 4/5/6 — Nordland³</i>											
Torsk	730	584	6 026	3 895	385	1 246	2 164	90	3	6	—
Skrei	174	224	514	417	7	40	308	62	—	—	—
Hyse	99	56	782	482	260	205	7	2	7	—	—
Sei	139	152	746	683	135	234	300	12	1	1	—
Brosme	36	19	174	141	47	17	29	39	10	—	—
Lange	11	8	58	46	3	2	41	0	0	—	—
Blålange	1	1	7	3	0	0	3	0	—	—	—
Lyr	2	2	4	11	10	0	0	0	0	—	—
Hvitling	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	0	3	7	7	0	—	—	—	—	—
Blåkveite	0	—	44	49	16	33	—	—	—	—	—
Rødspette	1	2	4	25	24	1	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	0	10	3	1	2	—	—	0	—	—
Uer	34	37	165	172	132	40	1	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	2	1	0	0	—	—	0	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	0	2	1	3	3	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	12	8	35	30	27	3	—	—	—	—	—
Annet og uspesif.	161	119	348	594	279	25	0	28	—	261	—
I alt	1 402	1 213	8 920	6 562	1 335	1 850	2 851	234	22	269	—

landbrakt fisk i Norges Råfisklags distrikt i tiden 1/1-12/2 1989 etter innkomne sluttседler. Tonn råfiskvekt

(Tilvirket fisk er omregnet til råfiskvekt. Biproduktene er ikke med i tabellene).

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1988 brukt til							
	30/1-5/2	6/12/2	pr. 13/2 1988	pr. 12/2 1989	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje	
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	
<i>Priss. 7/8 - Trøndelag⁴</i>												
Torsk	19	8	176	67	63	3	0	0	—	—	—	
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hyse	4	2	30	18	14	4	—	0	—	—	—	
Sei	6	5	92	145	22	120	2	2	—	—	—	
Brosme	2	3	20	9	3	1	4	0	1	—	—	
Lange	1	0	9	3	1	1	2	—	—	—	—	
Blålange	0	1	3	1	1	0	1	—	—	—	—	
Lyr	3	4	16	10	10	0	—	0	—	—	—	
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kveite	0	0	1	1	1	0	—	—	—	—	—	
Blåkveite	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Rødspette	0	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—	
Div. flyndrefisk	—	0	1	0	0	—	—	—	—	—	—	
Steinbit	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—	
Uer	12	11	32	127	127	0	—	—	—	—	—	
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Breiflabb	0	0	1	1	1	0	—	—	—	—	—	
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pigghå	2	5	69	22	22	0	—	—	—	—	—	
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Akkar	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—	
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hummer	0	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—	
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Reke	0	0	5	10	1	10	—	—	—	—	—	
Annet og uspesif.	51	22	288	116	82	29	—	1	—	4	—	
I alt	101	61	743	531	347	167	8	4	1	4	—	
<i>Priss. 9 - Nordmøre⁵</i>												
Torsk	17	29	164	311	151	19	140	—	1	—	—	
Skrei	—	—	—	0	—	—	0	—	—	—	—	
Hyse	2	1	37	42	30	12	—	—	—	—	—	
Sei	2	2	261	24	14	1	8	1	—	—	—	
Brosme	0	10	24	96	9	5	23	60	—	—	—	
Lange	0	1	8	7	0	—	7	—	—	—	—	
Blålange	0	4	2	10	2	—	8	—	—	—	—	
Lyr	0	1	11	5	5	—	—	—	—	—	—	
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kveite	0	0	0	1	1	—	—	—	—	—	—	
Blåkveite	—	—	1	30	25	6	—	—	—	—	—	
Rødspette	0	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—	
Div. flyndrefisk	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—	
Steinbit	0	0	1	14	11	3	—	—	—	—	—	
Uer	1	0	27	51	48	3	—	—	—	—	—	
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Breiflabb	0	0	1	1	1	0	—	—	—	—	—	
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pigghå	—	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—	
Skate/Rokke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ål	—	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—	
Akkar	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hummer	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—	—	
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Reke	0	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—	
Annet og uspesif.	0	0	38	61	2	59	—	—	—	0	—	
I alt	24	48	576	654	298	108	185	61	1	0	—	

Fiskets Gang

utgitt av Fiskeridirektøren
Postboks 185
5002 Bergen
Telefon (05) 23 80 00

- er det offisielle tidsskrift for norsk fiskerinæring
- inneholder stoff fra norske og utenlandske fiskeri
- gir deg detaljert statistikk over norsk fiske og fiskeeksport
- publiserer forskningsrapporter og resultat fra forsøksfiske
- gir deg oversikt over alle lover og forskrifter som berører norsk fiske
- koster 200,- innenlands og i Skandinavia, 330,- utenlands med ordinær post og 400,- sendt med fly. Fiskerifagstudenter får det for 100,- i året
- kommer ut hver måned.

✂ ..... Klipp ut og send til Fiskets Gang, Boks 185, 5002 Bergen ..... ✂

Ja takk, jeg abonnerer på Fiskets Gang:

Navn _____

Adresse _____

Postnummer _____ Poststed _____

Abonnementet løper til det blir stoppet.